Tauw

Waterplan Landsmeer

21 november 2016

Kenmerk R001-1222053BTM-kmi-V11-NL

Verantwoording

Titel	Waterplan Landsmeer
Opdrachtgever	Gemeente Landsmeer - HHNK
Projectnummer	1222053
Aantal pagina's	47 (exclusief bijlagen)
Datum	21 november 2016

Colofon

Stuurgroep

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	De heer R. Veenman – Hoogheemraad De heer R. Hotting – thematrekker waterplannen
Gemeente Landsmeer	De heer N. Baarsen – Wethouder De heer C. van der Zant – beleidsmedewerker

Projectgroep
De heer C. van der Zant – gemeente Landsmeer - beleidsmedewerker
De heer J. van Diepen – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (regioadviseur)

Verbrede projectgroep
De heer E. Westerhof – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (rayonbeheerder- watersysteem)
De heer W. Bouwes – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (baggeren)
De heer E. Schrama – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (KRW)
Mevrouw S. Roodzand – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (ecoscan)
De heer M. Boomgaard – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (hydraulisch)
De heer A. van den Corput – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (adviseur waterkeringen)
De heer R. van Rijk – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (adviseur wegen)
De heer R. Hotting – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (thematrekker waterplannen)
De heer M. Lamers – Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (technisch adviseur waterketen)
De heer R. Wouda – gemeente Landsmeer
De heer W. Bulk – gemeente Landsmeer

Belanghebbende organisaties
Beroepsvissers
Hengelsportvereniging
Landschap Noord-Holland
LTO Noord afdeling Groot Waterland
OD IJmond
Provincie Noord-Holland
Recreatieschap Het Twiske
Sportvisserij MidWestNederland
Vereniging Agrarische Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land en Dijken
Watersportvereniging De Breek
Watersportvereniging De Noord

Tauw bv
BU Water & Ruimtelijke Kwaliteit

Projectleider Annemarie Wolters
Auteur(s) Maaike Bevaart, Merel Schuller

Handtekening Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Zekeringstraat 43 g
Postbus 20748
1001 NS Amsterdam
Telefoon +31 20 60 63 22 2
Fax +31 20 68 48 92 1

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Voorwoord

De aanleiding voor de gemeente Landsmeer en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier om een waterplan op te stellen is de wens om naast de afspraken over onderhoud stedelijk water een gezamenlijke en toekomstgerichte visie op het watersysteem in deze gemeente te ontwikkelen. Water neemt een steeds belangrijker functie in de openbare ruimte in waarbij de waterrecreatie maar ook bodemdaling een belangrijk onderdeel vormt.

Het doel is de verschillende ambities, doelstellingen en taken op het gebied van water op elkaar af te stemmen en te gaan samenwerken bij de realisatie. Het plan moet concreet inhoud geven aan de realisatie van de gezamenlijke visie en de hieruit voortvloeiende doelstellingen doormiddel van een integraal uitvoeringsplan.

Met een integraal waterplan wordt voorkomen dat er versnipperd waterbeleid ontstaat. Belangrijk daarbij zijn de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water, de criteria volgend uit de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening, de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Deltaprogramma. Ten slotte is het waterplan een goede plek om invulling te geven aan water als ordenend principe. Dit heeft als doel om water expliciet mee te wegen in de ruimtelijke ordening en in nieuwe bestemmingsplannen.

In het voorliggende waterplan hebben de gemeente en hoogheemraadschap afspraken gemaakt over de waterthema’s die zij in de komende 10 jaar samen willen oppakken en hoe over en weer de verantwoordelijkheden worden vastgelegd.

Wij verwachten met dit plan een duidelijke structuur te hebben gegeven hoe de water gerelateerde zaken binnen het gebied worden aangepakt en die leiden tot een duidelijke verbetering in de samenhang en samenwerking.

Landsmeer, 2 maart 2016,

Wethouder N. Baarsen	- Gemeente Landsmeer
Hoogheemraad R. Veenman	- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Inhoud

Verantwoording en colofon **3**

Voorwoord **5**

1 Inleiding **9**
1.1 Verantwoordelijkheden 9
1.2 Klankbordgroep 10
1.3 Beleidskader 10
1.4 Leeswijzer 11

2 Watersysteembeschrijving **12**
2.1 Geschiedenis 12
2.2 Watersysteembeschrijving 15
2.3 Natuur en recreatie 16

3 Water in Landsmeer anno 2016 ..... **17**
3.1 Waterkwaliteit 17
3.2 Waterkwantiteit 21
3.3 Waterketen 22
3.4 Waterkeringen 23
3.5 Waterrecreatie 24
3.6 Beheer en onderhoud 26
3.7 Gebiedsspecifieke kenmerken van het veenweidegebied 30
3.8 Samenwerking, communicatie, veiligheid en leefomgeving 35
3.9 Duurzaamheid en klimaatbestendigheid 35
3.10 Participatie Klankbordgroep 36

4 Watervisie in 2036 ..... **38**

5 Wateragenda **43**
5.1 De opgave 43
5.2 Samenwerking in de (afval)waterketen 44
5.3 Coördinatie 44
5.4 Toelichting maatregelenprogramma 44
5.5 Maatregelentabel 46

Bijlage(n)

1 Verslagen klankbordgroepsessies
2 Wet- en regelgeving
3 Ligging Waterlandsboezem, Purmerland en Het Twiske.

Water in Landsmeer.

4 Kansen en knelpunten
5 Factsheets KRW doelstellingen
6 Natuurlijke oevers en Natura2000 gebieden
7 Regionale waterkeringen
8 Vaarroutes
9 Overbreedtes
10 Waterbreedtes
11 Combinatiekaart met polders, routes en aanlegmogelijkheden Viskaart
12 Legger, beheer en onderhoud
13 Oevers geschikt voor aanleg boten en eigendom gemeente Landsmeer
14 Baggerwerkzaamheden gemeentelijk water en locatie baggerdepots
15 Minimale leggerdiepte
16 Kwaliteit waterbodem
17 Verslagen bestuurlijke overleggen

1 Inleiding

In maart 2014 hebben de gemeente Landsmeer en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een intentieovereenkomst ondertekend. In de intentieovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de overdracht van het onderhoud van het stedelijk oppervlaktewater van de gemeente Landsmeer naar het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier in 2017. Daarnaast is, als een van de voorwaarden, afgesproken om een gemeentelijk waterplan op te stellen.

Het doel van het waterplan is om gezamenlijk een visie te ontwikkelen die beantwoordt aan de eisen voor de toekomst (2036) en bijdraagt aan de gewenste belevingswaarde in de omgeving. Op basis van deze visie zijn de basis maatregelen bepaald, die noodzakelijk zijn om tot de gewenste situatie te komen. Daarbij is ook direct gekeken naar aanvullende wensen, op hoofdlijnen is daarvoor met een klankbordgroep een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste wensen in de vorm van kansen en knelpunten. Deze kansen en knelpunten kunnen later verder uitgewerkt worden. Het waterplan is primair bedoeld als basis voor onderlinge beheerafspraken tussen HHNK en de gemeente met oog voor toekomstige ontwikkelingen en eventuele recreatieve verbeterpunten. Per thema van het maatregelenprogramma is andere uitwerking nodig om tot realisatie te komen, waarbij onder andere technische, financiële en politieke kaders steeds een rol zullen spelen.

1.1 Verantwoordelijkheden

Een belangrijk aspect is duidelijkheid over verantwoordelijkheden voor het beheer en onderhoud van het stedelijk water. In de huidige situatie worden veel watergangen (buiten de hoofdwaterlopen) in stedelijk gebied beheerd en onderhouden door de gemeente Landsmeer. Het hoogheemraadschap is als functionele overheid verantwoordelijk voor het beheer van het watersysteem. De aan- en afvoer van water en waterberging vallen daar ook onder. De gemeente is als algemene overheid verantwoordelijk voor de ruimtelijke inrichting, ruimtelijke kwaliteit, recreatie, doorvaarbaarheid, natuur en milieu.

Als uitwerking van de Waterwet en het Nationaal Bestuursakkoord Water heeft het hoogheemraadschap de beleidsnota ‘Overname onderhoud stedelijk water’ opgesteld die het kader vormt voor het verdere overnametraject. Het stedelijk water, de peilregulerende kunstwerken en de kunstwerken ten behoeve van de watercirculatie en het onderhoud van natuurlijke oevers komen hiervoor in aanmerking.

Het eigendom van de watergang en de voorzieningen blijven in principe ongewijzigd. HHNK neemt het groot onderhoud over, zoals maaien en baggeren. Het dagelijks onderhoud blijft de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Het recreatiegebied Twiske ligt voor een deel ook binnen de gemeente Landsmeer. Het beheer en onderhoud van dit gebied wordt verzorgt door Recreatieschap Twiske-Waterland.
Dit is een samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland, stadsdeel Amsterdam-Noord en de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Graft-de Rijp, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang. Naast het beheer en onderhoud verzorgen zij ook de aanleg van recreatieve voorzieningen in Het Twiske.

Om te komen tot een zo goed mogelijk beheer en onderhoud van het watersysteem tegen maatschappelijk zo laag mogelijke kosten, is het noodzakelijk dat beide overheden samenwerken en hun taken en werkzaamheden op elkaar afstemmen. Om te komen tot een situatie die duidelijk is voor de burger, is het noodzakelijk zo eenduidig mogelijke afspraken te maken en daarover eenduidig te communiceren.

1.2 Klankbordgroep

Belanghebbenden zijn bij het opstellen van dit waterplan geconsulteerd middels twee klankbordgroep bijeenkomsten. Samen met de klankbordgroep zijn kansen en knelpunten inzichtelijk gemaakt en is het resultaat van de verschillende bijeenkomsten besproken. De verslagen van deze klankbordgroep bijeenkomsten zijn weergegeven in bijlage 1. Gaandeweg het traject zijn enkele partijen aangeschoven. De belanghebbenden die nu in beeld zijn, zijn opgenomen in de colofon van dit rapport. Zij willen graag betrokken worden bij de verdere uitwerking van het waterplan.

1.3 Beleidskader

In het waterplan wordt aangehaakt op vigerend beleid van de gemeente Landsmeer en van het hoogheemraadschap. Het beleid van de gemeente is onder andere vastgesteld in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2013-2017. De Toekomstvisie Landsmeer 2025, met name spoor 3 (behoud en borging van het groen blauwe landschap), wordt hierin ook meegenomen. Het beleid van het hoogheemraadschap bestaat onder andere uit (uitgeschreven in bijlage 2):

- De Deltavisie Hollands Noorderkwartier
- Waterprogramma 2016-2021 (WBP 5) van HHNK
- Watervisie 2016-2021 Provincie Noord-Holland
- De Studie Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier
- Keur HHNK 2016
- Beleidsnota waterkeringen 2012-2017

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de historie van het gebied geschetst en wordt het watersysteem beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige situatie, onderverdeeld in verschillende aspecten, en worden de aanwezige kansen en knelpunten benoemd. In hoofdstuk 4 is de Watervisie beschreven, het eindbeeld voor het jaar 2036. In hoofdstuk 5, de Wateragenda, staan alle procesafspraken en gemeente brede activiteiten benoemd. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een maatregelenprogramma. Dit programma beschrijft de benodigde maatregelen om de toekomstige situatie te bereiken met daarbij de benodigde middelen.

2 Watersysteembeschrijving

Water speelt een belangrijke rol in de gemeente Landsmeer. Landsmeer heeft zich door de eeuwen heen ontwikkeld langs het meer De Breek, een veenweidegebied waar grondwaterstanden vaak hoog zijn.

2.1 Geschiedenis[1]

Begin veertiende eeuw start de bewoning van Landsmeer langs het meer (De Breek). De spelling van de naam Landsmeer wijzigt nog een aantal maal, maar blijft een verbastering van Langs het Meer. De gemeentegrenzen zijn ook regelmatig opgeschoven. Sinds 1991 zijn de huidige gemeentegrenzen vastgesteld. Daarbinnen vallen de kernen Landsmeer, Den Ilp en Purmerland.

Het grootste deel van de oudste bebouwing volgt het oude lintbebouwingspatroon. Smalle wegen worden geflankeerd door sloten met bruggetjes die naar de afzonderlijke woningen leiden.

Rond Oostzaan, Den Ilp en Landsmeer is door de eeuwen heen turf gewonnen. Het bleef hier bij wilde, kleinschalige verveningen. Nadat het veen was opgeraakt ging men het veen ‘opbaggeren’. Het veen werd vervolgens op smalle stroken land uitgelegd, gedroogd en in dikke turven gesneden. Zo ontstond een landschap met legakkers en petgaten met brakwatervegetatie en een grote vogelrijkdom.

Figuur 2.1 Noord Holland omstreeks 1550 (links) en 1792 (rechts) (Bron VNK2 Dijkring 13).

[1] Dit hoofdstuk is gebaseerd op verschillende websites van gemeente Landsmeer, HHNK, Recreatieschap Twiske-Waterland, Natura2000, oudheidkundige vereniging Landsmeer en provincie Noord-Holland

Watersnoodramp 1916

In 1916 vond de watersnoodramp plaats waardoor grote delen van Waterland blank kwamen te staan. Op twee plaatsen begaf de zeedijk het en stroomde zeewater naar binnen. Dit werd veroorzaakt door aanhoudende noordwesterstorm, welke het water van de Zuiderzee zo hoog opstuwde. Mede door deze gebeurtenis werd in 1932 de Zuiderzee afgesloten met een afsluitdijk. In onderstaand figuur 2.2 het gebied dat door de dijkdoorbraak onder water kwam te staan.

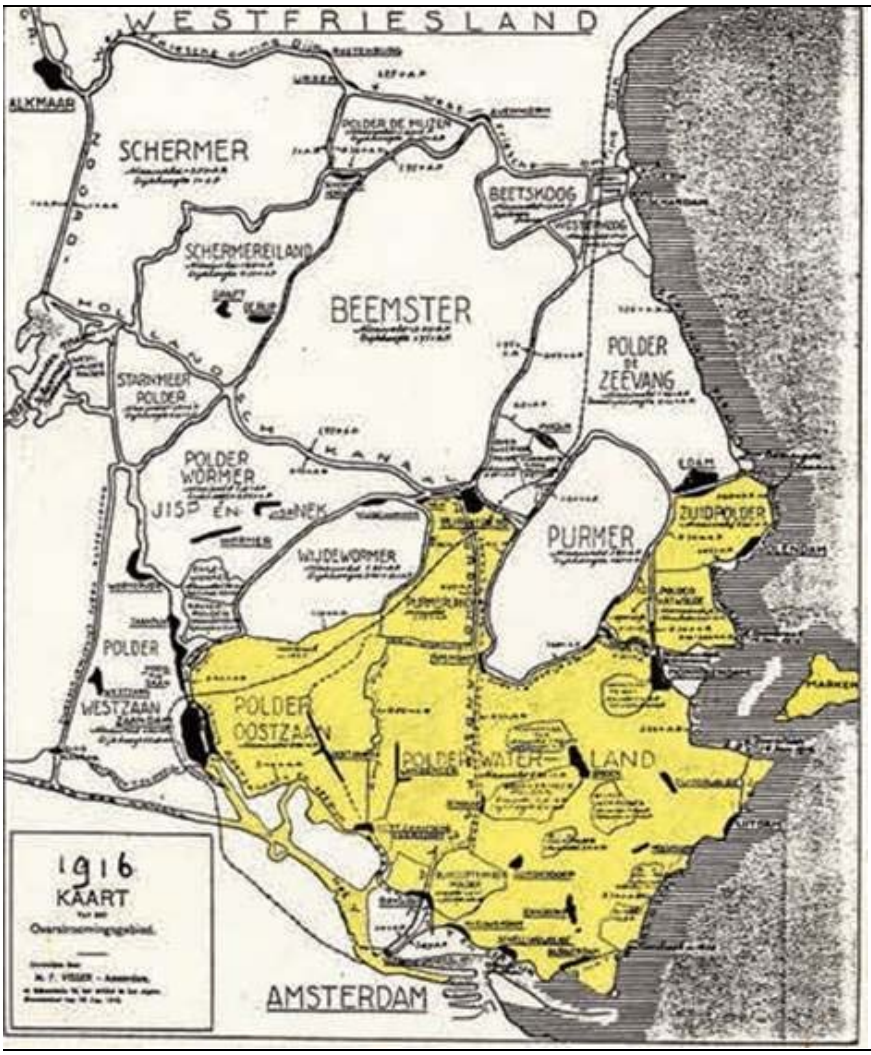

Figuur 2.2 Dijkdoorbraak watersnoodramp 1916.

Het Twiske
Gedurende de crisisjaren, in 1930, kocht Natuurmonumenten grond aan bij het veenstroompje De Twiske. Via het werkverschaffingsproject van de Provinciale Waterstaat van Noord-Holland werden werklozen ingezet om een droogmakerij te realiseren. Het project werd een fiasco: het drooggemaakte deel bleek geen hoogwaardige cultuurgrond voor tuinders op te leveren. Het zoutgehalte was namelijk te hoog. Men stopte in 1956 met het project. Het noordelijk deel was nog steeds nat en verruigd. Men had veel zand nodig voor de aanleg van het Coentunneltracé en dat zand werd gevonden onder het veen en de klei van Het Twiske. In 1960 werd in de omgeving een diepe zandplas uitgebaggerd, hierdoor ontstond een grote plas: de Stootersplas.

Begin jaren 60 was er veel vraag naar recreatieruimte bij de grote steden. Besloten werd Het Twiske in te richten voor verschillende soorten recreatie. In 1972 is met de aanleg begonnen. De Stooterplas en het water De Twiske kwamen toen goed van pas en het wateroppervlak van het gebied werd uitgebreid tot 200 hectare. Zo ontstond Het Twiske als recreatiegebied.
Ook als natuurgebied kent het Twiske een grote soortenrijkdom met planten als de rietorchis en damastbloem, zoogdieren als de vos en de wezel en vogels als de roerdomp en het baardmannetje.

Vuilstorten
In het Ilperveld waren vele vuilstorten en gifbelten aanwezig, echter was het financieel niet mogelijk om alles af te graven en af te voeren. Daarom zijn de vervuilingsbronnen (45 ha) geïsoleerd en afgedekt en zijn tegelijkertijd de watergangen gebaggerd. Het Ilperveld is nu weer geschikt voor natuur.

In 2016 is de Waterlandse Vloed van 1916 herdacht en tegelijkertijd is gevierd dat burgers door waterbeheersing al 100 jaar droge voeten hebben.

Varend op het Noordeinde in Landsmeer
(Beeldbank: WAT003003507)

Thans weer berijdbaar. Links de voormalige Gereformeerde kerk.

Figuur 2.3 Landsmeer vroeger en nu (Bron: Waterlandsarchief).

2.2 Watersysteembeschrijving

Binnen de gemeente Landsmeer zijn vier waterstaatkundige eenheden gelegen: het Waterlandsboezem, Purmerland, Het Twiske en Oostzaan. Een overzicht is weergegeven in bijlage 3.

Het Waterlandsboezem

Het Waterlandsboezem (gelegen aan de oostkant van de gemeente Landsmeer) is een uitgestrekt veenweidegebied met een streefpeil van NAP -1,56 meter. Het Waterlandsboezem wordt bemalen door twee gemalen buiten de gemeentegrenzen van Landsmeer, te weten gemaal Kadoelen in Amsterdam-Noord en gemaal de Poel nabij Monnickendam. Binnen het Waterlandsboezem ligt het Ilperveld en zijn blokbemalingen die door het hoogheemraadschap worden bemalen (Van Beekstraat en Twiske Oost) en peilafwijkingen die door particulieren worden bemalen (van bijvoorbeeld gemeente Landsmeer, Landschap Noord-Holland of agrariërs).

Voor 2015 geldt als streefpeil voor het boezempeil van het Waterlandsboezem NAP -1,56m. Voor het veenweidegebied wordt het traditionele politieke uitgangspunt gevolgd van ‘peil volgt functie’. De politiek komt steeds meer voor de uitdaging te staan om te kiezen voor een geleidelijke transitie naar ‘functie volgt peil’. Volgens het peilbesluit van HHNK zakt het boezempeil in het gebied 3mm per jaar om de autonome bodemdaling te volgen. Waterstandsmetingen worden onder andere bij het gemaal Kadoelen per 15 minuten digitaal vastgelegd en zijn opvraagbaar bij HHNK. Onder invloed van wind kan er middels opwaaiing ook peilstijging optreden.
Bij het gemaal Kadoelen is een vispassage met cameramonitoring aangelegd. Hierdoor is er een verbinding vanuit de Waterlandboezem met het Noord-Hollandskanaal ter bevordering van de visstand. Met de camera’s wordt de passage van onder andere palingen gemonitord.

Purmerland

In het noorden van de gemeente Landsmeer ligt polder Purmerland. Binnen deze polder zijn verschillende peilgebieden waarbij met name de bebouwing hoger waterpeil heeft en middels stuwen afwatert op het agrarisch lagere waterpeil. Dit laagste peilgebied slaat met het gemaal overtollig water uit op het Noord-Hollandskanaal.

Het Twiske

Het westelijk grondgebied van Landsmeer bevindt zich in Recreatiegebied het Twiske. Het recreatieschap (samenwerking provincie en diverse gemeenten) verzorgt daar een deel van de onderhoudstaken. Dit gebied slaat zijn overtollige water in het zuiden uit op polder Oostzaan. Om het Twiske ligt een regionale waterkering. Tussen polder Oostzaan en het waterlandsboezem ligt regionale waterkering het Luijendijkje.

In deze kering bevindt zich de Luijendijksluis waardoor een vaarverbinding mogelijk is. Binnen het Twiske wordt zoveel mogelijk gebiedseigen water vast gehouden om de inlaat van gebiedsvreemd voedselrijk water te beperken.

Oostzaan
In het westen van de gemeente Landsmeer ligt de polder Oostzaan. Voor een deel ligt deze polder binnen de gemeentegrens van Landsmeer. Dit gebied heeft een streefpeil van NAP -1,45 meter.

2.3 Natuur en recreatie

Het Twiske en het Ilperveld maken deel uit van het Nationaal Landschap Laag Holland. De status 'Nationaal Landschap' houdt in dat de overheid extra aandacht geeft aan deze gebieden en extra financiële middelen vrijmaakt om de kernkwaliteiten van het unieke en oer-Hollandse landschap te behouden en het gebied aantrekkelijker te maken voor recreatie.

Natura2000
Natura2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. In de natuurbeschermingswet uit 1998 is de aanwijzing van Natura2000 gebieden verankerd. Het Ilperveld, Oostzanerveld en Varkensland vormen tezamen het grootste uitgeveende veencomplex ten noorden van Amsterdam (zie bijlage 6). Als geheel (gebiedsnummer 92) is het aangemerkt als Natura2000 gebied, voor de vogel- en de habitatrichtlijn. Het Twiske is een Natura2000 gebied.

In het beheerplan Ilperveld van Landschap Noord-Holland is bijzondere aandacht voor de doelstellingen van het Natura2000 gebied. De hoogste prioriteit wordt gegeven aan het behoud van het open, door water omsloten landschap en de daarmee samenhangende natuurwaarden en biodiversiteit. Prioritair zijn: weidevogelgraslanden, rustgebieden voor smient, krakeend en grutto, voortplantingsgebieden voor noordse woelmuis en roerdomp, botanisch waardevolle rietlanden (overgangsvenen en moerasheiden) en soortenrijke wateren van petgaten en smalle weilandsloten (groot nimfkruid, kranswieren, bittervoorn, kleine modderkruiper). Tot slot is aandacht voor de verbetering van de waterkwaliteit. Met het toepassen van een extensieve schouw wordt een ecologische verbetering en waterkwaliteitsverbetering verwacht.

Rijksbufferzone
De Rijksoverheid heeft (sinds 1958) elf zones aangewezen als 'Rijksbufferzone'. Deze gebieden zijn bedoeld om stedelijke gebieden ruimtelijk te scheiden en de recreatiefunctie te versterken. Deze zones zijn gevrijwaard van grootschalige bebouwing. Gemeente Landsmeer valt grotendeels in de Rijksbufferzone Amsterdam-Purmerend.

3 Water in Landsmeer anno 2016

Vandaag de dag levert het water een positieve bijdrage aan het leven in Landsmeer. De gemeente is dankzij de Rijksbufferzone, het groene gebied tussen Zaanstad, Amsterdam en Purmerend, nog steeds een waterrijk landschap met veel groen.

Het in stand houden van een gezonde, veilige en prettige leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, van gemeente, provincie en waterschappen tot bewoners aan toe. Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van het watersysteem en de waterketen per thema van Landsmeer. Vervolgens is aangegeven welke kansen en knelpunten zich in dit gebied voordoen. De nummers komen overeen met de nummers in de kaart in bijlage 4.

3.1 Waterkwaliteit

Voor de gebieden Het Twiske en het Ilperveld zijn KRW-doelstellingen gesteld en verhoogde normeringen voor waterkwaliteit en ecologische doelstellingen genoemd in bijlage 5. Water vanuit stedelijk en landelijk gebied mag geen nadelig effect hebben op deze gebieden. Veenweidegebieden zijn van nature voedselrijke gebieden (hoge achtergrondbelasting van verschillende nutriënten), dit is nadelig voor de gestelde waterkwaliteitsdoelstellingen zoals die in de KRW zijn opgenomen. Op enkele locaties binnen de gemeente zijn natuurlijke oevers aangelegd, om de ecologische diversiteit te verhogen en om de gewenste waterkwaliteit te ondersteunen. Een kaartje is opgenomen in bijlage 6. Behalve natuurlijke oevers zijn rietoevers aanwezig in Landsmeer. Potentiële locaties voor meer rietoevers worden door HHNK nader in beeld gebracht. Dat zijn locaties waar HHNK extensiever oeveronderhoud gaat uitvoeren in relatie tot de nieuwe legger.

Figuur 3.1 Natuurlijke oevers en gewenste waterkwaliteit (bron: Ecoscan HHNK).

Bij de Breek, de Ringvaart ten noorden van de Breek en op zwemlocatie Het Twiske is in de zomerperiode soms overlast door blauwalg. Op de zwemlocatie Het Twiske wordt het inlaten van gebiedsvreemd water beperkt.

In de gemeentelijke vijvers bij Kievitslaan, Ooievaarslaan en Kemphaanstraat wil de hengelsportvereniging vis uitzetten. Momenteel is onduidelijk of het uitzetten van vis mogelijk is en de hengelsportvereniging stelt een plan op om voor te leggen aan de gemeente. Op het gebied van exoten flora zijn op dit moment geen problemen bekend in Landsmeer. In Landsmeer komt exoten fauna voor, zoetwaterkreeftjes en de wolhandkrab. De zoetwaterkreeftjes vormen geen bedreiging voor de oevers of waterkwaliteit. De wolhandkrab graaft wel in de oevers, maar daarover zijn geen meldingen bekend.

Kans(en)

1. *Verbeteren van de doorstroming van watergangen.*
2. *Doelmatig afkoppelen van verhard oppervlak van de gemengde riolering stimuleren als oppervlaktewater in de nabijheid aanwezig is.*
3. *Het inlaten van gebiedsvreemd water (blijven) beperken in Het Twiske.*
4. *Aanpakken blauwalg.*
5. *Op basis van de ecoscan (Waterproef, 2011), klachten en resultaten van de metingen, de analyse voor Landsmeer verder uitwerken, om inzicht te krijgen in de relatie tussen waterketen en watersysteem.*

Oeverbeheerplan

Het oeverbeheerplan beschrijft de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het beheer van harde beschoeiing met een vervangingsplan. Per locatie is gekeken naar de beste oplossing, vervanging van oevers is niet altijd nodig. Rietoevers blijven staan om afkalving van de oever te voorkomen. Momenteel heeft Landsmeer geen natuurvriendelijke oevers op de planning staan om aan te leggen. Bij de harde beschoeiingen wordt rekening gehouden met de functie (oeverbescherming met/zonder aanlegvoorziening). Bij oeverbescherming behoord het tegengaan van illegale aanleg van steigers in natuurlijke oevers.

In figuur 3.2 is de situatie zo dat boten aan de linkerzijde van de watergang aangelegd kunnen worden. De rechterzijde biedt geen mogelijkheden voor het maken van steigers in verband met de natuurlijke oever. De gemeente beschermt de oever door aanleg van boten en steigers tegen te gaan.

Figuur 3.2 Voorbeeld watergang linkerzijde aanlegmogelijkheden en rechterzijde natuurlijke oever (gezien vanaf de brug van de Fuutstraat in oosterlijke richting) (Bron HHNK).

Ecoscan

Stichting Waterproef heeft in 2011 een ecoscan uitgevoerd in opdracht van HHNK. De ecoscan gaat in op de soortenbescherming en gebiedsbescherming. De resultaten van de wateren in de woonkern van Landsmeer staat in figuur 3.3. In totaal zijn 37 watergangen onderzocht. De watergangen in vooral de nieuwbouwwijken hebben stedelijke kenmerken en zijn vaan beschoeid en deels overschaduwd door aangeplante bomen. De watergangen met een landelijk karakter zijn voornamelijk te vinden aan de rand van het dorp. Uit de ecoscan blijkt dat het merendeel van de wateren in Landsmeer voldoende tot goed scoort voor de meeste kwaliteitselementen. Zeer slechte scores komen niet veel voor. Alleen de ecologie oever blijft achter. Bijna 50 % van de oevers scoort slecht of zeer slecht. Er is in de analyse geen relatie gelegd tussen de waterkwaliteit en de locaties van de overstorten en uitlaten. Of er een effect van de waterketen op de waterkwaliteit is, is dus niet bekend.

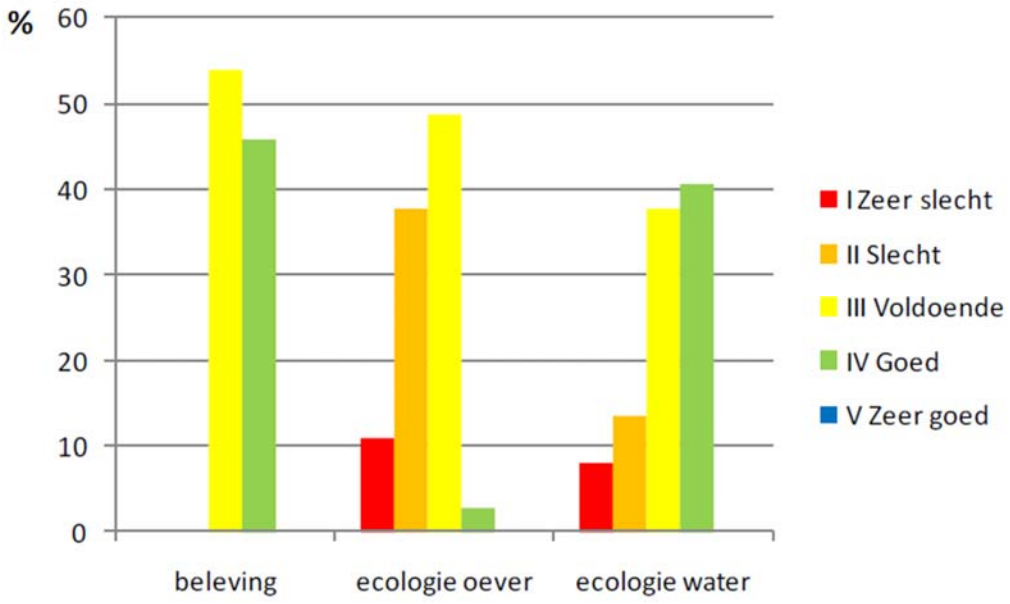

Figuur 3.3 Resultaten wateren in de woonkern van Landsmeer voor de 3 kwaliteitselementen van deeltoets 1 van het STOWA stadswaterensysteem (n=37) (Bron: Stichting Waterproef, 2011).

Op 4 februari 2015 is een werksessie geweest met HHNK en gemeente Landsmeer over de interactie tussen riolering en watersysteem. Op basis van de aandachtspunten uit de ecoscan zijn de locaties van uitlaten en overstorten bekeken in relatie tot de waterkwaliteit. Uit deze werksessie bleek dat de riolering geen aantoonbaar negatief effect heeft op de oppervlaktewaterkwaliteit.

Figuur 3.4 Ecoscan oppervlaktewaterkwaliteit (watergang ten noorden van de Weegbreesingel) (Bron HHNK).

3.2 Waterkwantiteit

Trits vasthouden-bergen-afvoeren

Met de invulling van het afkoppelplan voor Landsmeer wordt gescheiden riolering aangelegd om emissies te voorkomen. Na realisatie van het afkoppelplan wordt door Landsmeer ruim aan de basisinspanningsverplichting voldaan. Echter is het voor de gemeente Landsmeer lastig om volgens de trits van waterbeheer voor stedelijk gebied 21ste eeuw (WB21) zoveel mogelijk water vast te houden. De grondwaterstanden zijn hoog, hierdoor is opslag van hemelwater in de bodem beperkt. Afstromend hemelwater wordt zoveel mogelijk rechtstreeks naar het oppervlaktewater afgevoerd. Het watersysteem kan de hoeveelheid hemelwater goed verwerken.

Knelpunt(en)

1. *Particuliere terreinen zijn steeds vaker volledig bestraat, waardoor hemelwater te snel naar het gemeentelijke riool stroomt.*

Hydraulisch functioneren

De polders zijn volgens de normen van het hoogheemraadschap op orde. Het oppervlakte-watersysteem rond Landsmeer is geïsoleerd. Wel wordt er water ingelaten om het op peil te houden. Het water wordt niet ingelaten om het gebied door te spoelen. Door wind is er soms opwaaiing of afwaaiing waardoor het waterpeil tijdelijk respectievelijk hoger of lager dan het streefpeil kan zijn.

Kans(en)

6. *Hydraulisch functioneren optimaliseren bij aanpassingen kunstwerken.*

Knelpunt(en)

2. *De kades zijn met name door gebruik gevoelig voor verzakkingen door verdroging.*

Watertoets ruimtelijke plannen

Gemeente en hoogheemraadschap herkennen elkaars belangen bij ontwikkelingen en betrekken elkaar erbij.

Gemeente en hoogheemraadschap willen samen het watertoetsproces optimaliseren en efficiënter inrichten. Het hoogheemraadschap wordt hierbij vroegtijdig bij ruimtelijke projecten betrokken zodat de watersysteembelangen vroegtijdig meegenomen worden bij de ruimtelijke ontwikkelingen. In de *bestemmingsplanfase* wordt de hemelwaterzorgtaak en grondwaterzorgtaak onderkend op basis van de ‘watertoets’. In de *inrichtingsfase* worden de maatregelen gerealiseerd door middel van de grondexploitatie en bouwvoorschriften.

Bij ruimtelijke plannen treedt de gemeente op als coördinator en geldt zo als eerste aanspreekpunt voor de burgers. Het hoogheemraadschap wil direct betrokken worden bij (ruimtelijke) initiatieven
en ontwikkelingen die raken aan de belangen van het hoogheemraadschap. Het gaat hierbij vooral om de onderlinge afstemming.

Waterbank
Binnen de gemeente Landsmeer is een Waterbank ingericht. De waterbank is een instrument waarbij ruimtelijke projecten met een overmaat of tekort aan compenserende waterberging worden geregistreerd en waar uitwisseling van compensatie tussen de verschillende plannen kan plaatsvinden. De gemeente beheert de waterbank en het hoogheemraadschap houdt er toezicht op. Doel is de waterberging effectief en ruimtelijk optimaal in te passen. Eén van de uitgangspunten is dat er geen negatief saldo op de waterbank aanwezig mag zijn.

3.3 Waterketen

Overstorten en uitlaten
Bij hevige neerslag kan de gemengde riolering het water niet verwerken en kan een overstorting van vuilwater op oppervlaktewater optreden. Dat kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. Ook bij calamiteiten zoals gemaalstortingen kunnen (nood)overstorten in werking treden. Dit wordt zoveel mogelijk voorkomen door actief invulling te geven aan het thema ‘beheer op orde’ uit het rioleringsplan. Gemeente Landsmeer participeert in een gezamenlijk onderzoeksproject van het hoogheemraadschap met negen andere gemeenten van Laag Holland voor het meten en monitoren aan riolering met behulp van niveaumeting en neerslagmeting.

Hemelwateruitlaten zijn daar waar hemelwaterstelsels uitkomen op oppervlaktewater. Nieuwe gebieden (zoals Luijendijk Zuid) worden gescheiden aangelegd. Bestaande gebieden worden alleen afgekoppeld als dat doelmatig is.

Kans(en)
7. *Het verlengen van het meten en monitoringsprogramma in de afvalwaterketen. Door beter inzicht te krijgen in het functioneren van de afvalwaterketen kunnen kansen voor systeemverbetering ontdekt worden.*

Foutieve aansluitingen en diffuse bronnen
Bij afkoppelen van verhard oppervlak van de gemengde riolering wordt hemelwater gescheiden ingezameld en naar oppervlaktewater afgevoerd. Omdat lozingen uit een hemelwaterriool ongezuiverd plaatsvinden is dat systeem kwetsbaar voor foutieve aansluitingen. In de gemeente

Landsmeer zijn geen knelpunten bekend voor het gebruik van strooizout en onkruidbestrijdingsmiddelen. Gemeente volgt hierin de Europese richtlijnen en momenteel wordt onkruid bestreden met de select methode (per plantje).

Woonboten en buitengebied
In de gemeente Landsmeer liggen vijf (legale) woonboten, deze zijn allen aangesloten op de gemeentelijke riolering. Het buitengebied is bijna volledig voorzien van drukriolering. Er zijn enkele woningen die voorzien zijn van een septic tank. Geregeld proberen woonschepen een ligplaats in te nemen binnen de gemeente, deze worden weggestuurd.

Gemeente Landsmeer kent nog wel een opgave om in gesprek te gaan met de Jachthavens binnen de gemeente om de afvalwaterstromen goed te ordenen. De gemeente ziet hierin ook een kans om de gemeente Landsmeer nog aantrekkelijker te maken om in te recreëren.

Kans(en)
8. *Gezamenlijk aanpakken verwijdering illegale woonschepen.*
9. *Gezamenlijk aanpakken afvalwaterlozingen.*

3.4 Waterkeringen

De gemeente Landsmeer ligt binnen dijkring 13 en heeft een veiligheidsnorm van 1/10.000 per jaar. Om het Twiske ligt een regionale waterkering. Tussen polder Oostzaan en het waterlandsboezem ligt regionale waterkering het Luijendijkje. In deze kering bevindt zich de Luijendijksluis waardoor een vaarverbinding mogelijk is. De regionale waterkeringen zijn weergegeven in bijlage 7. In de gemeente Landsmeer zijn geen waterkeringen waar een versterkingsopgave voor is.

Crisisbeheersing
Het hoogheemraadschap heeft een crisisbeheersingsplan met onderliggende bestrijdingsplannen, draaiboeken en werkinstructies. Daarin is vastgesteld hoe het hoogheemraadschap - zo nodig in samenwerking met andere overheden - optreedt wanneer crisisbeheersing noodzakelijk is ten aanzien van onder andere waterkeringen, waterbeheersing en waterkwaliteit. Het crisisbeheersingsplan beschrijft hoe op een effectieve en efficiënte manier mensen en middelen worden ingezet in crisissituaties. Het hoogheemraadschap beschikt over noodmateriaal en –materieel. Dit behelst onder andere compartimenteringvoorzieningen, noodpompen, aggregaten en big bags. Het hoogheemraadschap is 24 uur per dag bereikbaar voor spoedeisende situaties via het telefoonnummer 0800-1430.

3.5 Waterrecreatie

Het waterrijke gebied van Landsmeer wordt gebruikt voor verschillende recreatiedoeleinden: zwemmen, vissen, varen, kanoën, et cetera. Echter de watersporter – recreant is veranderd. Om een grotere doelgroep te verleiden van het water te gaan genieten moet het aanbod laagdrempelig zijn, veilig gemaakt worden (scheiding plezier-beroeps) en consumenten zouden ontzorgt moeten worden. Gemeente Landsmeer is nauw betrokken bij de waterkansenkaart die is opgesteld. 2016 – het jaar van 'Water Kust Land' – sluit gemeente Landsmeer aan bij de ontwikkeling van de watervisie door de provincie Noord Holland.

Vaarroutes

Landsmeer is een aantrekkelijke gemeente voor vaarrecreatie. De gemeente ziet graag dat de recreatievaart toeneemt, daarvoor wil zij de basis van goede recreatie in het gebied eerst op het gewenste niveau krijgen. Door het toenemen van de recreatievaart ziet de gemeente ook risico's, zoals drukte op het water, noodzaak op handhaving neemt toe, grotere kans op afkalving en toename onderhoudsnoodzaak. Er zijn vaarroutes (bijlage 8) aangewezen door het recreatieschap, waarvan enkele routes met bebording goed zijn aangegeven en een aantal vaarroutes ontbreekt de bebording. Bijlage 9 toont de overbreedtes van de watergangen en bijlage 10 de waterbreedtes. Doordat veel watergangen breed zijn, verwachten veel gebruikers dat deze ook allemaal diep genoeg zijn om doorheen te kunnen varen. Dit is veelal niet het geval waardoor mensen met hun boten vastlopen en klagen over onvoldoende vaardiepte. Op de kaart vaarroutes zijn knelpunten aangegeven voor locaties waar vaarroutes afwijken van de hoofdwatergangen. Bijlage 11 bevat een kaart met daarin de polders, routes en aanlegmogelijkheden.

Kans(en)

10. *Vaarroutes zichtbaar markeren (op kaart en in het gebied), zodat vanaf het water de geschiktheid van de watergangen voor doorvaart duidelijk is.*
11. *De gebruiksfuncties van de oppervlaktewateren kunnen beter gescheiden worden. Hierbij is duidelijkheid nodig wat waar kan en mag.*
12. *Het landelijk gebied is Rijksbufferzone en kan meer recreatief 'geopend' worden over water.*

Recreatiewater

In recreatiegebied Het Twiske zijn door de provincie aangewezen zwemwaterlocaties. Ook op de Breek wordt gezwommen, dit is echter niet een locatie die als zodanig is aangemerkt. De omstandigheden zijn er ook niet naar, gezien de overige activiteiten en de waterkwaliteit op de locatie. De gemeente is niet voornemens de locatie de Breek als zwemwaterlocatie aan te wijzen. Naast Het Twiske en de Breek wordt ook het Ilperveld gebruikt voor waterrecreatie.

Vanuit de Hengelsportvereniging (HSV) is de wens uitgesproken om nachtvissen mogelijk te maken. Op dit moment is geen gebiedskaart aanwezig met locaties waar HSV wil nachtvissen met en/of zonder kampeermiddelen. Een duidelijke kaart is nodig voor een beoordeling op eventuele kansen en knelpunten. De kaart kan vervolgens voorgelegd worden aan het college van B&W als verzoek van de HSV voor een ontheffing op het verbod. Voor meer informatie zie bijlage 2 'Uitvoeringsregeling visserij'.

Kans(en)

13. *Helder communiceren over gebruiksfuncties van de Breek ondersteunt het scheiden van de functies en maakt beheer en verantwoordelijkheden duidelijk.*

Knelpunt(en)

3. *De waterkwaliteit wordt verslechtert door blauwalg, wat een negatieve invloed heeft op het gebruik en de beleving van het water.*

Handhaving op boten

In de uitvoeringsnota handhaving van de gemeente Landsmeer staat beschreven dat het precario op de boten niet actueel was en mogelijk gekozen moet worden voor een ander registratie en stickersysteem voor een betere handhaving. Inmiddels is de precario afgeschaft, waardoor handhaving niet meer mogelijk is. Op milieugronden kan enigszins nog gehandhaafd worden, maar uiteindelijk heeft handhaving op boten een lage prioriteit gekregen. Gebleken is dat meerdere organisaties beschikken over Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Samenwerking en afstemming is van belang bij het vormgeven van handhaving. Het gaat hier bijvoorbeeld om toezicht op de vaarsnelheid.

Kans(en)

14. *Invoering van een verbeterd eigenarenregistratiesysteem en stickersysteem voor boten om op strategische momenten te kunnen handhaven ter voorkoming van 'verrommeling'.*
15. *Uitwisseling van BOA's mogelijk maken.*

Knelpunt(en)

4. *Het precario op boten is afgeschaft. Daardoor is handhaving niet meer mogelijk en wordt het op orde brengen van oevers (oeverbeheer) bemoeilijkt.*

3.6 Beheer en onderhoud

Verantwoordelijkheden
Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is de waterbeheerder in het beheergebied waar Landsmeer onder valt. Het hoogheemraadschap beheert zelf het primaire watersysteem en de middenstrook van brede waterlopen. De onderhoudsplichten staan in de Legger wateren 2015 opgenomen en het hoogheemraadschap houdt toezicht op het uitvoeren van het onderhoud door derden middels de schouw (bijlage 12 en bijlage 14). Het onderhoud van de gemeentelijke oevers en het stedelijk water (niet primair) is veelal de verantwoordelijkheid van de gemeente Landsmeer. Daarnaast is de gemeente Landsmeer verantwoordelijk voor de handhaving van overhangend groen en waterplanten. In het buitengebied vindt het onderhoud plaats door agrariërs, natuurorganisaties, het recreatieschap of derden. In lijn met de taken en verantwoordelijkheden komen de kosten voor het beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen in en op het water voor rekening van de gemeente. Zo kan het hoogheemraadschap bijvoorbeeld extra maairondes uitvoeren om de doorvaarbaarheid te bevorderen. Dit doet het hoogheemraadschap dan op verzoek van en voor rekening van de gemeente.

Het hoogheemraadschap en de gemeente maken in de komende planperiode duidelijke afspraken over (de overname van) het beheer en onderhoud van watergangen binnen de bebouwde kom. Het hoogheemraadschap heeft hiervoor een uitgangspuntennotitie opgesteld waarin overeenstemming benoemd is over de beheer- en onderhoudszaken van de watergangen. Voorafgaand aan de overdracht wordt een nulmeting (uitgangssituatie) uitgevoerd om de eventuele aanwezige hoeveelheid achterstallig onderhoud in beeld te brengen. Om te voorkomen dat afkalving zichtbaar is en overbreedtes niet verlanden, dient extensieve schouw plaats te vinden.

Kans(en)
16. *Afspraken vaststellen en helder vastleggen van de begrenzing van oever, watergang en (boezem)kades in het kader van de beheeroverdracht in stedelijk gebied.*
17. *Gegevensbeheer makkelijk uitwisselbaar maken.*

Knelpunt(en)
5. *Er zijn minder subsidies beschikbaar voor beheer in het buitengebied door agrariërs. Hoewel recentelijk de provincie besloten heeft dat voor komende jaren de vaarvergoeding gewaarborgd is voor vaarboeren die aan agrarisch natuurbeheer doen.*
6. *Meer afstemming in de handhaving is nodig op het gebied van o.a. steigers, overhangend groen, waterplanten, verwijdering van illegale woonschepen, illegale ingebruikname van oevers, het graven van inhammen/havens en het aanpakken van illegale particuliere kunstwerken. Dat verbetert de mogelijkheden voor beheer van oevers en watergangen.*
7. *Betere toegang tot particuliere terreinen voor beheer.*
8. *Beheer en onderhoud langs asbestbeschoeiingen van derden, zoals Purmerland 30.*

Steigers en kunstwerken
In gemeente Landsmeer zijn veel illegale aanlegsteigers geplaatst door particulieren. De gemeente heeft daarom beleid geformuleerd om de wildgroei te stoppen en om handhaving mogelijk te maken. Er geldt nu een uitsterfbeleid voor aanlegsteigertjes. Bij herstel van gemeentelijke oevers die bedoeld zijn voor aanleg van boten zorgt de gemeente voor een 'luxe beschoeiing' als alternatief voor aanlegsteigertjes. Aanlegsteigers en particuliere bruggen belemmeren de werkzaamheden aan beschoeiingen, oevers, bij baggeren en schouwonderhoud. Bij deze illegale kunstwerken en objecten moet handhavend worden opgetreden of zo mogelijk worden vergund. In de vergunning kan dan ook worden opgenomen dat de vergunninghouder onderhoudsplichtig is voor het water rondom het kunstwerk.

De gemeente Landsmeer heeft een kaart waarop staat welke gemeentelijke oevers geschikt zijn voor de aanleg van boten (bijlage 13). Het is gewenst dat andere beheerders, zoals Landschap Noord-Holland en HHNK aangeven welke oevers geschikt zijn voor de aanleg van boten. De focus voor de land- en tuinbouworganisatie ligt voornamelijk in het noorden van Landsmeer.

Kans(en)

18. *Natuurlijke rietoevers voorkomen afkalving van oevers als gevolg van golfslag (van vaartuigen) en vergroot tegelijkertijd de ecologische kwaliteit.*
19. *Bij het vervangen van beschoeiing rekening houden met natuurlijke alternatieven.*
20. *Bomen en struiken vlak langs watergangen tegengaan om de oever te beschermen en beheer- en onderhoudsmogelijkheden te behouden.*

Knelpunt(en)

9. *Bestaande (niet beroepsmatige) particuliere bruggen worden soms verbreed, wat ongunstig is voor het beheer en onderhoud van de watergangen en oevers.*

Baggeren
De gemeente dient depotcapaciteit beschikbaar te stellen of tot nieuwe afspraken te komen met het hoogheemraadschap en de provincie Noord-Holland. Het bestemmingsplan voorziet op dit moment in twee locaties (zie bijlage 14). Een bestaande locatie nabij de Violierweg die over de weg bereikbaar is en een nieuwe grotere bestemde locatie ten zuiden van Luijendijk-zuid die kunnen worden ingericht om bagger via een transportleiding aan te voeren. Helaas zijn beide depots met beargumenteerde redenen afgevallen. Depots Lombok en de Boer moeten blijvend voorzien worden van een baggerafdeklaag. Op 14 januari 2011 is een Convenant Ilperveld Integraal (II) vastgesteld, waarin onder andere beheerafspraken van de stortlocaties zijn vastgesteld. Partijen in het convenant zijn: Provincie Noord-Holland, Landschap Noord-Holland, HHNK en gemeente Landsmeer.

Figuur 3.5 geeft de stortlocaties van Ilperveld Integraal weer.
Bagger vanuit het veenweidegebied oxideert snel, waardoor er weinig massa overblijft. Het stedelijk gebied van Landsmeer moet naar inschatting rond 2024 opnieuw worden gebaggerd. Voor die tijd moet nieuwe depotcapaciteit aanwezig zijn. Hierbij is een optie om te verkennen of ook het stedelijk bagger in de landelijke depots Lombok en de Boer onder voorwaarden (bijvoorbeeld met een grof vuilfilter) gestort kan worden. In de waterbodem van de wegsloten langs Zuideinde, Dorpsstraat en Noordeinde blijken de kabels en leidingen niet overal diep genoeg te liggen, waardoor deze bij baggerwerkzaamheden worden beschadigd. Wat betreft de ringvaart, moet sanering nog plaatsvinden. Bijlage 14 geeft de reeds gebaggerde en nog te baggeren waterlichamen weer. Bij wegsloten liggen kabels en leidingen niet diep genoeg en kunnen worden beschadigd bij baggerwerkzaamheden. In 2016 zal een overleg worden opgestart met nutsbedrijven, gemeente en waterschap om tot een oplossing te komen voor deze situatie. Circa 100 kabels liggen binnen beheerprofiel van het waterschap en zijn in strijd met de regels van de keur.

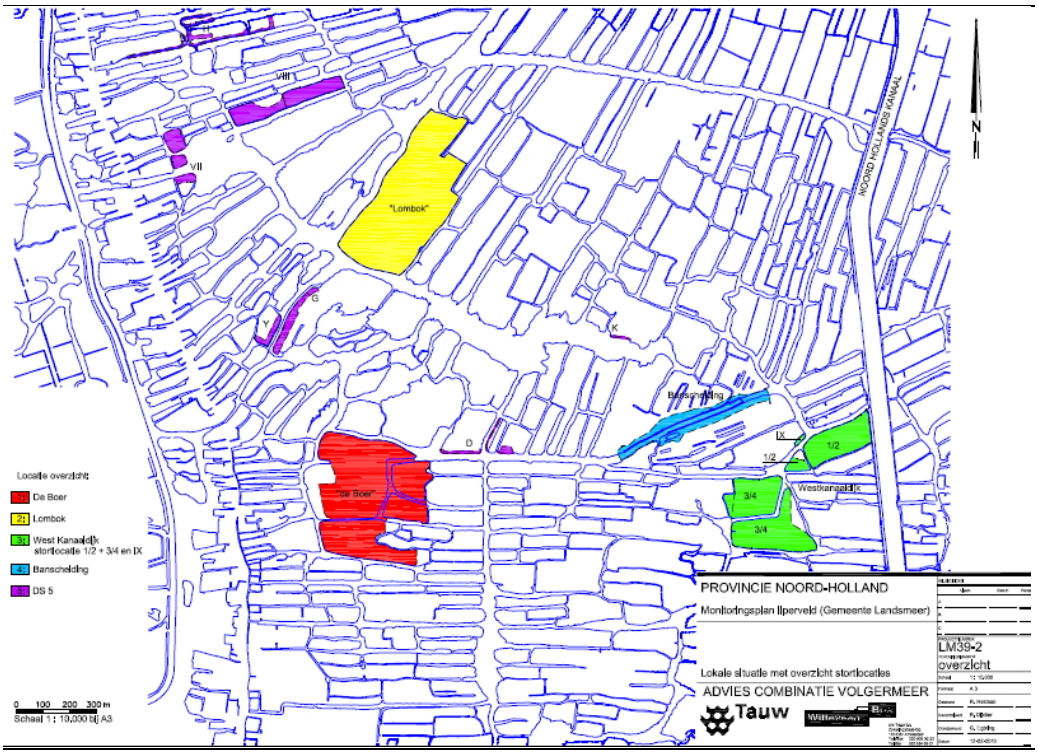

Figuur 3.5 Stortlocaties van Ilperveld Integraal (Bron: Tauw en Witteveen+Bos, Inrichtingsplan voormalige stortplaatsen in Ilperveld, 2010).

Kans(en) *21. Uitvoeren van achterstallige baggerwerkzaamheden. De gemeente voert baggerwerkzaamheden uit in wegsloten met ondiepe kabels en leidingen voor deze worden overgedragen.*
Knelpunt(en) *10. Er zijn diverse saneringslocaties in de waterbodem.*

Beschoeiing saneren
De oeverbeschoeiing in stedelijk gebied bestaat veelal uit harde, verticale beschoeiing. Er is meer variatie in oevertypen in het landelijk gebied voor de beleving en ecologie, onder andere voor vogelbroedplaatsen, vispaaiplaatsen, insecten en kleine zoogdieren.
In het verleden is door particulieren soms asbest (her)gebruikt als beschoeiing. Om asbestverdachte locaties in de toekomst op te kunnen heffen, is het wenselijk om vooruitlopend op baggerwerkzaamheden asbestbeschoeiingen te (laten) vervangen. *Binnen de gemeente is asbestbeschoeiing aangetroffen, de totale omvang lijkt beperkt. De methodiek voor het saneren van asbestbeschoeiingen wordt gezamenlijk met HHNK uitgewerkt zodra daar aanleiding voor is. Waarbij maatwerk uit uitgangspunt is en ervaringen met toegepaste methodieken bij andere gemeenten wordt meegenomen. HHNK ziet graag een regeling waarin gemeente Landsmeer en HHNK ieder 50% betalen voor het verwijderen van de asbestbeschoeiing. De gemeente Landsmeer wacht af tot een situatie zich voor doet en maakt dan graag maatwerkafspraken waarin ook de perceeleigenaar van de asbestbeschoeiing wordt betrokken als verantwoordelijke partij. Nagegaan moet worden of in Landsmeer asbestoverkappingen over water aanwezig zijn. Er is vooralsnog sprake van slecht één perceel waar asbest vermoed wordt. Een schatting wordt gemaakt van de financiële omvang om dit te verwijderen. Daken van boothuizen stellen de gemeente en het waterschap onder huidige wetgeving verwijderen asbestdaken, aansluitend op het Rijksoverheidsbeleid 2024.*

In het verleden is binnen het project Ilperveld Integraal het gebied ten oosten van de doorgaande lintbebouwing Landsmeer – Purmerland gesaneerd. Echter is het gebied ten westen van de lintbebouwing (tot en met de Twiskerringvaart) niet in deze sanering meegenomen. HHNK is momenteel bezig met het voorbereiden van de sanering van de Twisterringvaarten daaruit blijkt dat de ringvaart en met name de vele zijslootjes sterk vervuild zijn met onder andere asbest. Het asbest beperkt zich niet tot de waterbodem, maar zit ook in de oever en het maaiveld. Het asbest is afkomstig van de vele kippen- en eenden stallen die in het verleden in Landsmeer stonden maar mogelijk ook uit ophoogmateriaal dat asbest bevatte. Komende jaren wordt dit door overheidspartijen (provincie, HHNK en gemeente) opgepakt.

Kans(en)
22. Gezamenlijke koers aanpak asbest verder uitwerken.

3.7 Gebiedsspecifieke kenmerken van het veenweidegebied

De gemeente ligt in een veengebied. Veengebieden zijn zeer gevoelig voor zetting en wijziging in de grondwaterstand. Bij een daling van het (grond)waterpeil oxideert de bodem en klinkt in. Dit resulteert in maaivelddaling.
Om het gebied aan de functies te laten voldoen is het echter noodzakelijk om bepaalde droogleggingen te faciliteren en de waterstanden kunstmatig steeds verder te verlagen. Zo ontstaat een vicieuze cirkel waarbij het veengebied blijft dalen. Hierdoor wordt de toekomst van het veenweidegebied en de veehouders geleidelijk aan een thema waarover keuzes gemaakt moeten worden. Denk hierbij aan vogelstand, broeikasgassen, veehouderij, verdroging, vernatting en omgevingsbeeld. De provincie is (in lijn met de Natura2000 gebiedseisen en het natuurbeheerplan van de Provincie) verantwoordelijk voor het opstellen van beleid voor Veenweidegebieden. Zij doet dit in het kader van de omgevingsvisie. HHNK zal haar beleid daar nader op afstemmen en in overleg treden met de betrokken gemeenten.

Broeikas
Het uitgangspunt voor het huidige peilbeheer van het veenweidegebied is dat het waterpeil de functie van het gebied moet volgen. Ontwateren van veenweidegebieden om het land voldoende droog te houden voor gebruik heeft als nadelig effect dat het veen inklinkt en oxideert, waardoor het land verder daalt. Minder bemalen kan de bodemdaling afremmen en op termijn vragen om een andere gebruiksfunctie van het gebied. Op basis van de huidige bodemdaling wordt voor heel Landsmeer een CO_2 uitstoot verwacht van naar schatting 13.500 ton per jaar[2].

Zeespiegelstijging
Figuur 3.6 laat de scenario's zien voor zeespiegelstijging langs de Nederlandse kust voor de 21ste eeuw. Met blauw is het KNMI'06 scenario aangegeven en met rood het bovengrensscenario van de Deltacommissie. Door de stijging van de zeespiegel ontstaat in West Nederland ook langzaam maar zeker een druk op de grondwater- en oppervlaktewaterhuishouding. Natuurgebieden zoals het Ilperveld worden bewust beschermd en in stand gehouden met hogere grondwaterstanden.

[2] De verwachte CO_2 uitstoot is geschat op basis van de volgende gegevens: een bodemdaling van 3 mm per jaar, grondgebied Landsmeer 26,5 km^2 waarvan geschat 2.000 ha land, CO_2-productie per mm maaivelddaling geschat op ca. 2,25 ton CO_2 per hectare per jaar en CO_2-productie Landsmeer 3 mm x 2.000 ha x 2,25 ton = 13.500 ton CO_2 uitstoot per jaar.

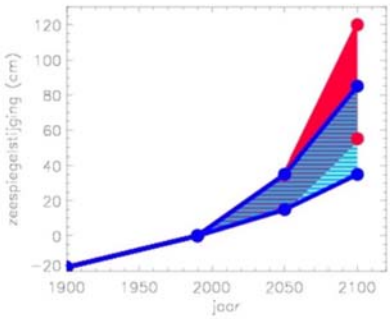

Figuur 3.6 De geschatte zeespiegelstijging langs de Nederlandse kust voor de 21e eeuw (Bron KNMI).

Naast zeespiegelstijging door klimaatverandering is ook sprake van een daling van het westelijke deel van het land op natuurlijke wijze (veenweidegebieden). In de bewoonde gebieden zijn woningen en gebouwen gefundeerd, maar zakken de openbare ruimte, de tuinen en de grond in kruipruimtes langzaam omlaag. De bodemdaling en dalende waterpeilen in slappe veenweidengebieden maken het beheer van de openbare ruimte met wegen, groen, water en riolering tot een kostbaar aspect dat voortdurend aandacht nodig heeft.

Grondwater
Sinds 2008 heeft de gemeente de wettelijke taak om zorg te dragen voor het stedelijk grondwater, de uitvoering van de hemelwaterzorgplicht en de grondwaterzorgplicht. Deze zorgplicht is onderdeel van de Waterwet en is door de gemeente uitgewerkt in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan. Het gaat hierbij met name om de regie over het ondiepe grondwater, oftewel het grondwater onder het oppervlak. Gemeenten hebben hiermee een inspanningsplicht gekregen om structurele grondwaterstandproblemen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken voor de aan de grond gegeven bestemming, mits maatregelen doelmatig zijn en behoren tot de taak van de gemeente (zie voor meer informatie over dit onderwerp het vGRP van 12 september 2012).

Kans(en)
23. *Het bestaande grondwatermeetnet verder uitwerken met buurgemeenten en HHNK, voor het verkrijgen van beter inzicht in de optredende waterstanden.*

Knelpunt(en)
11. *Het opbrengend vermogen van het land daalt als de (grond)waterstanden te hoog worden.*

Bodemdaling en oppervlaktewaterpeil
De veenbodem van Landsmeer klinkt in en bij daling van de grondwaterstanden oxideert het veen. Sinds 1970 onderheid de gemeente de riolen niet meer, waardoor de riolering meezakt met de ondergrond. In haar gemeentelijk rioleringsplan houdt de gemeente rekening met een kortere technische levensduur van de riolering en stemt de vervanging af met de benodigde aanpassingen aan de openbare ruimte. Particulieren zijn zelf verantwoordelijk voor het ophogen van hun tuinen. Bij het bouwrijp maken van locaties moet worden nagedacht over het voorkomen van grondwaterproblemen. Het oppervlaktewaterpeil volgt de autonome maaivelddaling en wordt periodiek naar beneden bijgesteld middels de zakkingsclausule uit de peilbesluiten op basis van het huidige politieke uitgangspunt ‘peil volgt functie’. In het buitengebied zijn er enkele blokbemalingen en particuliere peilafwijkingen, daarbij is verschil in bodemdaling goed zichtbaar.

Knelpunt(en)

12. *Het ophogen van het maaiveld bij nieuwbouw drukt de slootbodems omhoog. Hier dient bij het bouwrijp maken in de ruimtelijke plannen rekening mee worden gehouden.*

In 2010 hebben partijen in de stuurgroep Laag Holland vier scenario’s voor de ontwikkeling van het gebied vastgelegd om richting te geven aan toekomstige besluiten over de gewenste ontwikkeling van het gebied (zie figuur 3.7). De stuurgroep Laag Holland heeft deze scenario’s in januari 2011 vastgesteld. Op de lange termijn lijkt het steeds dieper bemalen om het huidige gebruik te garanderen in het veenweidegebied niet tot een duurzame oplossing te leiden.

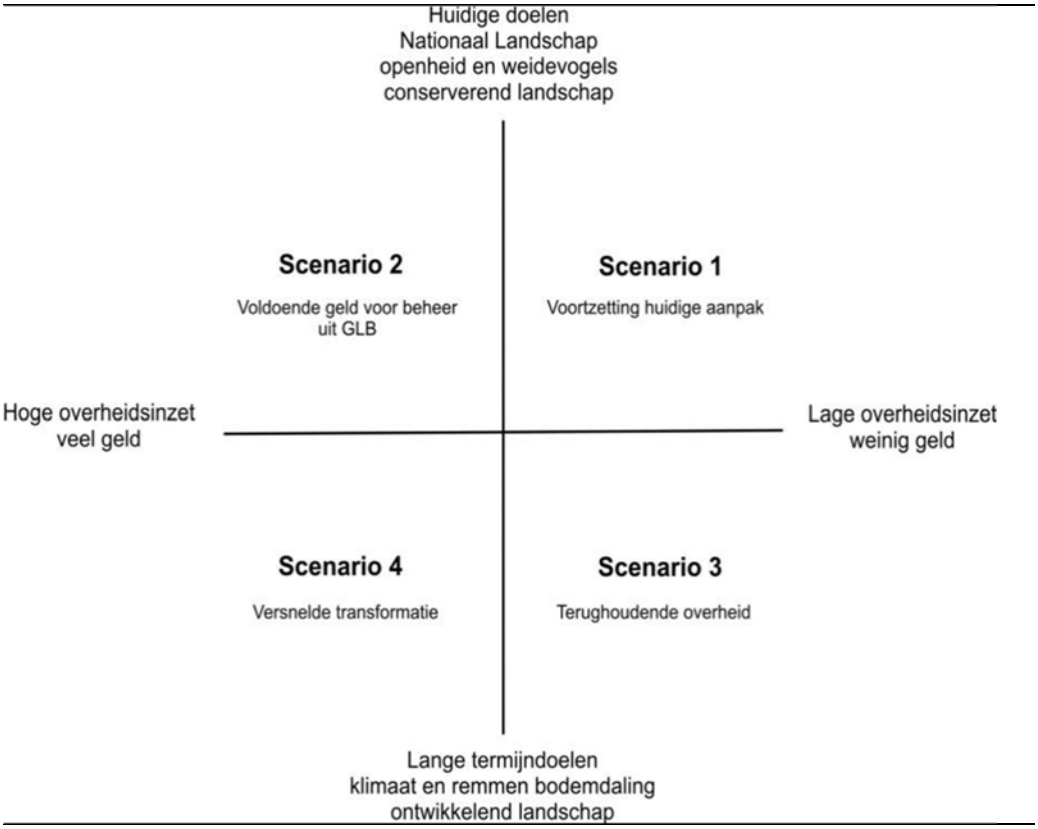

Figuur 3.7 Visuele weergave toekomstscenario's (bron: APPM, Grontmij en RIGO, Kosten & baten van scenario's voor Laag Holland, 2012)).

Scenario 1: De (voortzetting van de) huidige situatie: daarin blijven de huidige doelstellingen t.a.v. kernkwaliteiten landschap overeind maar de financiering daarvan schiet tekort. De doelen worden daardoor niet ten volle bereikt: de veehouderij verzwakt en landschap gaat achteruit. Het veenpakket wordt geleidelijk aan steeds dunner en in sommige gebieden zal het in 2100 geheel verdwenen zijn waardoor een kleigebied ontstaat.

Scenario 2: Door overheidsinspanningen wordt de bodemdaling (en de afbraak van veen) vertraagd. Inzet op klimaatbestendigheid is beperkt. Gebiedstransformaties worden echter niet gestopt. Afname van veendiktes in gebieden leidt tot transformaties van landschapstypen.

Scenario 3: De veenafbraak wordt actief versneld ten behoeve van optimalisering voor de landbouwfunctie.

Scenario 4: In dit scenario is er sprake van bodemdaling en handhaving van het peil. Hierdoor wordt de drooglegging in de gebieden steeds minder en wordt de bodemdaling een halt toegeroepen. Naast de bodemsamenstelling – zal Landsmeer meer en meer de verschijningsvorm van ‘moeras’ krijgen. Regie op lange termijn doelen klimaatbestendigheid en tegengaan van de bodemdaling staan voorop, het behoud van kernkwaliteiten echter niet.

In scenario 4a is sprake van geleidelijke vermindering van de drooglegging, waarmee de transformatie naar moeras geleidelijk verloopt en in 2100 nog niet voor geheel Laag Holland heeft plaatsgevonden. In scenario 4b is in 2025 dat proces versneld. Hierdoor is de transformatie van alle veengebieden in moeras al in 2040 een feit.

Figuur 3.8 Visualisatie van de scenario’s Laag Holland (bron: MKBA scenario’s voor Laag Holland).

Dit waterplan is niet voor de lange termijn opgesteld. De scenario's' geschetst in bovenstaand kader worden benoemd zodat er bij toekomstige ontwikkelingen rekening mee kan worden gehouden. In 2036 verwacht men meer duidelijkheid welke kant het op gaat met de veenweideproblematiek. Voor Landsmeer is het noodzakelijk om - voor de betreffende gebruiksfuncties in het gebied - bovenstaande scenario's samen met de agrariërs in de toekomst nader te bekijken.

3.8 Samenwerking, communicatie, veiligheid en leefomgeving

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) heeft een doelmatigheidsdoelstelling voor de afvalwaterketen opgelegd aan alle regio's. Hierbij gaat het om het verlagen van de kwetsbaarheid van de afzonderlijke organisaties, het verhogen van de kwaliteit en het verminderen van de kostenstijging. Gemeente Landsmeer is verbonden met buurgemeenten en HHNK binnen de samenwerking Waterketen Zaanstreek-Waterland.

Daarnaast zijn er verschillende partijen waarmee de gemeente samenwerkt als het gaat om het gebruik van het oppervlaktewater. Naast het hoogheemraadschap gaat het om de Provincie, het recreatieschap, agrariërs, Vereniging Argrarische Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land en Dijken, Landschap Noord-Holland, LTO Noord, OD IJmond, sportvisserij, beroepsvissers, bewoners, hengelsportverenigingen en watersportverenigingen.

Bewoners kennen de gebiedsspecifieke situatie en zijn zich over het algemeen bewust van de hoge waterstanden. De bewoners van Landsmeer zijn mondig, en nemen contact op met de gemeente bij vragen en problemen. De gemeente heeft een (digitaal) Waterloket, waarbij informatie verstrekt wordt richting bewoners.

Werkzaamheden in de buitenruimte worden op elkaar afgestemd.

Kans(en)

24. Het Waterloket verder uitwerken.

25. De waterrecreatieve functie van Het Twiske uitbouwen. Daarbij is het noodzakelijk dat provinciale regels afgestemd worden met buurgemeente en recreatieschap.

3.9 Duurzaamheid en klimaatbestendigheid

Klimaatverandering betekent dat we te maken krijgen met veranderingen in temperatuur en neerslag, en een stijging van de zeespiegel. Niet alleen stijgt de gemiddelde temperatuur en neemt de gemiddelde neerslaghoeveelheid in de winter toe, ook extreme situaties met hevigere neerslag of lange droogte en hittegolven kunnen vaker voorkomen.

Deze effecten van klimaatverandering kunnen leiden tot verdroging, zoetwatertekorten, verzilting, pieken in wateroverschotten en toenemende verschillen in wateraanvoer tussen zomer en winter. Dit betekent dat de waterkeringen, het watersysteem en de ruimtelijke inrichting voorbereid moeten zijn op de gevolgen van klimaatverandering. Om de effecten van de klimaatveranderingen het hoofd te kunnen bieden, heeft de Rijksoverheid een Deltaprogramma opgesteld met daaraan gekoppeld een aantal deltabeslissingen. In de deltabeslissing 'Ruimtelijke adaptatie' zijn voorstellen opgenomen om de ruimtelijke inrichting van Nederland klimaatbestendig te maken. Alle overheden en marktpartijen zijn daar samen verantwoordelijk voor. Een belangrijk onderdeel van de deltabeslissing is dat alle gemeenten de opdracht hebben gekregen om voor 2020 de klimaatbestendigheid in hun beleid opgenomen te hebben en in 2050 klimaatproof te zijn. De deltabeslissing rolt uit in het weten-willen-werkenprincipe. Door als gemeente klimaatstresstesten uit te voeren, wordt de eerste stap in het proces (weten) gemaakt en draait het om bewustwording. Je kunt de omgeving pas goed klimaatbestendig maken als je de plekken kent die kwetsbaar zijn. De gemeente Landsmeer is vrij vlak en heeft veel oppervlaktewater, ook in stedelijk gebied. Neerslag kan hierdoor snel over een groot oppervlak worden verdeeld. Hierdoor levert (extreme) neerslag veelal geen overlast op en is momenteel de urgentie niet aanwezig om wateroverlast in beeld te brengen. Op het gebied van droogte kan een stresstest uitgevoerd worden om inzichtelijk te maken in hoeverre de gemeente hiermee te kampen heeft en hier zonodig op dient te anticiperen. Verder is Landsmeer een landelijke gemeente met lintbebouwing en nieuwbouw (geen hoogbouw). Bij hogere temperaturen is de verwachting dat het in deze groene, waterrijke gemeente prima vertoeven zal zijn.

Kans(en)

26. *Door klimaatstresstesten uit te voeren (door de gemeente) voor de effecten van extreme neerslag, droogte en hitte, krijgt de gemeente inzicht in de kansen en knelpunten. Op deze manier kan de gemeente bij planvorming rekening houden met de kansen en knelpunten binnen de gemeente.*

3.10 Participatie Klankbordgroep

Op 12 mei 2015 en 12 juli 2016 is tijdens klankbordgroep bijeenkomsten met verschillende gebruikers gekeken naar de gebruiks-, toekomst en belevingswaarde van het water in de gemeente Landsmeer. Tijdens deze klankbordgroep bijeenkomsten zijn verschillende wensen uitgesproken, kansen zijn benoemd, maar ook knelpunten in het gebied kwamen naar voren. De complete verslagen van de bijeenkomsten zijn opgenomen in bijlage 1.

Belangrijkste aandachtspunten die genoemd zijn:

Baggeren:
Het planmatig baggeren wordt gezien als een belangrijke ingreep binnen het gebied, waarbij onderscheid moet worden gemaakt naar functie van de watergang. Om van een kwalitatief gezonde situatie te kunnen spreken is het noodzakelijk dat elk water een minimale diepte heeft van 50cm. Het is daarbij van belang dat de vaste bodem ongemoeid wordt gelaten en niet te diep gebaggerd worden. Baggeren is voor watersporters en vissers van belang, maar teveel baggeren is voor de visstand juist niet goed. Hiervoor is het van belang dat er goede afstemming plaats vindt tussen de verschillende partijen.

Vaarroutes en handhaving:
In bijlage 8 is een kaartje opgenomen van de bekende vaarroutes in de gemeente Landsmeer. Voor hoofdwaterlopen/vaarroutes geldt dat een diepte van 80cm wenselijk is. Tijdens de bijeenkomst kwam naar voren dat er behoefte is aan duidelijke bebording langs de routes, met verplichte vaarrichting (eenrichtingsverkeer). Meerder partijen hebben beschikking over BOA's die eenduidig hierop kunnen handhaven. Tevens is de wens uitgesproken te onderzoeken of het mogelijk is om een vaarroute te creëren van Landsmeer naar Purmerend door het Ilperveld. Handhaving op te hoge snelheden en op het varen op verboden wateren is daarbij noodzakelijk. Daarnaast is er een wildgroei aan illegale steigers binnen de wateren van Landsmeer dat ervoor zorgt dat het varen belemmerd wordt. Ook hier is handhaving gewenst.

Waterkwaliteit:
Tijdens de bijeenkomst werd aangegeven dat de doorstroming verbeterd moet worden in de woonwijk Luijendijk vanwege de slechte waterkwaliteit, Daarnaast zijn kroos en kroosvaren aanwezig. Dit veroorzaakt zuurstofgebrek in het water. Om dit in te perken kan bijvoorbeeld extra zuurstof aan het water worden toegevoegd, middels doorspoeling of het plaatsen van een pomp. Een andere wijze die genoemd werd om de waterkwaliteit te verbeteren, is het hebben van voldoende waterdiepte en het beperken van de inlaat gebiedsvreemd water.

Oeverbeschoeiing/onderhoud:
De peilscheidingsdammen in Landsmeer zijn van slechte kwaliteit (houtschors) en onderhoud is nodig. Uit de bijeenkomst kwam naar voren dat er behoefte is om met name langs de oevers minder frequent te maaien, om overwinterplaatsen voor vissen te behouden. Om ervoor te zorgen dat er voldoende structuur voor de ecologie blijft, is het wenselijk gefaseerd te maaien. Tot slot werd de toepassing van wiepen in combinatie met riet als oeverbescherming genoemd.

4 Watervisie in 2036

We staan voor de opgave om ook in 2036 het watersysteem van Landsmeer tegemoet te laten komen aan de wensen en eisen van gemeente, waterbeheerder, inwoner en belangenorganisaties. Op grond van de historische ontwikkeling en de inventarisatie van de knelpunten en de kansen / wensen (het werkproces om tot dit plan te komen) geeft dit hoofdstuk aan hoe we in 2036 het water in Landsmeer er uit willen laten zien: een visie op de gewenste waterontwikkeling.

We zijn ons bewust dat het watersysteem zich niet aan de gemeentegrens houdt, ook is er een duidelijke verbinding tussen het oppervlaktewater, de waterketen en het grondwatersysteem. Samenwerking is een middel om gezamenlijk de systemen zo goed mogelijk te laten functioneren. HHNK en de gemeente trekken samen op, maar ook met de provincie en het recreatieschap werken we nauw samen. Dit is ook verwoord in de Deltavisie van HHNK.

Samenwerken is geen doel op zich, maar is vanzelfsprekend om in een veilige en prettige leefomgeving te kunnen voorzien. Gemeente Landsmeer is een dorp met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Bewoners worden intensief betrokken bij veranderingen en keuzes die betrekking hebben op hun leefomgeving. Samen wordt gestreefd naar een aantrekkelijke groene omgeving waarbij bestaand groen in de wijk wordt behouden en toegankelijkheid toeneemt. Hierdoor wordt meer bewustzijn gecreëerd bij de burger en mogelijk het effect van de inrichting van het eigen perceel.

Waterkwaliteit
De oppervlaktewaterkwaliteit voldoet binnen de gemeentegrenzen aan de gestelde eisen en heeft geen nadelige effecten voor de omringende gebieden. Hiertoe wordt het inlaten van gebiedsvreemd water beperkt. Er wordt periodiek gebaggerd, hierbij is de legger leidend en wordt daar waar mogelijk rekening gehouden met de gebruikswaarde (vaarroute) van de watergang. De waterbodems zijn op normdiepte (bijlage 15). De kwaliteit van de waterbodem is weergegeven in bijlage 16. Ook het herstellen en in stand houden van natuurlijke oevers heeft geleid tot verbetering van de waterkwaliteit en vergroten van de biodiversiteit. Alle asbestverdachte locaties (beschoeiingen) zijn gesaneerd en het watersysteem is vrij van asbest.

Waterkeringen
De regionale waterkeringen (Luijendijkje en Ringvaartdijk om Het Twiske) voldoen aan de gestelde normen en zijn ruimtelijk beschermd in de bestemmingsplannen en de Keur.

Waterkwantiteit
Het watersysteem van 2036 is zo ingericht dat voldoende water aanwezig is. De oppervlaktewaterniveaus zijn op streefpeil conform het peilbesluit, de watergangen zijn op diepte en de oeverbeschoeiingen zijn op orde. Onder maatgevende (weers-) omstandigheden zijn er geen knelpunten in het oppervlaktewatersysteem. Direct afstromend hemelwater en hemelwater dat via uitlaten op het oppervlaktewater terecht komt, resulteert in acceptabele kortdurende peilstijgingen zonder overlast en schade tot gevolg. Ditzelfde geldt voor peilverschillen als gevolg van opwaaiing of afwaaiing.
Het landelijk gebied is Rijksbufferzone, waar flora en fauna uitstekend gedijen. Het belang van groenvoorzieningen voor een klimaatbestendige inrichting wordt onderkend.

Water en ruimtelijke plannen
In het kader van de watertoets betrekt de gemeente vroegtijdig het hoogheemraadschap bij ruimtelijke plannen. De samenwerking tussen het hoogheemraadschap en de gemeente bij de totstandkoming van ruimtelijke ontwikkelingen loopt goed. Het gezamenlijk streven is hierbij om binnen ruimtelijke ontwikkelingen de waterbelangen vroegtijdig te borgen en een klimaatbestendige inrichting te realiseren die efficiënt en doelmatig is te beheren en onderhouden. De waterbank hanteert afschriften en opgaves welke jaarlijks besproken worden tussen het hoogheemraadschap en de gemeente.
Intenties komende periode op globaal niveau zijn:

1. De bouw van een hotel aan de ring A10 in Landsmeer maakt Landsmeer aantrekkelijker voor toeristen. Toegankelijkheid tot water voor de waterrecreant, het openen van Landsmeer over het water is een belangrijke wens.
2. Wensen vanuit de klankbordgroep die tot een ontwikkeling kunnen leiden.

Gemeente en het hoogheemraadschap hebben overzicht door heldere en eenduidige afspraken over het beheer van de data en het instrument. Per organisatie is er een vast aanspreekpunt voor de waterbank. De afspraken uit de waterboekhouding worden via watervergunningen geformaliseerd. De gemeente is de beheerder van de overschotten op Waterbank en het hoogheemraadschap heeft een adviserende en toetsende rol.

Waterketen
De waterketen en het oppervlaktewatersysteem worden optimaal in relatie beschouwd. Emissies uit de waterketen hebben geen kwaliteitsafname van het oppervlaktewater en grondwater tot gevolg. Door meten en monitoren is het inzicht in het totale systeemfunctioneren vergroot. Dit maakt aanpak bij de bron mogelijk.

In bestaand gebied zijn werkzaamheden in de openbare ruimte (te noemen onderhoud aan wegen, oevers en watergangen) op elkaar afgestemd. Daar waar mogelijk en doelmatig is verhard oppervlak van de gemengde riolering afgekoppeld.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt standaard rekening gehouden met gescheiden afvoer van waterkwaliteiten, waarbij het schone hemelwater veelal in het oppervlaktewatersysteem wordt geborgd en verwerkt. Bij nieuwbouw op percelen in het niet-gerioleerde buitengebied verzorgt de eigenaar zelf een door de overheid geaccepteerde duurzame oplossing voor de afvoer of het hergebruik van afvalwater. In het kader van duurzaamheid wordt de hemelwaterafvoer (HWA) naar de zuivering niet vergroot. Hemelwater wordt veel meer (bovengronds) afgevoerd naar oppervlaktewater.

Waterrecreatie
Het Twiske en de Breek zijn in 2036 aantrekkelijk voor verschillende functies. Naast de waterhuishoudkundige functie, wordt het water vooral recreatief gebruikt. Bijvoorbeeld voor pleziervaart, vissen, schaatsen, kanovaren etc. In Het Twiske wordt nog steeds gezwommen. De recreatieve activiteiten vanuit het recreatieschap zijn meer gescheiden en er is duidelijkheid voor de gebruikers wat waar mag en kan. Het gebied is goed ontsloten over het water. De aanwezigheid van water in Landsmeer heeft een positieve bijdrage aan de beleving van het gebied. Een terras aan de Breek versterkt de waterbeleving.

Beheer en onderhoud
Het beheer en onderhoud is vertrouwd met de natuurlijke inrichting van het oppervlaktewater en heeft geen achterstand in 2036. Het onderhoud van watergangen en oevers houdt zoveel mogelijk rekening met de bloei van planten en de paai/ broedperiodes van vissen en vogels. Duidelijk is waar gemeente, hoogheemraadschap of derden verantwoordelijk zijn voor het dagelijkse, incidentele en reguliere onderhoud. Onderhoudszones zijn vrij van obstakels zodat slootkanten bereikbaar zijn voor (sloot)oeverbeheer. Afstemming vindt plaats over kunstwerken van derden, zoals steigers en bruggen. In het buitengebied (en deels in het stedelijk gebied) is de particuliere grondeigenaar medeverantwoordelijk en neemt zijn taak serieus. Natuurlijke oevers die onderhouden worden door recreatieschap/agrariërs zijn lastig te onderhouden en met oog op de nieuwe legger, moet ingespeeld worden op deze situatie. Oppervlaktewater in de woonwijk is centraal zichtbaar. Sloten zijn niet langer onttrokken aan het straatbeeld en toegankelijk voor beheer.

Kabels en leidingen in diverse waterlopen liggen niet diep genoeg en kunnen worden beschadigd bij baggerwerkzaamheden. In 2016 zal een overleg worden opgestart met nutsbedrijven, gemeente en waterschap om tot een oplossing te komen voor deze situatie.

Openbaar groen
Gemeente Landsmeer en HHNK hebben een aantrekkelijk groene omgeving, waarbij het bestaande groen in de wijk wordt behouden voor buurtbewoners en waarbij de toegankelijk voor de bewoners toeneemt. Daarbij wordt meer bewustzijn gecreëerd bij burgers over het effect van de inrichting van het eigen perceel op de openbare ruimte (betreft vasthouden van water). Om dit te bereiken gaat de gemeente bestaande groenvoorzieningen behouden en toegankelijkheid tot openbaar groen vergroten door strategisch beheer en onderhoud. Daarnaast zal de gemeente aandacht vragen voor het positieve effect dat groen heeft op de leefomgeving zoals verkoeling en het vasthouden van hemelwater in de tuin met behulp van groen.

Handhaving
Gemeentelijk grondbezit en waterschapswater worden integraal bewaakt. Door een slimme inrichting van de openbare ruimte kan de prikkel om illegaal grond te gebruiken of te bouwen worden beperkt. De openbare ruimte wordt voldoende intensief beheerd om deze prikkel weg te nemen. Wie toch grond pikt of iets illegaals bouwt, wordt daar sneller op aangesproken. Afdelingen bij de gemeente werken goed samen, van beleid tot beheer, tot projecten tot handhaving en in samenspraak met het hoogheemraadschap.

Gebiedsspecifieke kenmerken van het veenweidegebied
Landsmeer ligt in een veenweidegebied dat gekenmerkt wordt door de geringe drooglegging en bodemdaling. Dit is een gegeven en de bewoners en gebruikers accepteren deze processen en de gevolgen. Door alle partijen wordt hier eenduidig over gecommuniceerd. Door de vele watergangen zijn er nog enkele varende boeren. Gemeente heeft inzicht in keuzes rondom de toekomst van het veenweidegebied en de veehouders (vogelstand, CO_2, veehouderij, verdroging, vernatting, omgevingsbeeld). Het Veenweidebeleid van het hoogheemraadschap helpt de gemeente richting te geven hoe om te gaan met de veenweideproblematiek en de (ongelijke) maaivelddalingen.

De monitoring van grondwaterstanden geeft inzicht in de standen en de fluctuaties. Bij nieuwbouw wordt bij ophogen rekening gehouden met (de kans op) opbarstende slootbodem, zodat er geen blijvend nadelig effect is.

Duurzaamheid en klimaatbestendigheid
Het water is duurzaam ingericht. Water wordt in het gebied geborgen en gebiedsvreemd water wordt in de winter niet binnengelaten. Het watersysteem en de keten worden binnen een groter geheel bekeken. Op verschillende schaalniveaus grijpt Landsmeer de kans om de effecten van klimaatverandering te beperken.

Het uitvoeren van stresstesten heeft de gemeente inzicht gegeven in kansen en knelpunten binnen de gemeente, om anders om te gaan met water, grondstoffen en energie. De gemeente sluit haar ogen niet voor de specifieke problemen en sluit aan bij studies en zet stappen om de klimaateffecten op te vangen.

Samenwerking, communicatie, veiligheid en leefomgeving
De inwoners van Landsmeer kunnen met hun waterproblemen (grondwater, oppervlaktewater, drinkwater en riolering) terecht bij één aanspreekpunt, het Waterloket. Het Waterloket is een digitaal loket waar burgers informatie kunnen verkrijgen en antwoord krijgen op veel gestelde vragen. Het hoogheemraadschap, milieudienst, recreatieschappen, Rijkswaterstaat en de gemeente hebben hiervoor duidelijke afspraken gemaakt vanuit hun eigen taakopvatting, die volgt uit de verantwoordelijkheidstoedeling conform geldende (nieuwe) wetgeving.

5 Wateragenda

Voor het realiseren van doelstellingen (de opgave) uit dit waterplan tegen de laagst maatschappelijke kosten, wordt een structurele samenwerking tussen het hoogheemraadschap en de gemeente nagestreefd. Voor een goede samenwerking is een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden essentieel. Daarom is het van belang dat mensen elkaar weten te vinden, dat er duidelijke aanspreekpunten zijn binnen de organisaties en dat men weet wie wat doet.

5.1 De opgave

De opgave bestaat uit het verbeteren van de verschillende aspecten die hierboven genoemd staan, rekening houdend met de drie K's: Kosten, Kwetsbaarheid en Kwaliteit. De overname van het onderhoud van het stedelijk water door HHNK draagt bij aan het eenduidiger vastleggen van de onderhoudstaken en vermindert een versnippering van taken waardoor efficiënter beheer en onderhoud mogelijk is. Ook de afstemming van beheer en onderhoud en de maatregelen die in het uitvoeringsprogramma opgenomen zijn, zijn gericht op het verbeteren van het watersysteem, het verlagen van de (maatschappelijke) kosten waar dat kan, het verminderen van de kwetsbaarheid van de afzonderlijke organisaties, duidelijkheid geven aan de burger en het vergroten van de kwaliteit van de leefomgeving.

De speerpunten zijn daarbij:

- Verantwoordelijkheden beter vastleggen en verdergaand samenwerken met de gebiedspartners
- Digitale Waterloket verder vormgeven
- Overname onderhoud stedelijk water
- Aanhaken bij beleidsvorming Hoogheemraadschap rondom veenweidegebieden
- Waterkwaliteit behouden en verbeteren door:
  - Periodiek baggeren
  - Het beperken van het inlaten van gebiedsvreemd water
  - Het verbeteren van het doorstroomprofiel (zonder actief door te spoelen)
  - Het realiseren van natuurlijke oevers waar dat kan
  - Toezicht op onderhoud middels beheerplannen en schouw
- Het doelmatig afkoppelen van verhard oppervlak van de gemengde riolering naar het oppervlaktewater
- Meten en monitoren in de waterketen om een negatief effect op de waterkwaliteit te voorkomen
- Waterrecreatie mogelijk en aantrekkelijk houden met aandacht voor het duidelijker aangeven van de vaarroutes, oog voor overige gebruiksfuncties, zoals vissen en tot slot het verbeteren

van het toezicht op waterrecreatie. Beheer en onderhoud op peil houden en handhaving blijven uitvoeren
- Bepalen randvoorwaarden voor de mogelijkheden in het veenweidegebied: waar willen we welke functie

5.2 Samenwerking in de (afval)waterketen

In 2012 heeft het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland met de zeven aangesloten gemeenten Waterland, Wormerland, Landsmeer, Edam-Volendam, Beemster, Zeevang en Purmerend tot deze samenwerking besloten. In 2013 sloten de gemeenten Zaanstad en Oostzaan zich aan en ontstond regio Zaanstreek-Waterland. Met het convenant wordt invulling gegeven aan het Bestuursakkoord Waterketen. Hierin is de afspraak vastgelegd dat er vanaf 2020 landelijk een jaarlijkse besparing kan worden gerealiseerd in de afvalwaterketen (riolering en zuivering).

5.3 Coördinatie

Vanuit het hoogheemraadschap zijn er voor de gemeente verschillende contactpersonen: de regioadviseur is dit voor de waterbank en alle ruimtelijke ontwikkelingen. De uitwerking van het waterplan valt onder de verantwoordelijkheid van de procesmanager watersystemen. De relatiemanager is contactpersoon voor bestuurlijke en samenwerkingsonderwerpen. De gebiedsbeheerder is het aanspreekpunt voor beheerszaken buiten in het veld.

Binnen de gemeente is de beleidsmedewerker water, het vaste aanspreekpunt voor het hoogheemraadschap. De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor de uitvoering van de waterplan projecten, de onderlinge afstemming en samenhang en is tenslotte intern binnen de gemeente aanspreekpunt voor water.

5.4 Toelichting maatregelenprogramma

Het maatregelenprogramma is gerubriceerd aan de hand van 10 thema’s. Getracht is zoveel mogelijk kansen en knelpunten integraal te vertalen in één maatregel, bijvoorbeeld door werk met werk te maken. Gezamenlijk is gekozen voor een planhorizon van tien jaar. Dit is gedaan om de opgave en de daaruit voortvloeiende maatregelen ook concreet en haalbaar te houden. Nadere uitwerking van de problematiek geeft inzicht in de concrete maatregelen. Daaruit kan blijken of dit met andere maatregelen of projecten is uit te voeren. Dit plan houdt rekening met bestuurstermijnen, de financiële zekerheid, doorzicht in wettelijke eisen, maar wil ook borgen dat het ‘laaghangend fruit’ nu wordt geplukt. Het einddoel verliezen we daarbij niet uit het oog, alle maatregelen mogen de situatie niet verslechteren en bij ontwikkelingen wordt bekeken of de complete situatie verbeterd kan worden. Voor elk thema zijn de volgende onderdelen beschreven:

1. Korte omschrijving
Voor ieder maatregel is kort aangegeven wat de maatregel inhoudt.

2. Trekker en betrokkenen
Voor iedere maatregel is een van de waterpartners als trekker aangewezen. Ook is aangegeven welke partijen betrokken zijn bij de maatregel. Dit kunnen ook anderen zijn dan de waterpartners.

3. Kosten
Per waterpartner is voor de periode bekeken per project wat de kosten zijn. Interne personeelskosten zijn hierin niet meegenomen.

Voor alle projecten geldt dat deze financieel ondergebracht zijn bij andere initiatieven welke binnen de gemeente dan wel het hoogheemraadschap worden opgepakt. Inzichtelijk is gemaakt bij welke opgave het project het beste aansluit.

4. Planning
De periode waarin de maatregel naar verwachting wordt uitgevoerd. Indien de maatregel uit een ander plan zoals het vGRP komt is de planning daaruit overgenomen. Bij andere projecten is de start en duur van de maatregel geschat.

5. Verplicht, zeer wenselijk/ extra
Hierbij is aangegeven of de maatregel wettelijk verplicht is, of zeer wenselijk is dat deze maatregel uitgevoerd wordt. Wettelijk verplichte maatregelen zijn voorgeschreven vanuit (nieuwe) wetgeving, vertaling van NBW in concrete kaders of het bestaand beleid zoals vastgelegd in het provinciaal waterhuishoudingsplan en het Waterprogramma 2016-2021 van HHNK. Overdracht stedelijk waterbeheer is een maatregel die voortvloeit uit afspraken in het NBW. HHNK is verplicht om goed invulling te geven aan stedelijk waterbeheer. Met de huidige taakverdeling vindt dat onvoldoende plaats. Daarom is een overdrachtstraject noodzakelijk, waarin gemeente en HHNK duidelijke afspraken over taakverdeling maken.

5.5 Maatregelentabel

Spoor	Korte omschrijving van de maatregel	Draagt bij aan kansen en knelpunten	Trekker	Te informeren	Totaal geraamde kosten per partner		Onderbouwing kosten/dekking gemeente	Planning									
					Gemeente Landsmeer	HHNK		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Waterkwaliteit																	
	Verbetering doorstroming	Kans 1	HHNK	Visserij		**dagelijks beheer**											
	Afkoppelen verhard oppervlak	Kans 2	Gemeente	HHNK, burgers			**vGRP Landsmeer**										
	Aanleg gescheiden rioolstelsels bij nieuwbouw	Kans 2	Gemeente	Burgers			**vGRP Landsmeer**										
	Optimaliseren beperken inlaten gebiedsvreemd water in 't Twiske	Kans 3	HHNK	Recreatieschap		**dagelijks beheer**											
	Aanpak overlast blauwalg	Kans 4	HHNK	Recreatieschap, sportvisserij, beroepsvissers		**dagelijks beheer**											
	Aangepast onderhoud bij overbreedtes		HHNK	Gemeente, agrariërs, visserij		**dagelijks beheer**											
	Onderhoud kades	Knelpunt 2	Beheerder	Gemeente, HHNK		**dagelijks beheer**											
Waterketen																	
	Voortzetten meten&monitoringsprogramma	Kans 7	Gemeente	HHNK			**vGRP Landsmeer**										
Waterrecreatie																	
	Vaarroutes zichtbaar maken en uitbreiden	Kans 10	Gemeente	gebiedspartijen (Landschap Noord-Holland, burgers, visserij, recreatieschap)			**Koppelen aan recreatieve opgaven**										
	Opstellen visie waterrecreatie en het gebied openen over water	Kans 12	Gemeente	Provincie, HHNK, buurgemeenten, burgers, visserij			**Koppelen aan recreatieve opgaven**										
	Aanlegplaatsen voor tijdelijk aanleggen		Gemeente	Recreatieschap, visserij, burgers			**Koppelen aan recreatieve opgaven**										
	Gebruiksfuncties water scheiden	Kans 10 (combineren met 13 in nadere uitwerking)	Gemeente	Provincie, HHNK, visserij													
Beheer en Onderhoud																	
	Overdracht stedelijk waterbeheer naar HHNK	Kans 16	HHNK	Gemeente, visserij, burgers	**€ 50.000 (50/50%)**												
	Gegevensbeheer makkelijker uitwisselbaar maken	Kans 17	HHNK	Gemeente			**opgepakt in breder verband**										
Handhaving	Afstemmen handhaving	Knelpunt 6 en kans 15	Gemeente	HHNK, hengelsportverenigingen, sportvisserijen, watersportverenigingen			**samenwerking**										
	Toegang op particuliere terreinen voor beheer regelen	Knelpunt 7	Gemeente	HHNK, eigenaar													
Handhaving	Aanpakken illegale steigers en particuliere kunstwerken	Knelpunt 6	Gemeente	HHNK, eigenaar			**prioritering van handhaving**										
Handhaving	Gezamenlijke aanpak verwijdering illegale woonschepen		Gemeente	HHNK, eigenaar			**prioritering van handhaving**										
	Bij vervangen (gemeentelijke) beschoeiingen alternatieven bekijken	Kans 19	Gemeente	HHNK, visserij	**€ 600.000 ***		**Meerjarig investeringsplan 2018,2019,2020, ev**										
	(Achterstallige) baggerwerkzaamheden uitvoeren	Kans 21	Gemeente	Hengelsportverenigingen, sportvisserij, HHNK, visserij	**€150.000 ***		**Meerjarig investeringsplan 2016**										
	Sanering waterbodem	Knelpunt 10	HHNK	Gemeente, visserij		**dagelijks beheer**											
	Overleg met nutsbedrijven, gemeente en waterschap opstarten in 2016 om tot een oplossing te komen m.b.t. kabels en leidingen in diverse waterlopen		Gemeente	HHNK			**zie kans 18**										
Gebiedsspecifiek Veenweide																	
	Volgen scenario's Provincie toekomst veenweidegebieden		Provincie	Gemeente/HHNK			**i.r.t uitwerking veenweidebeleid**										
	Grondwatermeetnet met buurgemeenten verder uitwerken	Kans 23	Gemeente	HHNK	**rioolbeheer**		**vGRP Landsmeer**										
Samenwerking en communicatie																	
	Beheerafspraken met gebiedspartners		Gemeente/HHNK														
	Afstemming watertoetsproces verbeteren incl waterbank		Gemeente/HHNK														
	Burgers betrekken bij integrale projecten en planontwikkeling		Gemeente	Burgers			**nadere invulling op basis van kans 11**										
	Waterloket verder ontwikkelen	Kans 24	Gemeente	HHNK													
Duurzaamheid en klimaatbestendigheid																	
	Uitvoeren stresstesten klimaatbestendigheid	Kans 26	Gemeente	HHNK													

* budgetten zijn gereserveerd binnen het regulier onderhoud

Bijlage

1

Verslagen klankbordgroepsessies

Verslag Klankbordgroep Waterplan Landsmeer

Aanwezig	Nico van Baarsen (wethouder)	Gemeente Landsmeer
	Rob Veenman (dagelijks bestuurder)	HHNK
	Pieter Wals	Voorzitter hengelsportvereniging
	Carcia Voorhamm	Secretaris hengelsportvereniging
	Marcel Settels	Voorzitter watersportvereniging
	Niels Strijbosch	HHNK gebiedsbeheerder
	Eric Westerhof	HHNK gebiedsbeheerder
	John van Diepen	HHNK adviseur water
	Onno Steendam	Landschap NoordHolland
	Johan Oskam	LTO Noord afdeling Groot waterland
	Chaim van der Zant	Gemeente Landsmeer
	Annemarie Wolters	Tauw
	Piet Hartog	Beroepsvisser
	Gerard de Vries	Beroepsvisser
Afwezig	Annemarie Koelemeijer	Vereniging Agrarische Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land en Dijken
	Anneke Houdijk	Provincie Noord-Holland
	Dick Wals	Recreatieschap Het Twiske

Onderwerp Klankbordgroep Waterplan Landsmeer

Datum bespreking 12 mei 2015

Plaats Gemeentehuis Landsmeer

Kopie aan alle genodigden

Opgesteld door
ing. A.G. (Annemarie) Wolters
Doorkiesnummer
+31 61 58 50 16 0
E-mail
annemarie.wolters@tauw.nl

Datum 7 juli 2015
Ons kenmerk M001-1222053AGW-nda-V01-NL

Gemeente Landsmeer en het Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier gaan een samenwerking aan voor het beheer stedelijk water.
Wethouder Cor Hienkens en hoogheemraad Rob Veenman gaven in 2014 officieel het startsein voor het opstellen van een gezamenlijk waterplan.

Het waterplan vormt een kapstok voor de verschillende aspecten van het waterbeleid, zoals het maken van ruimte voor water, de verbetering van de waterkwaliteit, de gemeentelijke zorgtaken op het gebied van afvalwater (riolering), grondwater en hemelwater en het voorkomen van wateroverlast. In het plan worden visie en ontwikkelingen afgestemd. De visie geeft richting aan maatregelen voor de eerste vijf jaar en geeft een doorkijk naar ontwikkelingen op langere termijn. Ter voorbereiding van het plan zijn we begonnen met een analyse van het huidige watersysteem en is een inventarisatie van de kansen en knelpunten door gemeente Landsmeer en het hoogheemraadschap.

Veel belangen moeten een plekje krijgen. Om ook 'de stem van het gebied' te horen hebben we gekozen voor een werkwijze met een klankbordgroep waarin verschillende belangen-organisaties vertegenwoordigd zijn.
De gemeente en HHNK zullen met de ingebrachte kansen en knelpunten die binnen de scope van het waterplan vallen aan de slag gaan om te kijken hoe deze meegenomen kunnen worden in het waterplan, Van de andere kansen en knelpunten wordt gekeken hoe deze binnen andere plannen of ontwikkelingen kunnen worden meegenomen.

Deze notitie geeft in het kort weer wat er ingebracht is tijdens de eerste klankbordgroepsessie met genodigden. De terugkoppeling naar de klankbordgroep proberen we eind juni 2015 plaats te laten vinden.

Inbreng recreatievisserij
De hengelsportvereniging telt circa 2000 leden.

Regionaal is de visstand in erbarmelijke toestand. Door de overgang van zout- naar zoetwater zijn in de loop der jaren andere vissoorten in het gebied verschenen.

De vereniging wil zich inzetten voor visstandsbeheer en zal aan de hand van een visstandsbeheerplan en via een visstandsbeheercommissie in overleg treden met gemeente, hoogheemraadschap, Sportvisserij en Nederlandse visfederatie. De visstandbeheercommissie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het visstandbeheer. De faciliteiten voor de visserij komen ook andere vormen van (water)recreatie in het gebied ten goede. Aal, bittervoorn en snoekbaars komen bijna niet meer voor en worden vervangen door o.a. de snoek

Aandachtspunten- knelpunten- kansen voor het gebied:

- Onderhoud van het gebied in de vorm van baggeren (meer bij vaarroutes en overige watergangen minder diep)
- bereikbaarheid en bevisbaarheid van de visplaatsen in de Breek en het Ilperveld verbeteren.
- Veel visstekken zijn nu alleen per boot bereikbaar. Meer aanlegplaatsen en plaatsen om op de oever te zitten voor ouderen en voor jongeren
- Goede visvijvers
- Visplaatsen per boot slecht bereikbaar en niet te vinden.
- Duidelijkheid over locaties (visplaatsen) de vaarroutes en bijbehorende vaartuigen (i.v.m. diepgang voor sloepen en kano’s) in het veenweide gebied. Nu kun je verdwalen.
- Onvoldoende ruimte voor nachtvisserij vanwege verbodsbepalingen
- De lage brughoogtes in het gebied. Bij nieuwe bruggen minimale doorvaarthoogte hanteren.

Inbreng Watersport
De watersportvereniging is binnen haar overeenkomst met de gemeente verantwoordelijk voor de beschoeiing van het perceel dat zij gebruiken en heeft afgelopen jaren een grote investering moeten doen. Geconstateerd is echter dat de gemeente zelf weinig doen aan de gemeentelijke beschoeiing die verderop ligt. De gemeente draagt niet financieel bij aan het beheer van particuliere steigers. Hij vraagt zich af waarom zij dan zelf kosten moesten maken en wat de gemeente terug doet voor de vereniging. Dit onderwerp wordt niet verder besproken tijdens het waterplanoverleg.

Aandachtspunten- knelpunten- kansen voor het gebied:

- Vaarroute 14 loopt dood
- Sluiswachter is vaak (telefonisch) niet bereikbaar voor het openen van het sluisje.
- Duidelijk onderscheid maken tussen type routes, kanoroute is niet geschikt als vaarroute voor grotere boten
- Gortersloot is een belangrijke doorvaarsloot
- Twijfel over mogelijkheden gebruik oppervlaktewater om te zwemmen
- Op het ratte-eiland staan te hoge bomen De zeilbootjes (optimisten) hebben last van de veranderde invloed op de wind
- Veeneilanden zakken onderwater, (zeil)boten ondervinden hier hinder van
- In de woonwijk Luijendijk wordt overlast ervaren van kroost en waterplanten met draden als gevolg van slechte doorstroming. Ook in het nieuwe gedeelte van Luijendijk-zuid zijn sloten aanwezig met slechte doorstroming
- Burgers kopen kavel aan het water met vaarmogelijkheden echter blijken deze in werkelijkheid heel beperkt door lage bruggen en onvoldoende onderhoud (drijflagen en waterplanten
- Een kans wordt gezien in de aanleg van een vaarroute van Landsmeer door het Ilperveld naar Purmerend

Inbreng Landschap NH / Ilperveld / landschap Laagholland / Staatsbosbeheer
De heer Steendam geeft aan dat hij vooral kijkt naar de belangen voor waterplanten, dieren en schoon water. Zijn organisatie heeft te maken met een Europese aanwijzing van diersoorten die in het gebied moeten voorkomen. Onduidelijk of de doelstellingen haalbaar zijn met huidige waterkwaliteit. Hij noemt de plagwerkzaamheden, het aanbrengen van petgaten en het voordeel van het herstel van historische kavels. Ilperveld voor ontwikkeling veenmos rietlanden. Door de bodem af te tasten zijn oude patronen terug te vinden. Het Landschap ziet graag een recreatief gebruik van hun gronden, het moet beleefd en gezien worden. Er wordt veel gebruik gemaakt van vrijwilligers. Er wordt melding gemaakt van een convenant met HHNK (Cees Mantel).

Aandachtspunten- knelpunten- kansen voor het gebied:

- Oeverafslag
- Baggeren combineren met kavelherstel
- Wiepenbeschoeiing plaatsen op de oude oeverlijn en daarachter rietplanten zodat landaangroei / -herstel kan plaatsvinden
- Wandelpaden hebben onderhoud nodig
- Voldoende toezicht en handhavingdienst er te zijn. Er is een agent die handhavend optreed
- Overleg met HHNK is nodig over het omgaan met kranswieren
- Verzoek geen onderbemalingen meer op hun gebieden zodat terreinherstel kan plaatsvinden
- Geen gebiedsvreemd water uit de Boezem meer in laten in het gebied om kwaliteit water te behouden
- Nu is er sprake van isolatie van peilvakken met dammen van slechte kwaliteit hout
- Uitheemse Kroosvaarn

Inbreng LTO Noord

- Ten noorden van het Ilperveld liggen grotere stukken land die met peilbeheer beter droog te houden zijn. De ziekte leverbot ontstaat op natte plekken. Dieren krijgen gaatjes in de lever en worden extra vatbaar voor de Salmonellabacterie. Het land moet drooggehouden kunnen worden (droge greppels) zodat de dieren het hele jaar op het land gehouden kunnen worden. Het land neemt voldoende water in de bovenste 10 tot 12 cm is zijn waarneming. LTO ontvangt een vergoeding / subsidie in kader van KRW om afslag van land te voorkomen door aanplant wiepen

Aandachtspunten- knelpunten- kansen voor het gebied:

- Ziet kansen in het aanbrengen van blokken met onderbemaling
- Wil het gebied in standhouden en openen
- Graag meer dammen zodat varen niet nodig is
- Riet achter de wiepen aanplanten is prima oplossing
- Afkoppelen zorgt voor te warm water in de sloten waardoor botulisme en wieren ontstaat.
- Slootwater moet goed doorstromen
- Afslag voorkomen door wiepen te plaatsen, maar niet te ver van het land waar het water te diep is. De afstand van 4 meter is te groot, 2 meter is realistischer

Inbreng beroepsvissers

Soorten en hoeveelheden van vissen wisselen sterk door de jaren heen. Het is een raadsel hoe dat precies werkt. Het jaar 2015 is een goed vis jaar. De vissers vissen onder andere op paling, schutvis, voorn. Dik water is beter voor de vissers dan helder water. In dikwater hebben ze goede aalvangst. Helder water werkt ‘als chloor’ en maakt de netten stuk. Bovendien krijg je waterplanten zoals geleplomp, waterlelie en krabbescheer. Er zit dan te weinig voeding in het water. Boeren mogen best wat vaker meststoffen gebruiken. Daardoor komt er meer voedsel voor de vissen in het water. Doorspoelen is slecht voor kuit van de vissen. Gelukkig wordt in Landsmeer niet of nauwelijks doorgespoeld. Baggeren is goed zolang niet dieper wordt gebaggerd dan 60 tot 80 cm.

De ringsloot Twiske-Polderdijk moet nog worden gebaggerd. Voor de afdeklaag van Ilperveld is te veel bagger uit de omgeving verwijderd. Er is lokaal veel te diep gebaggerd tot op het rode veen. Door te diep baggeren breken de wallekanten af. De opbrengst van het bagger voor de afdeklaag van Ilperveld is fors overschat. Er blijft (door oxidatie) tenslotte maar weinig bagger over als je het stort. De sloten zijn nu op veel plaatsen te diep waardoor steun van de wallen verdwijnt, de losse bagger onder de wallen spoelt naar de sloot en de wallen breken af. Bij langsvaren met een te grote dekschuit zie je door de zuigende werking de zwarte bagger onder de kanten vandaan komen.

Ook wordt er te vaak gemaaid waardoor overwinterplaatsen voor vissen verdwijnen. Als wordt gemaaid dan moet het maaisel worden opgeruimd, anders ligt het te rotten en rot de bovenlaag weg waardoor ook wallen afbreken. De vissers zijn het daarom niet eens met het huidige beleid van Landschap Noord Holland. De laatste jaren rukt de zwarte Donau Grondel steeds verder op in het gebied. Enkele jaren geleden zag je ze nooit en nu steeds vaker (vooral in 't Twiske). Ook de glasaal komt voor. HHNK telt de hoeveelheden die passeren bij de inlaten merkt Rob Veenman op. Een in de jaren verandert ecosysteem moet stabiliseren.
Volgens de vissers is er veel bagger aanwezig in de sloten ten noorden van het fietspad naar Ilpendam. Hier zou gebaggerd moeten worden tot een waterdiepte van 60 a 80 cm.

Inbreng gebiedsbeheerders HHNK
Eric Westerhof geeft aan dat in Landsmeer soms sprake is van problemen met blauwalg.
Het recent opgestelde steigerbeleid van de gemeente werkt. Er moet nog wel aandacht worden besteed aan handhaving, er wordt tot nog toe niet snel genoeg opgetreden.

Verslag 2 Klankbordgroep Waterplan Landsmeer

Aanwezig	Chaim van der Zant	Gemeente Landsmeer
	John van Diepen	HHNK adviseur water
	Rob Hotting	HHNK thematrekker stedelijk water
	Tom Voorhamm	Ad interim directeur sportvisserij MidWestNederland
	Jorke Wessels	Trainee sportvisserij MidWestNederland
	Carcia Voorhamm	Voorzitter hengelsportvereniging
	Onno Steendam	Landschap NoordHolland
	Niels Strijbosch	HHNK gebiedsbeheerder
	Johan Oskam	LTO Noord afdeling Groot waterland
	Annemarie Wolters	Tauw
	Merel Schuller	Tauw
Afwezig	Nico van Baarsen (wethouder)	Gemeente Landsmeer
	Rob Veenman (dagelijks bestuurder)	HHNK
	Pieter Wals	Hengelsportvereniging
	Marcel Settels	Voorzitter watersportverniging
	Eric Westerhof	HHNK gebiedsbeheerder
	Piet Hartog	Beroepsvisser
	Gerard de Vries	Beroepsvisser
	Annemarie Koelemeijer	Vereniging Agrarische Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land en Dijken
	Anneke Houdijk	Provincie Noord Holland
	Dick Wals	Recreatieschap Het Twiske
	Ilva Zwart	Odijmond
	Peter Balfoort	Hengelsportvereniging

Opgesteld door
Merel Schuller
Doorkiesnummer
+31615947265
E-mail
merel.schuller@tauw.nl

Onderwerp Klankbordgroep Waterplan Landsmeer
Datum bespreking 12 juli 2016 15:00 – 17:00
Plaats Gemeentehuis Landsmeer
Kopie aan alle genodigden

Datum 20 juli 2016
Ons kenmerk M002-1222053SME-ibs-V02-NL

Annemarie Wolters van Tauw licht kort de totstandkoming van het waterplan Landsmeer toe. Vervolgens wordt het woord gegeven aan de aanwezigen om hun reacties op het concept waterplan toe te lichten. Deze notitie geeft in het kort weer wat er ingebracht is tijdens de tweede klankbordgroepsessie met genodigden.

Inbreng hengelsportvereniging
Issues die spelen zijn bereikbaarheid van visplekken en de bevisbaarheid van het water. Heeft interesse in de kaart waarop aangegeven staat op welke locatie bootjes aangelegd kunnen worden.

De vereniging is tevreden over de communicatie over het waterplan, maar zou graag zien dat er door het jaar heen meer aandacht is voor communicatie over andere initiatieven van de gemeente, bijvoorbeeld status van het maaibeheer en de baggerplanning. Tijdens de opheffing - vrijstelling vergunning - was er geen sprake van communicatie vanuit de gemeente. Andersom is de vereniging voornemens meer te communiceren over de initiatieven die de vereniging op gaat pakken, zodat gebruik gemaakt kan worden van ieders expertise. Goed dat bij het waterplan gekeken wordt naar diverse stakeholders en wat er speelt om elkaar te versterken.

Maaien van oevers is belangrijk voor de vereniging. Wanneer je bij natuurlijke oevers alles laat groeien, wordt de bereikbaarheid van de visplek een probleem. Locaties zijn nodig waar de oever tot de slootkant gemaaid is. Belangen voor waterrecreatie is te groeperen op element basis.

De vereniging heeft gesproken over handhaving binnen het bestuur en heeft behoefte aan vormgeving van en aandacht voor handhaving. Laten zien wat consequenties zijn op het gedrag van mensen. Wil graag gedachten uitwisselen hoe handhaving vormgegeven kan worden en over ervaringen en trends (onder andere vergunningen en gedrag op het water).

Onbekend is wie visstand en beheer vastlegt. De hengelsportvereniging ziet graag een evenwicht tussen bijvoorbeeld een snoek en snoekbaars. Maar realiseert zich ook dat zij niet de enige is die van het gebied gebruik maakt.

Beroepsvissers richten zich meer op zuidelijk deel van Landsmeer en andere meer op Purmerland. Hengelsportvereniging richten zich op het gehele gebied en wordt niet genoemd in het waterplan. Evenwicht in benoemen van beroeps- en recreatievissen om te voorkomen dat er spanningen tussen verenigingen ontstaat.

Acties en speerpunten in het waterplan kunnen duidelijker. Bijvoorbeeld wat bedoeld wordt met crisisbeheersing. John van Diepen geeft aan dat de crisisbeheerorganisatie opgericht is om adequaat op te treden in noodsituaties, zoals extreme wateroverlast door hevige en aanhoudende regenval, zware verontreiniging van het oppervlaktewater door een ongeluk of een dijkdoorbraak bij storm.

Inbreng sportivsserij MidWest Nederland
De sportvisserij zou graag zien dat zij betrokken wordt bij het visvriendelijk baggeren en maaien binnen de gemeente Landsmeer. Het voorstel wordt gedaan om hierin echt de samenwerking op te zoeken op dit aspect om ervaringen te delen met elkaar. Van de gemeente en HHNK ontvangen ze graag werkbestekken voor het maaibeheer zodat ze weten wat de opdrachtgever gevraagd heeft.

Op deze manier kunnen ze aandacht vragen voor bereikbare oevers die als visplek dienen, mozaïk structuur toepassen, dus niet overal maaien.

De vereniging heeft een viskaart ter beschikking met de aangewezen gebieden voor de vergunninghouders. Deze kaart kan gedeeld worden met gemeente en HHNK. Verder heeft de vereniging eigen BOA's, (zzp-ers en 12 vrijwilligers in opleiding). Belangrijk is te specificeren welk toezicht er al is en samenwerking/communicatie hierin op te zoeken.

Bijlage maatregelenprogramma zou onderdeel van het waterplan moeten zijn en geen bijlage. In het maatregelenprogramma zien zij graag actoren (bijvoorbeeld watersportverbond of visserijvereniging) benoemd die geïnformeerd / dan wel betrokken kunnen worden.

Inbreng Landschap Noord-Holland
Vraagt of er een doel gesteld is aan het type vis. Wie stelt de doelen? Binnen Natura 2000 gebieden worden eisen gesteld. John van Diepen geeft aan dat het belangrijk is om te kijken naar het slootprofiel, gezien Landsmeer in een veenweidegebied ligt, wil je niet te diep baggeren om afkalving te voorkomen.

De wens is om afkalvingsplekken te herstellen door oevers met wilgentenen aan te brengen en daartegen een zeildoek waarachter baggerslib gestort kan worden uit de omgeving. Het Landschap hoopt hierbij op een financieringsbijdrage van bijvoorbeeld de provincie. Samenwerking kan ontstaan binnen dit aspect.

Ook het Landschap heeft enkele BOA's in dienst (domein 1 en 2). Graag afstemmen toezicht op bijvoorbeeld snelle bootjes en wie doet wat. Hoe kun je ervoor zorgen dat handhaving/toezicht gewaarborgd blijft. Aandacht voor behouden agent/toezicht.

Inbreng LTO en Water, Land en Dijken
Op pagina 24 (paragraaf 3.6) wordt aangegeven dat natuurlijke oevers lastig te beheren zijn. Klopt dat? Zin pagina 25 over overbreedtes die niet mogen verlanden en minder extensieve schouw, verder toelichten.

'Bestaande bruggen niet verbreden' toelichten wat het probleem is en voor wie dat geldt. Agrariërs hebben bruggen nodig (beroepsmatige oevers). Grondwatermeetnet is prima en wordt gekoppeld aan bodemdaling.

Tot slot benoemd Annemarie Wolters nog de te doorlopen stappen om te komen tot een definitief waterplan. 19 juli 2016 zal een overleg plaatsvinden met de bestuurders om de inbreng van de klankbordgroep te bespreken en af te stemmen hoe zal worden omgegaan met de inbreng. Vervolgens wordt het plan definitief gemaakt en zal het ter inzage worden gelegd. Om 17:00 wordt deze tweede klankbordgroepsessie afgerond.

Bijlage

2

Wet- en regelgeving

Deze bijlage beschrijft het beleid en de wetgeving op Europees, landelijk en provinciaal niveau, toegespitst op de gemeente Landsmeer. Daarnaast zijn de gezamenlijke ambities van de gemeente en het hoogheemraadschap uitgewerkt.

Europees niveau

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Europese Kaderrichtlijn Water is sinds 2000 van kracht. Deze moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 (uitstel mogelijk tot 2027) op orde is.

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)
Een goede waterkwaliteit vinden we belangrijk in Nederland. Omdat water zich weinig aantrekt van landsgrenzen, zijn internationale afspraken nodig. Sinds eind 2000 is daarom de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 (uitstel mogelijk tot 2027) op orde is.

Om dit te bereiken moeten de landen van de Europese Unie een groot aantal maatregelen nemen. Enerzijds om de kwaliteit van de ‘eigen’ wateren op peil te brengen, anderzijds om ervoor te zorgen dat andere landen geen last meer hebben van de verontreinigingen die hun buurlanden veroorzaken.

Waterkwaliteit in Nederland
De uitvoering van de KRW schept de nodige verplichtingen en biedt tegelijkertijd voor Nederland ook veel mogelijkheden. Nederland ligt immers benedenstrooms en is voor zijn waterkwaliteit voor een belangrijk deel afhankelijk van het buitenland. Door de invoering van de richtlijn kunnen landen niet langer problemen van hun bord schuiven. Aan Nederland de opgave om de richtlijn goed en doelmatig uit te voeren.

De Kaderrichtlijn Water in het kort:

- Beschermt alle wateren – rivieren, meren, kustwateren en grondwateren;
- Stelt ambitieuze doelen om ervoor te zorgen dat alle wateren in het jaar 2015 de ‘goede toestand’ hebben bereikt;
- Vereist dat er per stroomgebied een beheersysteem wordt opgezet, waarin er rekening mee wordt gehouden dat watersystemen niet stoppen bij politieke grenzen;
- Vereist grensoverschrijdende samenwerking tussen landen en tussen alle betrokken partijen;
- Zorgt ervoor dat alle belanghebbenden, met inbegrip van maatschappelijke organisaties en lokale gemeenschappen, actief deelnemen aan waterbeheer;
- Zorgt voor de vermindering en beperking van verontreiniging, ongeacht de bron (landbouw, industriële activiteiten, stedelijke gebieden, enz.);
- Vereist het voeren van een waterprijsbeleid en zorgt ervoor dat de vervuiler betaalt;
- Houdt de milieubelangen en de belangen van zij die afhankelijk zijn van het milieu in evenwicht.

Nationaal niveau

Nota Ruimte
In 2006 is in deze nota de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening en het Tweede Structuurschema Groene Ruimte opgenomen in 2006. In de Nota Ruimte staat het ruimtelijke beleid van nu tot 2020, met een doorkijk naar 2030.

Het Nationaal waterplan
In 2009 heeft het kabinet het Nationaal waterplan vastgelegd. Dit plan geeft op hoofdlijnen weer welk beleid het Rijk in de periode 2010-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterplan. Naar verwachting stellen de minister van Infrastructuur en Milieu en staatssecretaris van Economische zaken in december 2015 het Nationaal waterplan 2016-2021 vast.

Nationaal Bestuursakkoord Water Actueel (NBW)
Vanuit het NBW ligt er de opgave om in 2015, met een doorkijk naar 2050, het watersysteem op orde te hebben. De doelstelling vanuit het NBW is het watersysteem in te richten volgens de trits Vasthouden - Bergen - Afvoeren. Er zijn normen opgesteld, waar het watersysteem straks aan moet voldoen. Met de uitvoering van het Watergebiedsplan en het bijbehorende peilbesluit voldoet het watersysteem in de Beemster aan de normering.

De watertoets
De watertoets is verwoord in het NBW en is een inmiddels wettelijk verankerd procesinstrument bij ruimtelijke plannen. Het procesinstrument zorgt ervoor dat de waterbeheerder vroegtijdig bij ruimtelijke plannen wordt betrokken en dat de waterbelangen goed worden meegenomen binnen de plannen. Het proces van de watertoets leidt uiteindelijk tot een waterparagraaf, waarin wordt beschreven hoe in het plan rekening is gehouden met de waterhuishouding en welke afspraken er zijn gemaakt.

Bestuursakkoord Waterketen (BAW)
De waterketen is het geheel van diensten aan huishoudens en bedrijven dat zorgt voor de mogelijkheid van het gebruik, het afvoeren en het zuiveren van water. De partijen in de waterketen (drinkwaterbedrijven, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Unie Van Waterschappen (UvW), en de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Verkeer en Waterstaat) hebben het Bestuursakkoord Waterketen ondertekend, waarin zij hebben afgesproken de onderlinge samenwerking te gaan versterken.

Uit de evaluatie van het Bestuursakkoord waterketen komt naar voren dat op alle fronten waarover afspraken zijn vastgelegd duidelijke stappen zijn gezet op het punt van een meer efficiëntere werkwijze. Bovendien laat de financiële doelmatigheidsmonitoring zien dat nu reeds een substantiële besparing wordt bereikt. Wanneer de partijen doorgaan op de ingeslagen weg, met gerichte aandacht voor een enkele stagnatie of voor een juiste doorvertaling naar de uitvoering in de regio, zal het beoogde efficiencydoel in 2020 kunnen worden bereikt. Verder

wordt geconstateerd dat het BAW als instrument goed blijkt te werken bij de Nederlandse waterpartijen die voor een gezamenlijke opgave staan. Deze constatering vormt een kansrijk vertrekpunt voor de nieuwe vraagstukken in het Nederlandse waterbeheer die om een gemeenschappelijke aanpak vragen.

Wet gemeentelijke watertaken

Deze wet van 2008 regelt de taken van gemeenten ten aanzien van de afvoer van afvalwater, overtollig hemelwater en grondwater. Ook definieert en verheldert deze wet de taak van gemeenten voor wat betreft de zorg voor hemelwater en grondwater. Hierdoor wordt de rolverdeling van gemeente, waterschap, provincie en burger verduidelijkt. Verder bevat de wet onder meer de nieuwe rioolheffing, waarmee de gemeente de aanleg en het beheer van de riolering en (grond)watervoorzieningen kan financieren.

Gemeentelijke rioleringsplan (GRP)

Het gemeentelijke beleid ten aanzien van Wet Gemeentelijke Watertaken is uitgewerkt in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) dat hiertoe wettelijk een bredere grondslag krijgt. Maatregelen ten aanzien van hemelwaterafvoer en aanpak van grondwaterproblemen in bebouwd gebied die voortvloeien uit het gemeentelijke waterplan kunnen desgewenst nu al op basis van de Wet Gemeentelijke Watertaken uit het huidige GRP worden gefinancierd.

Waterwet

In 2009 is de nieuwe Waterwet in werking getreden. Met de komst van deze wet zijn acht bestaande wetten voor het waterbeheer in Nederland vervangen door één Waterwet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater, hemelwater en grondwater. Ook verbetert het de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo)

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu werkt aan vereenvoudiging van de wetgeving en vermindering van vergunningstelsels. Dit heeft al geleid tot één omgevingsvergunning (door de komst van de Wabo per 1 oktober 2010) en één watervergunning.

Sinds de inwerkingtreding van de Wabo kan de omgevingsvergunning via het Omgevingsloket online (Olo) worden aangevraagd en behandeld: één digitaal loket in plaats van afzonderlijke schriftelijke formulieren en verschillende bevoegde instanties.

De watervergunning op grond van de Waterwet wordt nu nog op schriftelijke wijze ingediend. Verschillende ‘watermeldingen' voor werken, onttrekkingen aan of lozingen in watersystemen vinden nu ook nog via (bij de overheid aan te vragen of via internet te downloaden) formulieren plaats.

Vanaf 1 april 2012 wordt het mogelijk om ook de watervergunning via het Omgevingsloket online aan te vragen dan wel een watermelding te doen. Daar waar voor een activiteit zowel een

omgevingsvergunning als een watervergunning nodig is zal dat voor de aanvrager niet merkbaar zijn. Het Omgevingsloket wordt dusdanig ingericht dat een gecombineerde aanvraag en/of melding kan worden gedaan. Pas na het formeel indienen van een aanvraag of het doen van één of verschillende meldingen vindt een splitsing plaats naar de verschillende bevoegde instanties. De aanvrager merkt hier niets van.

Uitvoeringsregeling visserij

Onderstaand de voorlopige conclusies uit de regeling over nachtvissen:

1. Nachtvissen tussen twee uur na zonsondergang en één uur vóór zonsopgang is van rijkswege verboden in: De wateren, gelegen in het Ilperveld, begrensd door de Purmerlander rijweg, het Noord-Hollandschkanaal, de gemeentegrens tussen Ilpendam en Landsmeer (Banscheiding) en de rijweg Landsmeer–den Ilp–Purmerland; (Uitvoeringsregeling visserij Artikel 24, bijlage 2);
2. Ontheffing voor boven vermelde wateren vraagt een hengelsportvereniging voor haar leden zelf aan bij het betreffende ministerie en niet bij de gemeente;
3. In de rest van door Landsmeer beheerde openbare ruimte is het voor zover er geen andere beperkingen gelden toegestaan in de nacht te vissen echter zonder kampeermiddelen;
4. Overnachten met een kampeermiddel is verboden volgens de APV van Landsmeer Artikel 4:18 lid 1, het college kan ontheffing verlenen op basis van lid 3 van het zelfde artikel;

Waterwet
Op 22 december 2009 is de nieuwe Waterwet in werking getreden. Door deze nieuwe wet zijn de taken van de provincie op een paar punten gewijzigd. Zo is een deel van de bevoegdheden van de provincie op het vlak van grondwater en waterbodems overgegaan naar de waterschappen. Daarnaast heeft de provincie nieuwe waterverordeningen vastgesteld, die in de plaats komen voor de oude verordeningen over grondwater, waterkeringen, waterhuishouding en waterbeheer.
De Waterwet heeft de volgende wetten samengevoegd:

- Wet op de waterhuishouding
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren
- Wet verontreiniging zeewater
- Grondwaterwet
- Wet droogmakerijen en indijkingen
- Wet op de waterkering
- Wet beheer rijkswaterstaatswerken (de delen van deze wet die over water gaan)
- Waterstaatswet 1900 (het deel van deze wet die over water gaat)

Voor o.a. het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het bouwen van een steigermoet een watervergunning worden aangevraagd. In de nieuwe Waterwet worden echter zoveel mogelijk handelingen met algemene regels geregeld, waarbij er geen vergunning meer hoeft te worden aangevraagd.

De *belangrijkste veranderingen* die van belang zijn voor dit waterplan zijn:

- In de wet staat het watersysteem centraal en zijn de doelstellingen van het waterbeheer gericht op het duurzaam goed functioneren van het watersysteem.
- Taken en bevoegdheden worden duidelijker vastgelegd in de wet dan voorheen het geval was. Rijk en provincies zorgen vooral voor het strategische beleid en de normstelling op nationaal respectievelijk regionaal niveau. Ook zorgen zij voor de noodzakelijke doorwerking van water in aanpalende beleidsgebieden zoals milieu, (natte) natuur en ruimte en stellen zij de functies van de watersystemen vast.
- De waterschappen zijn belast met het regionale operationele waterbeheer. Gemeenten hebben enkele taken in het waterbeheer die betrekking hebben op de inrichting van het stedelijke gebied.
- De huidige diverse vergunningstelsels op het gebied van water zijn gebundeld. Er is één watervergunning voor alle handelingen in het watersysteem. De wet verbetert de doorwerking van water in andere beleidsterreinen, met name het ruimtelijke domein.
- De Waterwet kent geen verbod meer voor het lozen van stoffen via een werk, aangesloten op een ander werk (de zogeheten ‘indirecte’ lozingen). In het algemeen zijn dit lozingen op de (gemeentelijke) riolering, die vervolgens via een zuivering technisch werk op het oppervlaktewater worden geloosd. Tot op heden was via de Wvo een twintigtal categorieën van inrichtingen aangewezen, die voor het lozen op de riolering wél Wvo-vergunningplichtig waren. Deze indirecte lozingen zijn met de inwerkingtreding van de Waterwet volledig via de Wet milieubeheer (en straks via de Wabo) gereguleerd. Dat betekent dat gemeenten of provincies vanaf de inwerkingtreding van de Waterwet bevoegd gezag zijn voor deze indirecte lozingen.

Regionaal niveau

Provinciaal beleid

Watervisie 2016-2021 Provincie Noord-Holland
Het beleidsdocument ‘de nieuwe Watervisie 2021’ is de opvolger van het waterplan 2010-2015. De nieuwe Watervisie 2021 beschrijft de ambitie en kaders voor het regionale waterbeheer in Noord-Holland richting 2021 en biedt een doorkijkje naar 2040. De visie dient werkbaar te zijn voor de provincie, waterschappen, Rijkswaterstaat, gemeenten en andere relevante stakeholders.

Structuurvisie Noord-Holland
Het ruimtelijke beleid van de provincie is verwoord in de Structuurvisie (2009). In 2015 is de geconsolideerde Structuurvisie Nood-Holland 2040 na wijziging vastgesteld door Provinciale Staten.

Provinciaal ecologische hoofdstructuur (PEHS)
In de beleidsvisie van de provincie is de EHS van het (rijks) Natuurbeleidsplan verder uitgewerkt.

Beleid hoogheemraadschap

Waterprogramma 2016-2021 (WBP 5)
In het Waterprogramma, voorheen het Waterbeheerplan genoemd, is het voorgenomen beleid en beheer van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier opgenomen. HHNK bouwt hiermee voort op de regionale Deltavisie (2012) en verankeren de landelijke Deltabeslissing. In het plan staat wat het hoogheemraadschap tussen 2016 en 2021 als watersysteembeheerder voornemens is te gaan doen om in het beheergebied schoon water en droge voeten te houden.

Samenwerken aan schoon water
Dit is het maatregelenpakket 2009-2015 voor de Kaderrichtlijn Water. Het is het nieuwe gebiedsplan voor de oppervlaktewaterkwaliteit in het beheersgebied van het hoogheemraadschap. Dit is verwerkt in het WBP4. Betreffende de gemeente Landsmeer is het waterlichaam Twiske benoemd in dit maatregelenpakket.

Studie Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier (BWN)
Ook wel genoemd de 'faalkansenstudie' (2001-2004), waarin de wateroverlastsituatie is bestudeerd en maatregelen zijn vastgesteld. Ook deze studie is verwerkt in het WBP4.

Deltavisie Hollands Noorderkwartier 2012
In de Deltavisie ontwikkelt het hoogheemraadschap een regionale visie op het klimaatbestendig maken en beheren van het beheersgebied van het hoogheemraadschap.

Beleidsnota Waterkeringen 2012-2017
De beleidsnota Waterkeringen geeft helderheid over hoe het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier omgaat met de volgende thema’s:

- Doelmatig beheren van de waterkeringen
- Waarborgen van de waterkerende functie van keringen, nu en in de toekomst
- Afstemmen van belangen die voortvloeien uit andere functies op het waterveiligheidsbelang

- Vergunningen- en ontheffingenbeleid

Beleidsnotitie Woonboten HHNK
HHNK stelt momenteel een beleidsnotitie Woonboten op. Daarin stelt het hoogheemraadschap vast hoe het om wenst te gaan met woonboten in boezemvaarten en langs waterkeringen.

Keur Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2016
Tijdens het schrijven van het waterplan is de nieuwe keur (2016) in procedure. Alle regels, verbods- en gebodsbepalingen met betrekking tot het watersysteem (inclusief grondwater en de waterbodem) staan vastgelegd in de Keur van het hoogheemraadschap. Ook alles wat bij het watersysteem hoort, zoals bijvoorbeeld kunstwerken en dijken, zijn daarin vastgelegd. Samen met de Waterwet is de Keur de basis voor Watervergunningen. Watervergunningen zijn vereist voor alle werkzaamheden in, op, onder of naast oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen (dijken).

Gemeentelijk beleid

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Landsmeer (2013-2017) (GRP, lit. 5)
Gemeente Landsmeer heeft een wettelijk verplichte verbreed gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP), waarin zo veel mogelijk ingespeeld is op recente ontwikkelingen:
- Nieuwe wet- en regelgeving, bijvoorbeeld de wet verbrede watertaken, de Waterwet en de -Kaderrichtlijn water
- Klimaatontwikkelingen
- Technische ontwikkelingen zoals meten en monitoren en de afvoer mogelijkheden van hemelwater
- Ontwikkelingen binnen de gemeente Landsmeer

Basisrioleringsplan (BRP)
In het basisrioleringsplan is de huidige situatie van de riolering in de diverse kernen beschreven. Ook het hydraulisch functioneren wordt in dit plan weergegeven. Daarnaast wordt er ingegaan op de vuiluitworp en de eventuele verbeteringen die kunnen worden toegepast, zodat er minder vuiluitworp is en een beter functionerend stelsel.

Toekomstvisie 2025 gemeente Landsmeer
In de toekomstvisie Landsmeer zet de gemeente koers uit voor de komende jaren. In de visie staat onder andere beschreven dat de gemeente het groen, waterrijke en landelijke profiel wil versterken.

Aanpak samenwerking waterketen regio Zaanstreek Waterland 2014-2016
Deze notitie beschrijft de aanpak voor de samenwerking in de waterketen in de regio Zaanstreek Waterland. Het doel van de samenwerking is om burgers en bedrijven goede voorzieningen te bieden op het gebied van riolering, afvalwater en drinkwater tegen een aantrekkelijke ‘prijs’. In 2016 kan op basis van de dan bereikte resultaten en de kwaliteit van de samenwerking een traject tot 2020 worden uitgezet.

Bijlage

3

Ligging Waterlandsboezem, Purmerland en Het Twiske.

Water in Landsmeer.

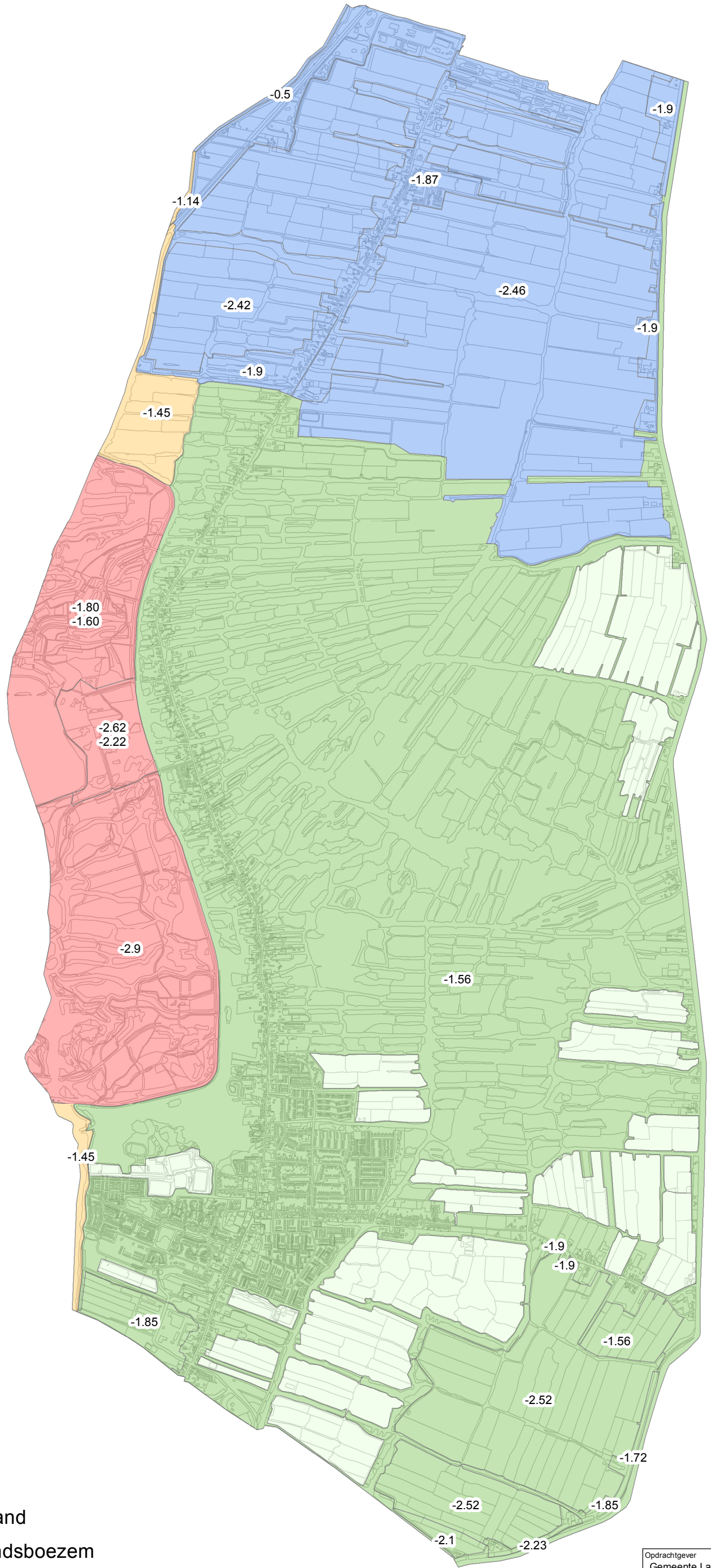

Legenda

- Purmerland
- Waterlandsboezem
- Oostzaan
- Het Twiske
- Onderbemaling binnen Waterlandsboezem

0 0.5 1 Km

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Bemalingsgebieden 1222053_10010D.MXD	Datum 26-04-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 3

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Tekening:
TI15285-S-01 Water in de gemeente Landsmeer

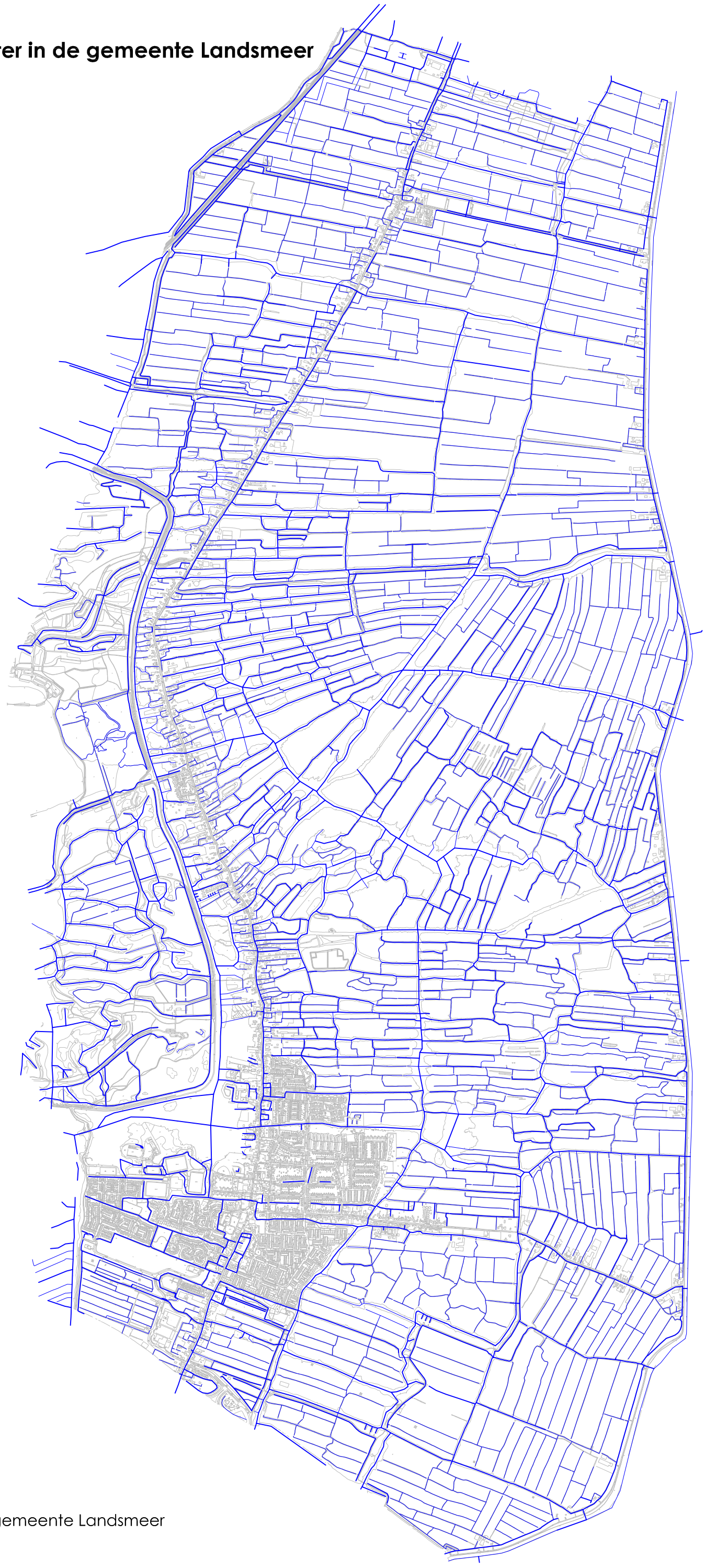

Legenda

Water in de gemeente Landsmeer

Bijlage

4

Kansen en knelpunten

Waterkwaliteit			
			Ingebracht door
Kansen	1	Verbeteren van de doorstroming van de watergangen in het gebied.	HHNK
	2	Doelmatig afkoppelen van verhard oppervlak van de gemengde riolering stimuleren als oppervlaktewater in de nabijheid aanwezig is.	Gemeente
	3	Het inlaten van gebiedsvreemd water (blijven) beperken in Het Twiske.	HHNK
	4	Aanpakken blauwalg.	Gemeente/HHNK
	5	Op basis van de ecoscan (Waterproef, 2011), klachten en resultaten van de metingen de analyse voor Landsmeer verder uitwerken, om inzicht te geven in de relatie tussen waterketen en watersysteem.	HHNK

Waterkwantiteit			
			Ingebracht door
Kansen	6	Hydraulisch functioneren optimaliseren bij aanpassingen kunstwerken buitengebied.	HHNK
Knelpunten	1	Particuliere terreinen zijn steeds vaker volledig bestraat, waardoor hemelwater te snel naar het gemeentelijke riool stroomt.	Gemeente/HHNK
	2	De kades zijn met name door gebruik gevoelig voor verzakkingen door verdroging.	HHNK

Waterketen			
			Ingebracht door
Kansen	7	Het verlengen van het meten en monitoringsprogramma in de afvalwaterketen. Door beter inzicht te krijgen in het functioneren van de afvalwaterketen kunnen kansen voor systeemverbeteringen ontdekt worden.	Gemeente/HHNK
	8	Gezamenlijk aanpakken verwijdering illegale woonschepen.	Gemeente/HHNK
	9	Gezamenlijk aanpakken afvalwaterlozingen.	Gemeente/HHNK

Waterrecreatie			
			Ingebracht door
Kansen	10	Vaarroutes zichtbaar markeren (op kaart en in het gebied), zodat vanaf het water de geschiktheid van de watergangen voor doorvaart duidelijk is.	Gemeente/HHNK
	11	De gebruiksfuncties van de oppervlaktewateren kunnen beter gescheiden worden. Hierbij is duidelijkheid nodig wat waar kan en mag.	HHNK
	12	Het landelijk gebied is Rijksbufferzone en kan meer recreatief ‘geopend’ worden over water.	Gemeente

	13	Helder communiceren over gebruiksfuncties van de Breek ondersteunt het scheiden van de functies en maakt beheer en verantwoordelijkheden duidelijk.	Gemeente
	14	Invoering van een verbeterd eigenarenregistratiesysteem en stickersysteem voor boten om op strategische momenten te kunnen handhaven ter voorkoming van 'verrommeling'.	Gemeente
	15	Uitwisseling van BOA's mogelijk maken.	Gemeente/HHNK
Knelpunten	3	De waterkwaliteit wordt verslechtert door blauwalg, wat een negatieve invloed heeft op het gebruik en de beleving van het water.	HHNK
	4	Het precario op boten is afgeschaft. Daardoor is handhaving niet meer mogelijk en wordt het op orde brengen van de oevers (oeverbeheer) bemoeilijkt.	Gemeente/HHNK

Beheer en onderhoud, verantwoordelijkheden			
			Ingebracht door
Kans	16	Afspraken vaststellen en helder vastleggen van de begrenzing van oever, watergang en (boezem)kades in het kader van de beheeroverdracht in stedelijk gebied.	Gemeente
	17	Gegevensbeheer makkelijker uitwisselbaar maken.	Gemeente/HHNK
Knelpunten	5	Er zijn minder subsidies beschikbaar voor beheer in het buitengebied door agrariërs. Hoewel recentelijk de provincie besloten heeft dat voor komende jaren de vaarvergoeding gewaarborgd is voor vaarboeren die aan agrarisch natuurbeheer doen.	HHNK
	6	Meer afstemming in de handhaving is nodig op het gebied van o.a. steigers, overhangend groen, waterplanten, verwijdering van illegale woonschepen, illegale ingebruikname van oevers, het graven van inhammen/havens en het aanpakken van illegale particuliere kunstwerken. Dat verbetert de mogelijkheden voor beheer van oevers en watergangen.	Gemeente/HHNK
	7	Betere toegang tot particuliere terreinen voor beheer.	Gemeente
	8	Beheer en onderhoud langs asbestbeschoeiingen van derden, zoals Purmerland 30.	Gemeente/HHNK

Beheer en onderhoud, steigers en kunstwerken			
			Ingebracht door
Kansen	18	Natuurlijke rietoevers voorkomen afkalving van oevers als gevolg van golfslag (van vaartuigen) en vergroot tegelijkertijd de ecologische kwaliteit.	HHNK
	19	Bij het vervangen van beschoeiing rekening houden met natuurlijke alternatieven.	Gemeente/HHNK
	20	Bomen en struiken vlak langs watergangen tegen gaan om de oever te beschermen en beheer- en onderhoudsmogelijkheden te behouden.	Gemeente
Knelpunten	9	Bestaande (niet beroepsmatige) particuliere bruggen worden soms verbreed, wat ongunstig is voor het beheer en onderhoud van de watergangen en oevers.	Gemeente

Beheer en onderhoud, baggeren			
			Ingebracht door
Kansen	21	Uitvoeren van achterstallige baggerwerkzaamheden. De gemeente voert baggerwerkzaamheden uit in wegsloten met ondiepe kabels en leidingen voor deze worden overgedragen.	Gemeente
Knelpunten	10	Er zijn diverse saneringslocaties in de waterbodem.	HHNK

Beheer en onderhoud, beschoeiing saneren			
			Ingebracht door
Kansen	22	Gezamenlijke koers aanpak asbest.	Gemeente/HHNK

Gebiedsspecifieke kenmerken van het veenweidegebied			
			Ingebracht door
Kansen	23	Het bestaande grondwatermeetnet verder uitwerken met buurgemeenten en HHNK voor het verkrijgen van beter inzicht in de optredende waterstanden.	Gemeente
Knelpunten	11	Het opbrengend vermogen van de het land daalt als de (grond)waterstanden te hoog worden.	Gemeente
	12	Het ophogen van het maaiveld bij nieuwbouw drukt de slootbodems omhoog. Hier dient bij het bouwrijp maken in de ruimtelijke plannen rekening mee worden gehouden.	Gemeente/HHNK

Samenwerking, communicatie, veiligheid en leefomgeving			
			Ingebracht door
Kansen	24	Een waterloket oprichten.	Gemeente
	25	De waterrecreatieve functie van Het Twiske uitbouwen. Daarbij is het noodzakelijk dat provinciale regels afgestemd worden met buurgemeente en recreatieschap.	

Duurzaamheid en klimaatbestendigheid			
			Ingebracht door
Kansen	26	Door klimaatstresstesten uit te voeren (door de gemeente) voor de effecten van extreme neerslag en hitte, krijgt de gemeente inzicht in de kansen en knelpunten. Op deze manier kan de gemeente bij planvorming rekening houden met de kansen en knelpunten binnen de gemeente.	HHNK

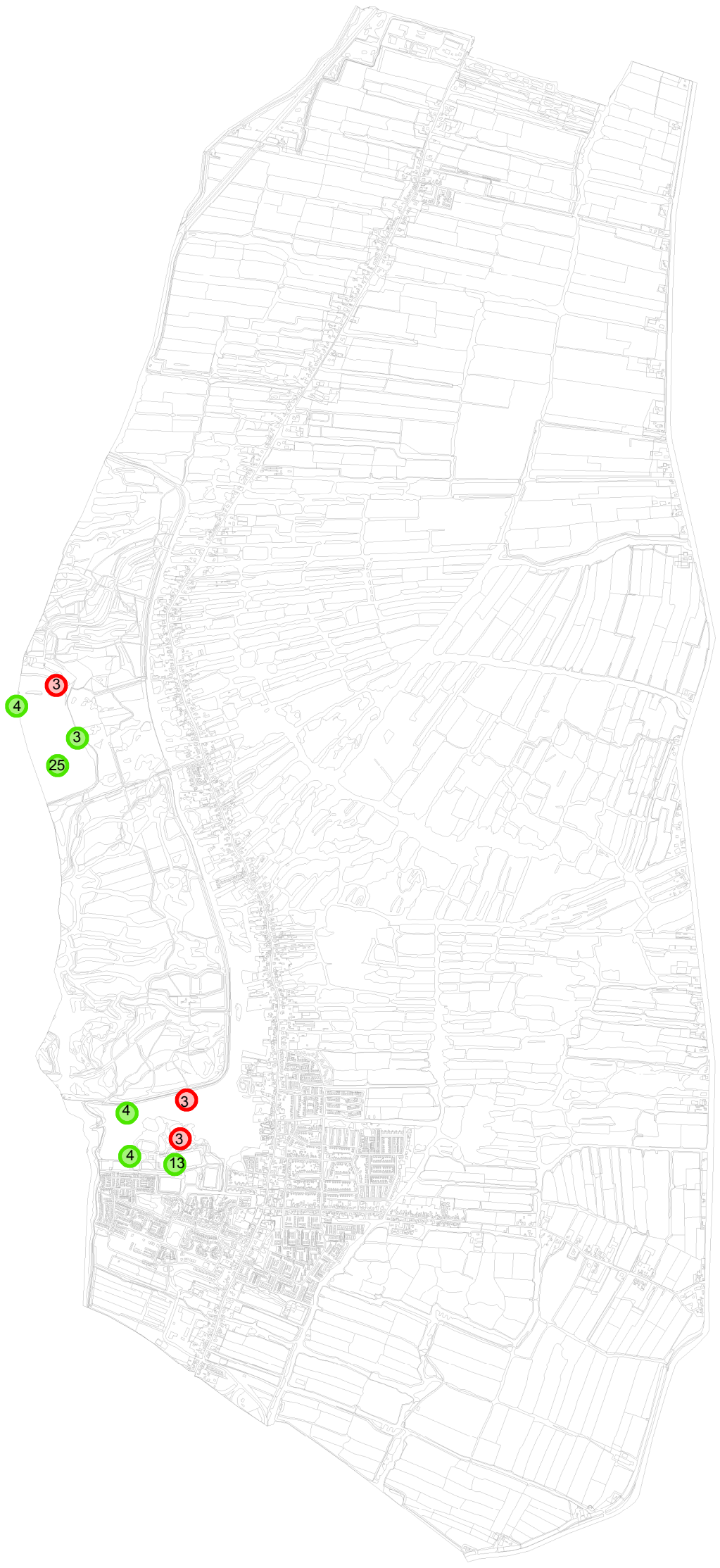

0 1 2 Km

N

Legenda

- 3: Knelpunt waterrecreatie - Verslechtering waterkwaliteit door blauwalg
- 3: Kans waterkwaliteit - Het inlaten van gebiedsvreemd water (blijven) beperken in Het Twiske
- 4: Kans waterkwaliteit - Aanpakken blauwalg
- 13: Kans waterrecreatie - Heldere communicatie gebruikersfuncties
- 25: Kans samenwerking, communicatie, veiligheid en leefomgeving - Uitbouwen waterrecreatieve functie van Het Twiske

Deze kaart moet gelezen worden samen met de tabellen met kansen en knelpunten, omdat niet alle kansen en knelpunten een specifieke locatie hebben en aangegeven zijn op de kaart.

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:30000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Kansen- en knelpuntenkaart 1222053_10034U.MXD	Datum 20-07-16 Get. SME Gec. AGW	Bijlage 4

Tauw

Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon (030) 282 48 24
Fax (030) 288 94 84

Bijlage

5

Factsheets KRW doelstellingen

Factsheet: NL12_202
waterrijk 't Twiske

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	waterrijk 't Twiske	**Code:**	NL12_202
Deelstroomgebied:	Rijn West	**Type:**	M14
Waterbeheerder:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	**Status:**	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Landsmeer, Oostzaan		

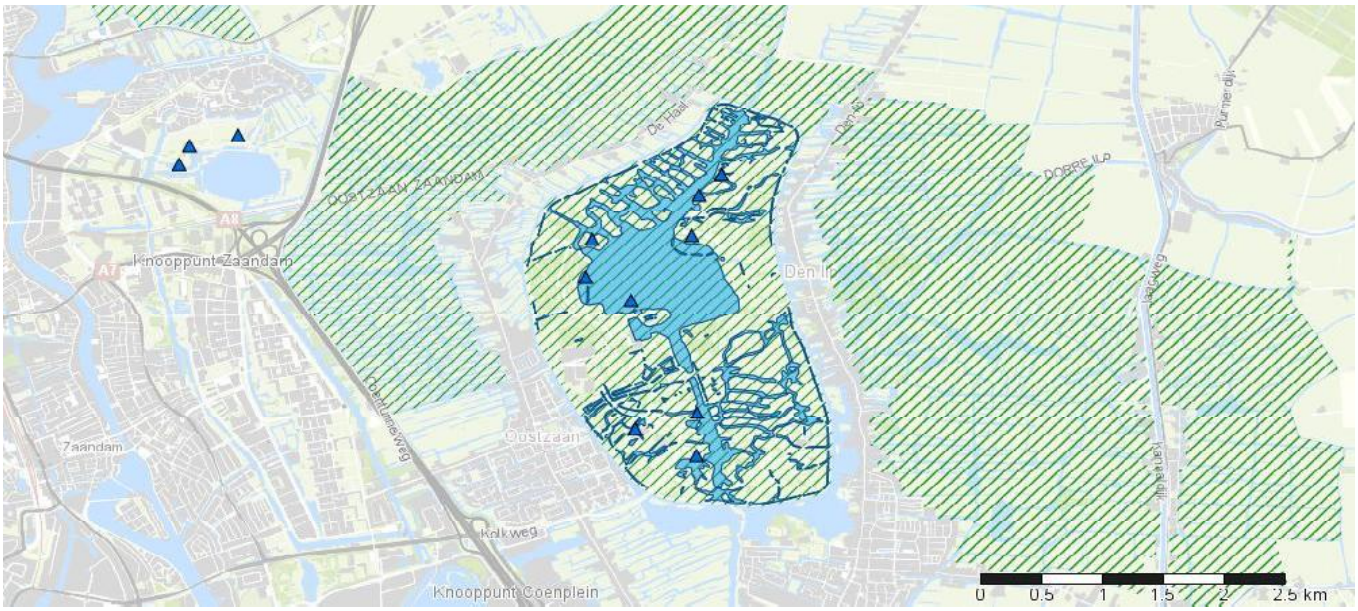

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Het Twiske is een deels afgesloten diepe zoetwater plas (zandwinning) met een stelsel van petgaten met een belangrijke natuur- en recreatieve functie (zwemwater). De omvang van het totale aan- en afvoergebied is 645 ha; 30% hiervan (1.89 km2) is open water. Het open water in het gehele gebied wordt tot het waterlichaam gerekend. Het watersysteem kent twee delen: het hogere peilgebied met de diepe plas in het noordelijk deel; het lagere peilgebied (peilverschil ca. 1 m) dat afwatert op Waterlandsboezem. Het water wordt gevoed door regen-, grondwater en indien nodig door inlaat (ringvaart); regenwater wordt zoveel mogelijk vastgehouden in het noordelijk deel.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijngebied**

  Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (NL_VOG_92)

- **Zwemwater**

  Het Twiske; Baaiegat, Naturistenstrand (NLBW12_534016), Het Twiske; De Leers (NLBW12_534028), Het Twiske; Doesstrand (NLBW12_534018), Het Twiske; Klaas Dobbers Droogte (NLBW12_534015), Het Twiske; Kure-Jan Strand (NLBW12_534003), Het Twiske; Schoorlstrand (NLBW12_534004), Het Twiske; Speelsloot (NLBW12_534026), Het Twiske; Vennegatstrand (NLBW12_534019), Spartelvijver Twiske Poort (NLBW12_534023)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	Verdwijnen natuurlijke peildynamiek en gebiedseigen waterkwaliteit
regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem - anders / overig	Anders	Eutrofiering watersysteem Verdwijnen natuurlijke peildynamiek en gebiedseigen waterkwaliteit
overige belastingen	Zwerfvuil of illegale stortplaatsen	Stedelijke ontwikkeling	Aantasting van aquatisch habitat (water- en oeverplanten, structuur)
overige belastingen	Andere antropogene belastingen	Anders	Belasting met milieuvreemde stoffen en zware metalen (microverontreinigingen)

Toelichting:

"Het Twiske is een deels afgesloten diepe zoetwater plas (zandwinning) met daar omheen een stelsel van petgaten met een belangrijke natuur- en recreatieve functie (zwemwater). Het water wordt gevoed door regen-, grondwater en inlaat (ringvaart); regenwater wordt zoveel mogelijk vastgehouden in het noordelijk deel. Het peilbeheer is belemmerenc voor de ontwikkeling van de biologie en de migratie van vissen. Inlaatwater, atmosferische depositie op open water en de uit- en afspoeling zijn de belangrijkste bronnen voor de nutriëntenbelasting van het oppervlaktewater. De bijdrage van de natuurlijke bronnen is 59% voor N en 20% voor P. Deze natuurlijke belasting bestaat voornamelijk uit atmosferische depositie (stikstof 41%) en de uit- en afspoeling (17% voor N en 19% voor P). De bijdrage van de antropogene bronnen is 41% voor stikstof en 80% voor fosfor. De belangrijkste bron is inlaatwater (39% voor N en 78% voor P).

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,40				
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50				
Vis (EKR)	≥ 0,50				
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,50				

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,09				
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30				
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200				
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5				
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120				
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90				

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(a)antraceen				
seleen				
uranium				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

**: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.*
Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M14) zijn bepaalde maatlatten niet van toepassing. Deze maatlatten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De GEP waarden voor de biologie zijn in 2014 bijgesteld (HHNK rapport 14.38620; https://www.hhnk.nl/document.php?m=1&fileid=2230&f=acd3ede37788274e115f3d258da80fd3&attachment=1&c=1124). Een goede vergelijking wordt bemoeilijkt doordat er in deze periode diverse aanpassingen zijn doorgevoerd in zowel de monitoring als de maatlatten en de beoordeling. De wijze van monitoren voor de beoordeling van 2009 is gebaseerd op oudere monitoringsmethoden.
Zuurgraad: de pH is voor dit waterlichaam verslechterd; dit is het gevolg van een aangepaste beoordeling.De hoge pH waarden op de locaties die zijn "verslechterd" wijzen op een hoge productiviteit door algen en waterplanten.
Voor een aantal specifieke verontreinigende stoffen geldt dat de detectiegrens (rapportagegrens) voor overschrijdende stoffen boven de norm ligt, zodat toetsing hierbij altijd leidt tot het resultaat "voldoet niet". De belangrijkste reden van wijziging in normoverschrijdende stoffen is dat door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst kunnen worden dan in 2009. Voor de metalen Se en U wordt in de komende planperiode in een landelijke actie nagegaan of de normoverschrijding veroorzaakt wordt door emissies of door natuurlijke oorzaak. In 2014 in gestart met watersysteemanalyses. Hiermee wordt duidelijk waar de oorzaken liggen van de huidige toestand en welke maatregelen tot verdere verbetering kunnen leiden.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(a)pyreen				
benzo(ghi)peryleen				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
nikkel				

Motivering chemische toestand:
Voor TT-chemie wordt gebruik gemaakt van toetsresultaten van Rijkswaterstaat (NL92_Markermeer). Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In totaal voldoet 92% van de prioritaire stoffen wel aan de norm. Van de niet-ubiquitaire prioritaire stoffen voldoet 97% van de stoffen aan de norm.
De belangrijkste reden van wijzigingen in de normoverschrijdende stoffen ten opzichte van 2009 is dat door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen op normniveau getoetst kunnen worden. Er heeft geen achteruitgang plaatsgevonden.
Voor nikkel is uit- en afspoeling vanuit landbouwgronden en natuurlijke bodems de grootste bron. De beschikbaarheidsnorm voor nikkel wordt overschreden. Toetsing aan de generieke norm geeft echter geen overschrijding.
PAK's worden geschaard onder de noemer ubiquitaire stoffen. Dit zijn stoffen, die nog tientallen jaren terug te vinden zijn in het aquatische milieu in concentraties die een significant risico vormen, zelfs als er al uitvoerige maatregelen zijn getroffen om de emissies te beperken of te beëindigen. Door het persistente karakter van deze stoffen blijven ze nog lang in het milieu aanwezig.
De doelen voor een aantal 'ubiquitaire stoffen' worden in 2027 niet overal bereikt. Voor de overige stoffen die deel uitmaken van de chemische toestand worden de doelen in 2027 naar verwachting wel bereikt. Deze prognose is na de inspraakprocedure toegevoegd en betreft een ambtshalve aanvulling omdat een bestuurlijk besluit over een prognose niet nodig is.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	*			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	*			
	Biologie totaal	*			
	Fysische chemie	*			
	Specifieke verontreinigende stoffen	*			

Legenda:
- Chemie: blauw = goed / voldoet; rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet; groen = goed; geel = matig; oranje = ontoereikend; rood = slecht / voldoet niet

**: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.*

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:
Toelichting op de prognose van de toestand in 2021 en 2027:
De toestand in 2021 is niet heel nauwkeurig in te schatten. Veel hangt af van zaken die niet of slechts beperkt beïnvloed kunnen worden door maatregelen van de regionale waterbeheerders. Voor de toestand in 2021 vertrouwen wij ook op de effecten van het generieke beleid die zijn opgenomen in het Stroomgebiedbeheersplan 2. Daarnaast is doelbereik ook afhankelijk van de maatregelen die genomen moeten worden door bedrijfsleven en de rest van de samenleving.
Ondanks de onzekerheden is de prognose voor 2021 een doelbereik van ongeveer 80% ten opzichte van de situatie in 2014. Deze prognose is gebaseerd op een aantal zaken: kennis van de huidige situatie, de rekenregels onder de KRW-verkenner, expertjudgement en het vertrouwen in de effectiviteit van het landelijke beleid, genomen en te nemen regionale maatregelen en de voorgenomen inspanningen van het bedrijfsleven.
Omdat het een globale inschatting betreft en om schijnnauwkeurigheid te voorkomen is voor alle waterlichamen binnen het beheergebied van HHNK standaard uitgegaan van 80% doelbereik in 2021.
Inzet van een groter of zwaarder regionaal maatregelenpakket leidt niet tot een significant hoger doelbereik. Vooral de voorraad fosfor in de bodem is zo groot dat op veel plaatsen het gehalte in het water in 2021 door nalevering nog boven de norm zal liggen, zelfs al wordt de bemesting met fosfor geheel gestopt.
De prognose voor 2027 is gebaseerd op de ambitie om de KRW-doelen in 2027 te hebben bereikt. Deze prognose is na de inspraakprocedure toegevoegd en betreft een ambtshalve Rijn-West inschatting. In de aanloop naar het volgende SGBP (2021-2027) wordt nagegaan in hoeverre de randvoorwaarden (o.a. generiek beleid; zie ook Adviesnota Schoon Water Rijn-West, juli 2014) zijn vervuld en in hoeverre de uitgevoerde maatregelen de te verwachten effecten hebben. Op basis hiervan wordt in het SGBP 2021-2027 bepaald of voor een aantal waterlichamen extra maatregelen gewenst zijn, een voorstel voor verlenging van de termijn aan de orde is of eventueel sprake is van doelaanpassing.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Voor maatregelen ten behoeve van de zwemwaterrichtlijn wordt verwezen naar www.zwemwater.nl.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	Natuurvriendelijk baggeren		**Omvang:** 45.000 m3
SGBP omschrijving:	verwijderen eutrofe bagger		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**m3**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	45.000		
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	Natuurvriendelijk schonen		**Omvang:** 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Het betreft 8 km		

Oorspronkelijke naam:	Verwijderen kroos en drijflagen		**Omvang:** 3,4 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibeheer (water en natte oever)		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	3,4	In gewijzigde vorm	
Toelichting:			

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	Benutten ruimte secundair systeem voor plantengroei	**Omvang:** **) km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 3.375 km voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de vier biologische parameters. Deze maatregel richt zich op de ca. 1350 ha theoretische ruimte in het secundaire systeem. Deze maatregel is er op gericht, waar mogelijk en verantwoord, deze ruimte aan te wenden voor meer plantengroei. De exacte verdeling over de verschillende waterlichamen is terug te vinden in het spreadsheet 'overzicht overbreedte'. Deze is te ontsluiten via de website van HHNK (schoonwater).	

Oorspronkelijke naam:	2e programma gebiedsregelingen (automatisering peilbeheer)	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel heeft in beginsel betrekking op alle kwaliteitsparameters maar richt zich vooral op het terugdringen van belastingen als gevolg van reguliere waterbeweging (peilbeheer) met gebiedsvreemd water. Door verdergaande automatisering van het peilbeheer wordt minder gebiedsvreemd water ingelaten.	

Oorspronkelijke naam:	Deelprogramma extra impuls handhaving waterkwaliteit	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel kan in beginsel betrekking hebben op alle kwaliteitsparameters maar zal zich vooral richten op het terugdringen van belasting als gevolg van difusse emissiebronnen. Dit door gezamelijke factfinding en sanering van de emissie. Dit bijvoorbeeld door verdere uitrol van het project "Schoon erf, schone sloten".	

Oorspronkelijke naam:	Financiële maatregel bijdrage innovatie en inrichting landbouw	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	financiele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is primair gericht op het terugdringen van emissies vanuit de landbouw en is in beginsel gericht op alle waterlichamen behalve de duinen (Waterlichamen 810, 820, 830 en 840). Het betreft cofinanciering vanuit HHNK voor de POP 3 maatregel innovatie (art. 17a, M04.01). De omvang en focus van deze maatregel is afhankelijk van de verdere uitwerking van deze POP maatregel door de provincie Noord-Holland.	

Oorspronkelijke naam:	Financiële maatregel collectieve levering waterdiensten & maatregelen	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	financiele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is gericht op het terugdringen van emissies vanuit de landbouw en op verbetering van de vier biologische parameters. Het betreft cofinanciering vanuit HHNK voor de POP 3 maatregel agromilieu betalingen voor groen blauwe diensten (art. 28, M10). De maatregel is in beginsel gericht op alle waterlichamen behalve de duinen (Waterlichamen 810, 820, 830 en 840). De omvang en focus van deze maatregel is afhankelijk van de verdere uitwerking van deze POP maatregel door de provincie Noord-Holland.

Oorspronkelijke naam:	Financiële maatregel	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	financiele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel heeft in beginsel betrekking op alle kwaliteitsparameters. Het betreft cofinanciering vanuit HHNK aan maatregelen van derden in het kader van POP 3. Namelijk aan de POP 3 maatregel niet productieve investeringen water (art. 17d2, M04.04.02). De omvang en focus van deze maatregel is afhankelijk van de verdere uitwerking van deze POP maatregel door de provincie Noord-Holland.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek effectiviteit generiek beleid	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is vooral gericht op het terugdringen van belastingen als gevolg van diffusse emissie bronnen. Voor het behalen van de KRW doelen is het van vitaal belang dat het generiek beleid (zie SGBP-2) effectief is. Daarbij gaat het met name om het mestbeleid (5e actieprogramma Nitraat) het gewasbeschermingsbeleid (Nota 'Gezonde Groei, Duurzame Oogst') en de implementatie van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (zowel pijler 1 als pijler 2). In dit kader leveren wij een bijdrage aan landelijke meetnetten die aanvullend zijn op het KRW-monitoringsnetwerk. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om "het landelijk meetnet Gewasbeschermingsmiddelen land- en tuinbouw" en "het landelijk meetnet Nutriënten landbouw specifiek oppervlaktewater". Dit omdat het KRW-monitoringsnetwerk niet geschikt is om de effectiviteit van het Rijksbeleid ten aanzien van de waterkwaliteit inzichtelijk te maken.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek juridisch instrumentarium	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel heeft in beginsel betrekking op alle kwaliteitsparameters. Doel van het onderzoek is na te gaan of door aanpassing van keur, standaard profielen en leggerafmetingen beter gestuurd kan worden op de ecologische inrichting bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoeksprogramma KRW en systeemanalyses waterkwaliteit	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	

Andere richtlijn:	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. De maatregel is er op gericht verder te onderzoeken in hoeverre de huidige KRW doelstellingen kunnen worden gehaald of moeten worden aangepast of mogelijk zelfs worden verlaagd en welke maatregelen wel of niet zinvol zijn om de goede toestand te behalen.

Oorspronkelijke naam:	Opstellen integraal inrichtings-/beheerplan	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	opstellen nieuw plan	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 6 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is vooral gericht op het terugdringen van negatieve effecten als gevolg van reguliere beheer op met name de biologie. Dit door het belang van waterkwaliteit in hetalgemeen en de biologie in het bijzonder goed in te bedden bij het opstellen en uitvoeren van plannen zodat deze hierdoor een integraler karakter krijgen. Daar waar zich kansen voordoen wordt tijdens de verdere planvorming, in overleg met belanghebbenden, bepaald voor welke gebieden de integrale plannen worden opgesteld.	

Oorspronkelijke naam:	Programma communicatie, educatie en partipatieve monitoring	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel kan in beginsel betrekking hebben op alle kwaliteitsparameters. De maatregel is rand voorwaardelijk voor de effectiviteit van alle voorgenomen overheidsmaatregelen. Tevens bevorderen we hiermee dat aanvullend maatregelen door bedrijfsleven / samenleving worden genomen. Met deze maatregel wordt inhoud gegeven aan art. 14 van de KRW.	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren (deelprogramma) kwaliteitsbaggeren.	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de biologie ondersteunende parameters (met name nutriënten en doorzicht). Het betreft een kwalitatieve aanvulling op onderhoud baggeren ad ca. 180.000 m3. Ervaringen uit de 1e KRW periode hebben geleerd dat adequaat vooronderzoek en gebiedsgericht maatwerk nodig is. In het kader van het uitvoeringsprogramma baggeren wordt bepaald of- en waar bagger de waterkwaliteit negatief beïnvloedt. Daarom wordt een resultaatverplichting aangegaan voor het baggerprogramma en niet voor m3 bagger per waterlichaam.	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren visbeheerplan (actief visstandbeheer)	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel draagt in bij aan de verbetering van de algemene biologische parameter vis. De maatregel draagt vooral bij aan het verbeteren van de biotoop voor (bedreigde) trekvissoorten zoals aal. Daarnaast is de maatregel gericht op verbetering van biologie ondersteunende parameters (doorzicht, nutriënten), alsmede op het vergroten van de recreatieve en economische waarde van het water. De maatregel betreft het ondersteunen van actief visstand beheer zoals, aal over de dijk, uitzet glasaal, wegvangen van bodemwoelers en recreatieve uitzet. Dit binnen de kaders van door HHNK goedgekeurde visbeheerplannen.

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering historische belasting: Nadat bronnen van verontreinigingen (waaronder nutriënten) zijn beperkt of weggenomen zijn deze stoffen vaak nog lange tijd in het milieu aanwezig, en hebben effect op de ecologische en chemische toestand. De aanwezigheid en effecten verdwijnen pas op de lange termijn. Geforceerd verwijderen uit het milieu is veelal technisch onhaalbaar en/of buitensporig duur. Daardoor wordt het doel vooralsnog niet bereikt (zie ook: Adviesnota Schoon Water, Rijn-West 2014).

Trage effecten maatregelen: Uit onderzoek is gebleken dat het een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen worden effecten van getroffen maatregelen pas later zichtbaar. Geforceerd ingrijpen in de biologie zelf is – voor zover al uitvoerbaar – kostbaar en roept vaak veel maatschappelijke weerstand op. Daardoor wordt het doel vooralsnog niet bereikt (zie ook: Adviesnota Schoon Water, Rijn-West 2014).

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL12_260
waterrijk Waterland +

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	waterrijk Waterland +	**Code:**	NL12_260
Deelstroomgebied:	Rijn West	**Type:**	M10
Waterbeheerder:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	**Status:**	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Amsterdam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland, Zaanstad		

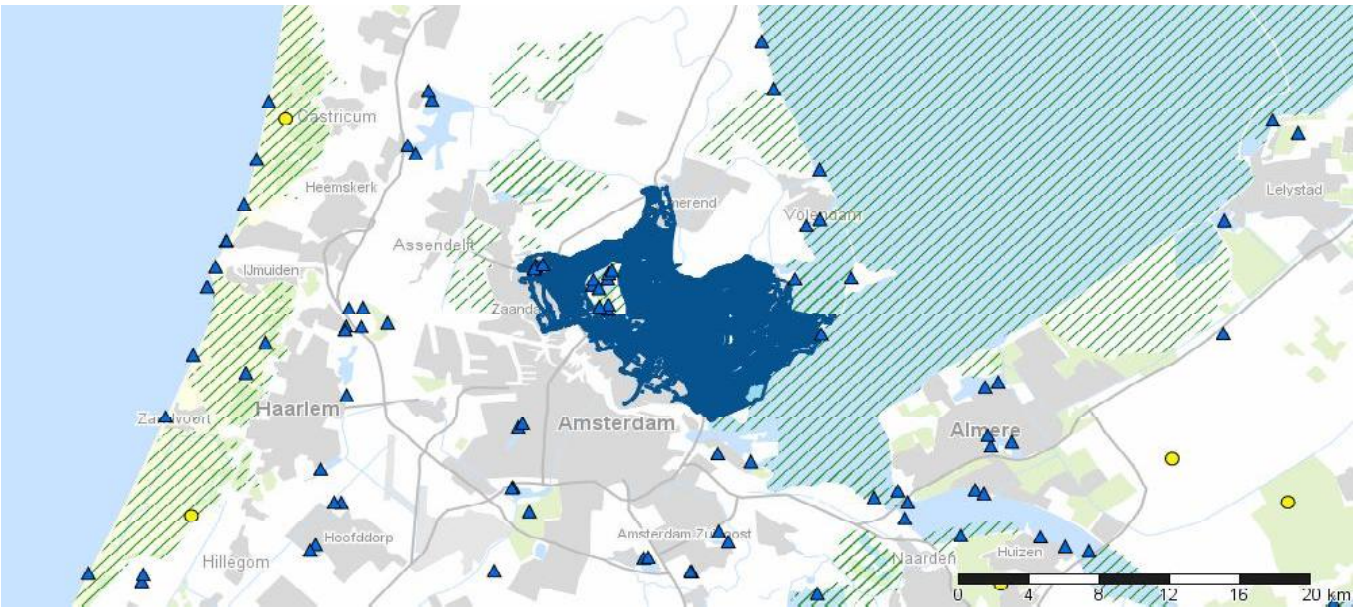

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
"Waterland is een groot waterrijk veenweidegebied met vaarten, kleinere meren en plassen en een aantal kleinere droogmakerijen. Het grenst in het oosten aan het Markermeer, in het zuiden aan het Buiten-IJ en de bebouwing van Amsterdam-Noord, in het westen aan de Zaan en in het noorden aan de ringvaart van de Wijde Wormer, Noordhollandsch Kanaal, Purmerringvaart en Purmer Ee. Het gebied heeft een eigen boezem. Inlaat van water vindt plaats vanuit het Markermeer (Damsluis, inlaatduiker bij Monnickendam) en vanuit het Noord-Hollandsch Kanaal (schutsluis Purmerend (Schermerboezem) en vanuit het Noordzeekanaal (Willemssluizen). In het gebied vindt recreatievaart plaats. De hoofduitlaat is gemaal Kadoelen (Noordzeekanaal); bij gemaal De Poel wordt water uitgeslagen op het Markermeer. In het gebied liggen ca. 30 kleinere polders. Het grootste deel van het gebied is in gebruik als grasland. De omvang van het totale aan- en afvoergebied is 12000 ha; 16% hiervan (18.69 km2; 1916.4 km) is open water; het open water in het gehele gebied wordt tot het waterlichaam gerekend.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijngebied**
  Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (NL_VOG_92)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Belasting met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.
diffuse bronnen	Atmosferische depostitie	Stedelijke ontwikkeling	Belasting met nutrienten en PAK's, zink, koper, kobalt, seleen, barium.
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	Verdwijnen natuurlijke peildynamiek en gebiedseigen waterkwaliteit
regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem - anders / overig	Anders	Eutrofiering watersysteem Verdwijnen natuurlijke peildynamiek en gebiedseigen waterkwaliteit
overige belastingen	Historische verontreiniging (nu gestopt)	Anders	Belasting met milieuvreemde stoffen en zware metalen (microverontreinigingen)
overige belastingen	Andere antropogene belastingen	Anders	Aantasting van aquatisch habitat (water- en oeverplanten, structuur)

Toelichting:

Waterland is een groot waterrijk veenweidegebied met vaarten, kleinere meren en plassen en een aantal kleinere droogmakerijen. Het grenst in het oosten aan het Markermeer, in het zuiden aan het Buiten-IJ en de bebouwing van Amsterdam-Noord, in het westen aan de Zaan en in het noorden aan de ringvaart van de Wijde Wormer, Noordhollandsch Kanaal, Purmerringvaart en Purmer Ee. Het gebied heeft een eigen boezem. Inlaat van water vindt plaats vanuit het Markermeer en vanuit het Noord-Hollandsch Kanaal (Schermerboezem). In het gebied liggen ca. 30 kleinere polders. Waterland bestaat voor 21% uit stedelijk gebied en voor 16% uit oppervlaktewater, hierdoor resteert 63 % landelijk gebied (bron: waterbalansapplicatie HHNK). Het landelijk gebied bestaat voor 73% uit grasland en voor 25% uit natuur (Bron: LGN6). Het grootste deel van het gebied is in gebruik als grasland. De lichtinval in het water wordt door zwevend materiaal en door opwerveling van de venige bodem belemmerd. Uit- en afspoeling vormen de grootste bijdrage in de nutriënten belasting van het oppervlaktewater (58% voor N en 89% voor P). De bijdrage van de natuurlijke bronnen is ca. 54% voor N en ca. 69% voor P. Deze natuurlijke achtergrondbelasting speelt een overheersende rol en bestaat voor een belangrijk deel uit omzettingsprocessen in de bodem (18% voor N en 41% voor P), uit- en afspoeling vanuit natuurgebieden 8,9% voor N en 21% voor P) en atmosferische depositie (18% voor stikstof). De bijdrage van de antropogene bronnen is 46% voor stikstof en 31% voor fosfor. De belangrijkste bronnen zijn actuele bemesting (20% voor N en 12% voor P), inlaatwater (11% voor N en 6,8% voor P) en overige bronnen (8,4% voor N en 3,3% voor P) (huishoudelijke, ongerioleerde lozingen, verkeer, vervoer, etc.). Historische bemesting heeft een bijdrage van 2,7% voor N en 7,9% voor P. Historische verontreinigingen in de waterbodem leiden tot een lichte verhoging van het gehalte aan zink. De waterbodem laat een laag risico zien voor toxiciteit van ammonium, maar een hoog risico voor zwavel. Nalevering van P is matig, van N zeer laag. [HHNK rapport 14.38620]

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50				
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,30				
Vis (EKR)	≥ 0,55				
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,30				

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,47				
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,80				
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300				
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,0				
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120				
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65				

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(a)antraceen				
seleen				
uranium				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

**: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.*
Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M10) zijn bepaalde maatlatten niet van toepassing. Deze maatlatten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De GEP waarden voor de biologie en fosfaat zijn in 2014 bijgesteld in verband met de hoge achtergrondbelasting voor fosfaat (HHNK rapport 14.38620; https://www.hhnk.nl/document.php?m=1&fileid=2230&f=acd3ede37788274e115f3d258da80fd3&attachment=1&c=1124).
Een goede vergelijking wordt bemoeilijkt doordat er in deze periode diverse aanpassingen zijn doorgevoerd in zowel de monitoring als de maatlatten en de beoordeling. De wijze van monitoren voor de beoordeling van 2009 is gebaseerd op oudere monitoringsmethoden.
Vis: De maatlaten voor vis van sloten en kanalen zijn aangepast. Beoordeling vindt plaats per traject in plaats van voor het waterlichaam als geheel. Dit leidt tot lagere EKR scores, met name in de veenkanalen (M10). Een en ander is onderbouwd door Jaarsma (2013) in de notitie "herberekening toetsing visgegevens HHNK 2006-2012", d.d. 19 maart 2013.
Stikstofgehalten zijn (sterker nog dan fosfaat) onderhevig aan (biologische)processen die onder andere worden gestuurd door klimatologische variaties. In dat opzicht is de geconstateerde "verbetering" wellicht eerder een gevolg van verschillen tussen jaren (koude winter en koud voorjaar) dan dat er een daadwerkelijke verbetering is opgetreden.
Zicht is net als andere fysisch-chemische parameters onderhevig aan processen die onder andere worden gestuurd door klimatologische variaties. In dat opzicht is de geconstateerde "verbetering" wellicht eerder een gevolg van verschillen tussen jaren (koude winter en koud voorjaar) dan dat er een daadwerkelijke verslechtering is opgetreden.
Zuurgraad: de pH is voor dit waterlichaam verslechterd. De hoge pH waarden op de locaties die zijn "verslechterd" wijzen op een hoge productiviteit door algen en waterplanten.In 2014 in gestart met watersysteemanalyses. Hiermee wordt duidelijk waar de oorzaken liggen van de huidige toestand en welke maatregelen tot verdere verbetering kunnen leiden.
Voor een aantal specifieke verontreinigende stoffen geldt dat de detectiegrens (rapportagegrens) voor overschrijdende stoffen boven de norm ligt, zodat toetsing hierbij altijd leidt tot het resultaat "voldoet niet".
De belangrijkste reden van wijziging in normoverschrijdende stoffen is dat door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst kunnen worden dan in 2009. Voor de metalen Se en U wordt in de komende planperiode in een landelijke actie nagegaan of de normoverschrijding veroorzaakt wordt door emissies of door natuurlijke oorzaak.
Koper: verbeterd en niet langer overschrijding van de norm. Of dit blijvend is zal in de komende periode blijken.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(b)fluorantheen				
benzo(ghi)peryleen				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				
nikkel				

Motivering chemische toestand:
Voor TT-chemie wordt gebruik gemaakt van toetsresultaten van Rijkswaterstaat (NL92_Markermeer). Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In totaal voldoet 92% van de prioritaire stoffen wel aan de norm. Van de niet-ubiquitaire prioritaire stoffen voldoet 97% van de stoffen aan de norm.
De belangrijkste reden van wijzigingen in de normoverschrijdende stoffen ten opzichte van 2009 is dat door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen op normniveau getoetst kunnen worden. Er heeft geen achteruitgang plaatsgevonden.
Voor nikkel is uit- en afspoeling vanuit landbouwgronden en natuurlijke bodems de grootste bron. De beschikbaarheidsnorm voor nikkel wordt overschreden. Toetsing aan de generieke norm geeft echter geen overschrijding.
PAK's worden geschaard onder de noemer ubiquitaire stoffen. Dit zijn stoffen, die nog tientallen jaren terug te vinden zijn in het aquatische milieu in concentraties die een significant risico vormen, zelfs als er al uitvoerige maatregelen zijn getroffen om de emissies te beperken of te beëindigen. Door het persistente karakter van deze stoffen blijven ze nog lang in het milieu aanwezig.
De doelen voor een aantal 'ubiquitaire stoffen' worden in 2027 niet overal bereikt. Voor de overige stoffen die deel uitmaken van de chemische toestand worden de doelen in 2027 naar verwachting wel bereikt. Deze prognose is na de inspraakprocedure toegevoegd en betreft een ambtshalve aanvulling omdat een bestuurlijk besluit over een prognose niet nodig is.

Eindoordeel		**Toestand 2009**	**Toestand 2015**	**Prognose 2021**	**Prognose 2027**
Chemie	Chemie totaal	*			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	*			
	Biologie totaal	*			
	Fysische chemie	*			
	Specifieke verontreinigende stoffen	*			

Legenda:
- Chemie: blauw = goed / voldoet; rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet; groen = goed; geel = matig; oranje = ontoereikend; rood = slecht / voldoet niet

**: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.*

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:
Toelichting op de prognose van de toestand in 2021 en 2027:
De toestand in 2021 is niet heel nauwkeurig in te schatten. Veel hangt af van zaken die niet of slechts beperkt beïnvloed kunnen worden door maatregelen van de regionale waterbeheerders. Voor de toestand in 2021 vertrouwen wij ook op de effecten van het generieke beleid die zijn opgenomen in het Stroomgebiedbeheersplan 2. Daarnaast is doelbereik ook afhankelijk van de maatregelen die genomen moeten worden door bedrijfsleven en de rest van de samenleving.
Ondanks de onzekerheden is de prognose voor 2021 een doelbereik van ongeveer 80% ten opzichte van de situatie in 2014. Deze prognose is gebaseerd op een aantal zaken: kennis van de huidige situatie, de rekenregels onder de KRW-verkenner, expertjudgement en het vertrouwen in de effectiviteit van het landelijke beleid, genomen en te nemen regionale maatregelen en de voorgenomen inspanningen van het bedrijfsleven.
Omdat het een globale inschatting betreft en om schijnnauwkeurigheid te voorkomen is voor alle waterlichamen binnen het beheergebied van HHNK standaard uitgegaan van 80% doelbereik in 2021.
Inzet van een groter of zwaarder regionaal maatregelenpakket leidt niet tot een significant hoger doelbereik. Vooral de voorraad fosfor in de bodem is zo groot dat op veel plaatsen het gehalte in het water in 2021 door nalevering nog boven de norm zal liggen, zelfs al wordt de bemesting met fosfor geheel gestopt.
De prognose voor 2027 is gebaseerd op de ambitie om de KRW-doelen in 2027 te hebben bereikt. Deze prognose is na de inspraakprocedure toegevoegd en betreft een ambtshalve Rijn-West inschatting. In de aanloop naar het volgende SGBP (2021-2027) wordt nagegaan in hoeverre de randvoorwaarden (o.a. generiek beleid; zie ook Adviesnota Schoon Water Rijn-West, juli 2014) zijn vervuld en in hoeverre de uitgevoerde maatregelen de te verwachten effecten hebben. Op basis hiervan wordt in het SGBP 2021-2027 bepaald of voor een aantal waterlichamen extra maatregelen gewenst zijn, een voorstel voor verlenging van de termijn aan de orde is of eventueel sprake is van doelaanpassing.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	beperken gebiedsvreemd water		**Omvang:** 1 stuks
SGBP omschrijving:	omleiden/scheiden waterstromen		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	In gewijzigde vorm	
Toelichting:	Gebiedsvreemdwater kan, omdat het hard (veel bicarbonaat) en sulfaatrijk is leiden tot versnelde veenafbraak en interne eutrofiéring. De maatregel is er op gericht in een peilvak de inlaat van gebiedsvreemdwater te beperken.		

Oorspronkelijke naam:	Kunstwerken vispasseerbaar maken		**Omvang:** 6 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerken		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	6	Opgave factsheet 2009 is 5 knelpunten op te lossen. In planperiode is/zijn 6 knelpunten(en) opgelost. Het extra van 1 knelpunt(en) wordt gebruikt als compensatie voor andere waterlichamen.	
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	Natuurvriendelijk baggeren		**Omvang:** 200.000 m3
SGBP omschrijving:	verwijderen eutrofe bagger		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**m3**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	200.000		
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	Natuurvriendelijk schonen		**Omvang:** 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Het betreft 1060 km		

Oorspronkelijke naam:	Verwijderen kroos en drijflagen		**Omvang:** 6,8 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibeheer (water en natte oever)		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	6,8	In gewijzigde vorm	
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	aanleg natuurvriendelijke oevers		**Omvang:** **) km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	12	Opgave factsheet 2009 is 0 km. In planperiode is 12 km gerealiseerd. overschot van 12 km wordt gebruikt als compensatie voor andere waterlichamen.	
Toelichting:	**) in totaal 12 km voor meerdere waterlichamen.		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek levering collectieve waterdiensten en maatregelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Toelichting:	Met groenblauwe diensten en de inzet van agrariërs pakken we de waterkwaliteitsproblemen aan. Dit doen we in de vorm van een pilot samen met de Vereniging agrarische natuur- en landschapsbeheer Water, Land en Dijken (WLD). Het werkgebied betreft meerdere Waterlichamen en niet alleen Waterland. Daarbij ligt het accent op Laag Holland en West Friesland. De maatregel richt zich vooral op het verkleinen van de nutriëntenbelasting op het watersysteem. Ook is er aandacht voor het beperken van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen. We onderzoeken of het project verder ontwikkeld kan worden en verbreed voor de volgende KRW periode. Dit binnen de kaders van het Plattelands Ontwikkelings Programma (POP3). Het plan biedt ook LTO-Noord de mogelijkheid om uitvoering te geven aan het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.	

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	Opheffen saneringslocaties	**Omvang:** 4 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Het betreft de waterbodem sanerings locaties NH047900435, NH085200108, NH085200093 en NH085200094. Deze maatregel leidt lokaal tot verbetering van de waterkwaliteit. Onderzoek wordt gedaan naar het nut en de noodzaak van sanering en zo nodig wordt de locatie gesaneerd.	

Oorspronkelijke naam:	Benutten ruimte primaire systeem voor plantengroei	**Omvang:** **) km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 875 km voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de vier biologische parameters. De maatregel richt zich op de ca. 350 ha theoretische ruimte in het primaire systeem. Deze maatregel is er op gericht waar mogelijk en verantwoord deze ruimte aan te wenden voor meer plantengroei. De exacte verdeling over de verschillende waterlichamen is terug te vinden in het spreadsheet 'overzicht overbreedte'. Deze is te ontsluiten via de website van HHNK (schoonwater).	

Oorspronkelijke naam:	Benutten ruimte secundair systeem voor plantengroei	**Omvang:** **) km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 3.375 km voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de vier biologische parameters. Deze maatregel richt zich op de ca. 1350 ha theoretische ruimte in het secundaire systeem. Deze maatregel is er op gericht, waar mogelijk en verantwoord, deze ruimte aan te wenden voor meer plantengroei. De exacte verdeling over de verschillende waterlichamen is terug te vinden in het spreadsheet 'overzicht overbreedte'. Deze is te ontsluiten via de website van HHNK (schoonwater).	

Oorspronkelijke naam:	Benutten ruimte tertiair systeem voor plantengroei	**Omvang:** **) km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1.083 km voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de vier biologische parameters. Daarnaast speelt het vergroten van de belevingswaarde en van de land gebonden biodiversiteit bij deze maatregel een rol. Deze maatregel richt zich op de ca. 650 ha theoretische ruimte in het tertiaire systeem. Deze maatregel is er op gericht waar mogelijk en verantwoord deze ruimte aan te wenden voor meer plantengroei. De exacte verdeling over de verschillende waterlichamen is terug te vinden in het spreadsheet 'overzicht overbreedte'. Deze is te ontsluiten via de website van HHNK (schoonwater).	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek afstemming KRW-N2000	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:	Vogelrichtlijngebied, Habitatrichtlijn gebied	

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De maatregel is er op gericht om in overleg met provincie en natuurbeschermers te komen tot een betere afstemming van doelen en maatregelen met betrekking tot Natura 2000 enerzijds en KRW anderzijds.

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek nutriënten en probleemstoffen	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Deze onderzoeksmaatregel is er op gericht om op relevante blauwe knooppunten beter in beeld te brengen of- en in welke mate nutriënten en andere probleemstoffen, zoals prioritaire en overige verontreinigende stoffen, waaronder ook hormoonstoffen, leiden tot problemen bij de overdracht (gebiedsafstemming).	

Oorspronkelijke naam:	Transitie beheer zachte oevers	**Omvang:** **) km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1.625 km voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de vier biologische parameters en de nutriënten P en N. Daarnaast speelt het vergroten van de belevingswaarde en van de land gebonden biodiversiteit bij deze maatregel een rol. De maatregel richt zich op de ca. 1625 km zachte oevers die in beheer zijn bij HHNK. Aspecten van de maatregel zijn: het creeëren en instandhouden van nevengeulen en luwtes, gefaseerd maaien, de inzet van aangepast materieel en het afvoeren van en verantwoord omgaan met de vrijkomende biomassa. De exacte verdeling over de waterlichamen is terug te vinden in het spreadsheet 'zachte oevers'. Deze is te ontsluiten via de website van HHNK (schoonwater).	

Oorspronkelijke naam:	2e programma gebiedsregelingen (automatisering peilbeheer)	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel heeft in beginsel betrekking op alle kwaliteitsparameters maar richt zich vooral op het terugdringen van belastingen als gevolg van reguliere waterbeweging (peilbeheer) met gebiedsvreemd water. Door verdergaande automatisering van het peilbeheer wordt minder gebiedsvreemd water ingelaten.	

Oorspronkelijke naam:	Deelprogramma extra impuls handhaving waterkwaliteit	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel kan in beginsel betrekking hebben op alle kwaliteitsparameters maar zal zich vooral richten op het terugdringen van belasting als gevolg van difusse emissiebronnen. Dit door gezamelijke factfinding en sanering van de emissie. Dit bijvoorbeeld door verdere uitrol van het project "Schoon erf, schone sloten".	

Oorspronkelijke naam:	Financiële maatregel bijdrage innovatie en inrichting landbouw	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	financiele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is primair gericht op het terugdringen van emissies vanuit de landbouw en is in beginsel gericht op alle waterlichamen behalve de duinen (Waterlichamen 810, 820, 830 en 840). Het betreft cofinanciering vanuit HHNK voor de POP 3 maatregel innovatie (art. 17a, M04.01). De omvang en focus van deze maatregel is afhankelijk van de verdere uitwerking van deze POP maatregel door de provincie Noord-Holland.

Oorspronkelijke naam:	Financiële maatregel collectieve levering waterdiensten & maatregelen	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	financiele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is gericht op het terugdringen van emissies vanuit de landbouw en op verbetering van de vier biologische parameters. Het betreft cofinanciering vanuit HHNK voor de POP 3 maatregel agromilieu betalingen voor groen blauwe diensten (art. 28, M10). De maatregel is in beginsel gericht op alle waterlichamen behalve de duinen (Waterlichamen 810, 820, 830 en 840). De omvang en focus van deze maatregel is afhankelijk van de verdere uitwerking van deze POP maatregel door de provincie Noord-Holland.	

Oorspronkelijke naam:	Financiële maatregel	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	financiele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel heeft in beginsel betrekking op alle kwaliteitsparameters. Het betreft cofinanciering vanuit HHNK aan maatregelen van derden in het kader van POP 3. Namelijk aan de POP 3 maatregel niet productieve investeringen water (art. 17d2, M04.04.02). De omvang en focus van deze maatregel is afhankelijk van de verdere uitwerking van deze POP maatregel door de provincie Noord-Holland.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek effectiviteit generiek beleid	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is vooral gericht op het terugdringen van belastingen als gevolg van diffusse emissie bronnen. Voor het behalen van de KRW doelen is het van vitaal belang dat het generiek beleid (zie SGBP-2) effectief is. Daarbij gaat het met name om het mestbeleid (5e actieprogramma Nitraat) het gewasbeschermingsbeleid (Nota 'Gezonde Groei, Duurzame Oogst') en de implementatie van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (zowel pijler 1 als pijler 2). In dit kader leveren wij een bijdrage aan landelijke meetnetten die aanvullend zijn op het KRW-monitoringsnetwerk. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om "het landelijk meetnet Gewasbeschermingsmiddelen land- en tuinbouw" en "het landelijk meetnet Nutriënten landbouw specifiek oppervlaktewater". Dit omdat het KRW-monitoringsnetwerk niet geschikt is om de effectiviteit van het Rijksbeleid ten aanzien van de waterkwaliteit inzichtelijk te maken.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek juridisch instrumentarium	**Omvang:** **) stuks

SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel heeft in beginsel betrekking op alle kwaliteitsparameters. Doel van het onderzoek is na te gaan of door aanpassing van keur, standaard profielen en leggerafmetingen beter gestuurd kan worden op de ecologische inrichting bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoeksprogramma KRW en systeemanalyses waterkwaliteit	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. De maatregel is er op gericht verder te onderzoeken in hoeverre de huidige KRW doelstellingen kunnen worden gehaald of moeten worden aangepast of mogelijk zelfs worden verlaagd en welke maatregelen wel of niet zinvol zijn om de goede toestand te behalen.	

Oorspronkelijke naam:	Opstellen integraal inrichtings-/beheerplan	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	opstellen nieuw plan	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 6 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel is vooral gericht op het terugdringen van negatieve effecten als gevolg van reguliere beheer op met name de biologie. Dit door het belang van waterkwaliteit in hetalgemeen en de biologie in het bijzonder goed in te bedden bij het opstellen en uitvoeren van plannen zodat deze hierdoor een integraler karakter krijgen. Daar waar zich kansen voordoen wordt tijdens de verdere planvorming, in overleg met belanghebbenden, bepaald voor welke gebieden de integrale plannen worden opgesteld.	

Oorspronkelijke naam:	Programma communicatie, educatie en partipatieve monitoring	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel kan in beginsel betrekking hebben op alle kwaliteitsparameters. De maatregel is rand voorwaardelijk voor de effectiviteit van alle voorgenomen overheidsmaatregelen. Tevens bevorderen we hiermee dat aanvullend maatregelen door bedrijfsleven / samenleving worden genomen. Met deze maatregel wordt inhoud gegeven aan art. 14 van de KRW.	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren (deelprogramma) kwaliteitsbaggeren.	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel draagt bij aan verbetering van de biologie ondersteunende parameters (met name nutriënten en doorzicht). Het betreft een kwalitatieve aanvulling op onderhoud baggeren ad ca. 180.000 m3. Ervaringen uit de 1e KRW periode hebben geleerd dat adequaat vooronderzoek en gebiedsgericht maatwerk nodig is. In het kader van het uitvoeringsprogramma baggeren wordt bepaald of- en waar bagger de waterkwaliteit negatief beïnvloedt. Daarom wordt een resultaatverplichting aangegaan voor het baggerprogramma en niet voor m3 bagger per waterlichaam.

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren visbeheerplan (actief visstandbeheer)	**Omvang:** **) stuks
SGBP omschrijving:	overige beheersmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deze maatregel draagt in bij aan de verbetering van de algemene biologische parameter vis. De maatregel draagt vooral bij aan het verbeteren van de biotoop voor (bedreigde) trekvissoorten zoals aal. Daarnaast is de maatregel gericht op verbetering van biologie ondersteunende parameters (doorzicht, nutriënten), alsmede op het vergroten van de recreatieve en economische waarde van het water. De maatregel betreft het ondersteunen van actief visstand beheer zoals, aal over de dijk, uitzet glasaal, wegvangen van bodemwoelers en recreatieve uitzet. Dit binnen de kaders van door HHNK goedgekeurde visbeheerplannen.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	chloride, Doorzicht, fosfor totaal, Fytoplankton-kwaliteit, Macrofauna-kwaliteit, Overige relevante verontreinigende stoffen, Overige waterflora, stikstof totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering historische belasting: Nadat bronnen van verontreinigingen (waaronder nutriënten) zijn beperkt of weggenomen zijn deze stoffen vaak nog lange tijd in het milieu aanwezig, en hebben effect op de ecologische en chemische toestand. De aanwezigheid en effecten verdwijnen pas op de lange termijn. Geforceerd verwijderen uit het milieu is veelal technisch onhaalbaar en/of buitensporig duur. Daardoor wordt het doel vooralsnog niet bereikt (zie ook: Adviesnota Schoon Water, Rijn-West 2014).

Trage effecten maatregelen: Uit onderzoek is gebleken dat het een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen worden effecten van getroffen maatregelen pas later zichtbaar. Geforceerd ingrijpen in de biologie zelf is – voor zover al uitvoerbaar – kostbaar en roept vaak veel maatschappelijke weerstand op. Daardoor wordt het doel vooralsnog niet bereikt (zie ook: Adviesnota Schoon Water, Rijn-West 2014).

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Bijlage

6

Natuurlijke oevers en Natura2000 gebieden

N

0 0.6 1.2 Km

Legenda

Natuurlijke oevers (beheer HHNK)

- Natuurlijke oevers
- Riet

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer 1222053_10011D.MXD	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Natuurlijke oevers (riet)	Datum 03-05-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 6

Tauw

Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon (030) 282 48 24
Fax (030) 288 94 84

0 0.65 1.3 Km

N

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Landsmeer/HHNK	1:24000	DEFINITIEF
Project: Waterplan Landsmeer	Formaat: A3	Projectnummer: 1222053
Onderdeel: Natura 2000 gebieden 1222053_10033U.MXD	Datum 18-07-16 Get. SME Gec. AGW	Bijlage 6

Tauw
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon (030) 282 48 24
Fax (030) 288 94 84

Legenda

Natura2000 gebieden

Tekening:
TI15285-S-07 Type oevers

Verklaring

- Betonnen damwand
- Beton met rand metselwerk
- Natuurlijke oever
- Palen met schotten
- Perkoenpaal
- Staal
- Houten damwand
- Metseldamwand

Datum tekening:
20 januari 2016

Bijlage

7

Regionale waterkeringen

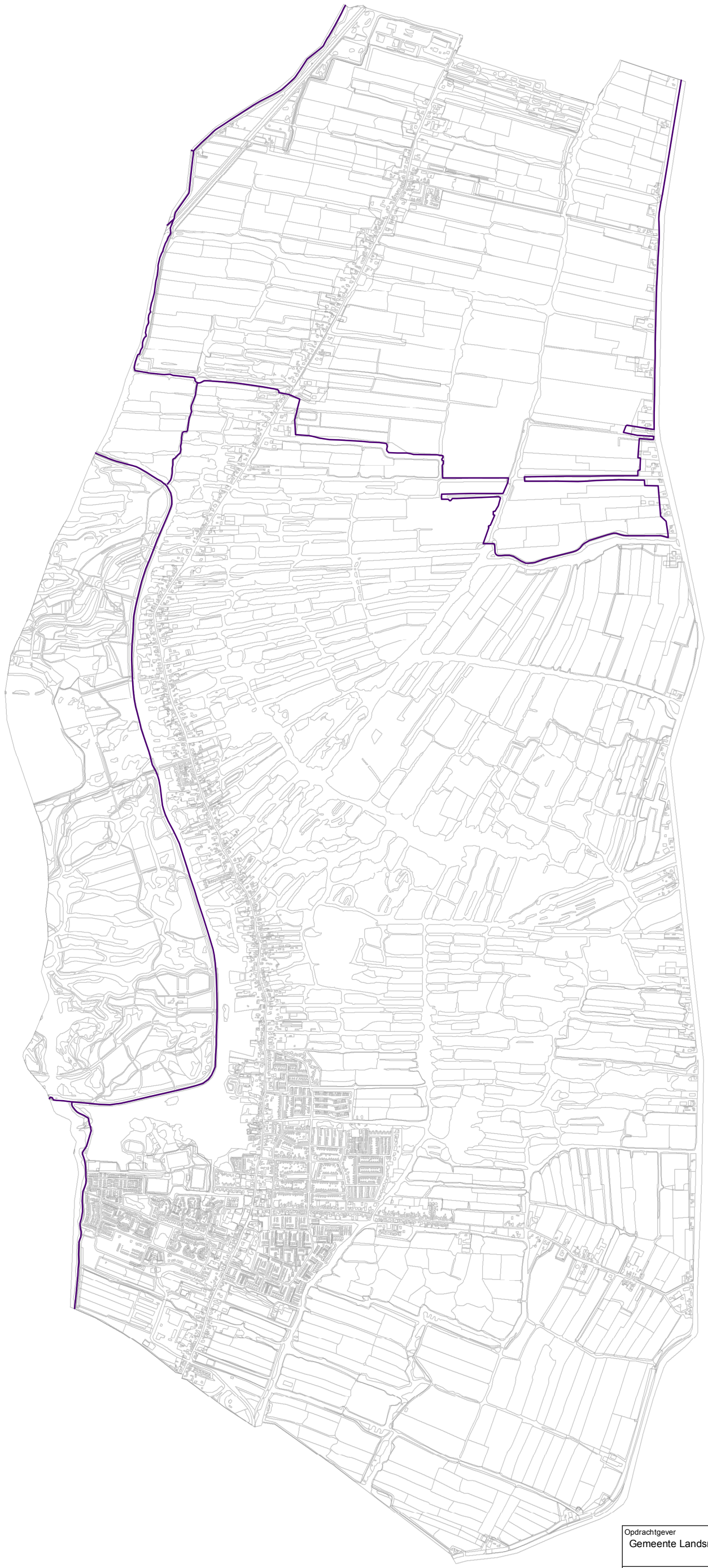

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Landsmeer/HHNK	1:24000	DEFINITIEF
Project: Waterplan Landsmeer	Formaat: A3	Projectnummer: 1222053
Onderdeel: Regionale waterkeringen 1222053_10029D.MXD	Datum 02-05-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 7

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Legenda

Regionale waterkeringen

Bijlage

8

Vaarroutes

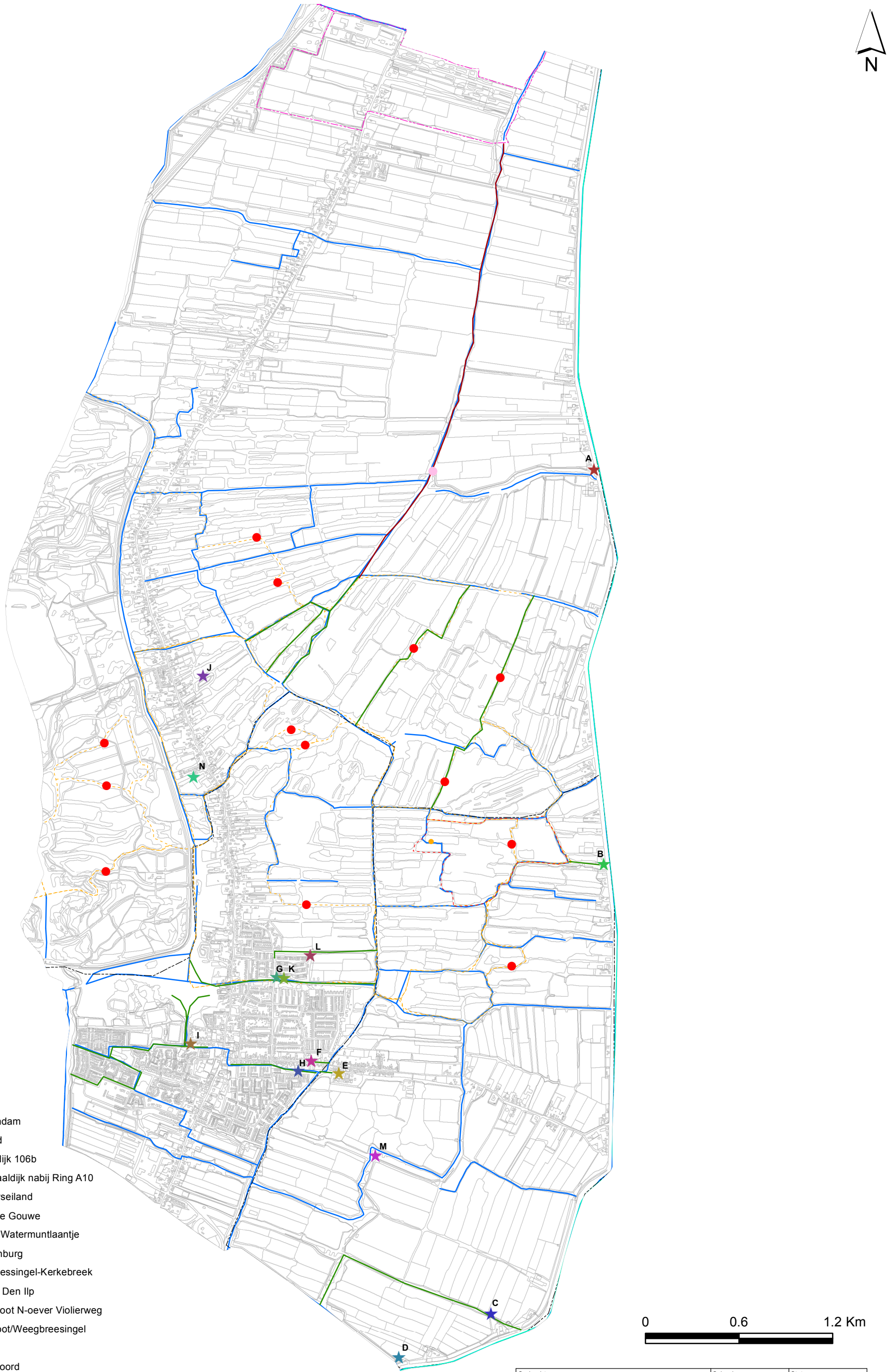

Legenda

- A, TOP-locatie bij pondje Ilpendam
- B, Bezoekerscentrum ilperveld
- C, Jachthaven Staver Kanaaldijk 106b
- D, WSV De ouwe Helling kanaaldijk nabij Ring A10
- E, Privé haventje Kistenmakerseiland
- F, Aanlegmogelijkheid langs De Gouwe
- G, Aanleg Gortesloot N-oever Watermuntlaantje
- H, Aanlegmogelijkheid Stoutenburg
- I, Ontsluiting Luijendijk - Hermessingel-Kerkebreek
- J, Jachthaven de Koehoorn te Den Ilp
- K, Aanlegmogelijkheid Gortesloot N-oever Violierweg
- L, Aanlegmogelijkheid Laansloot/Weegbreesingel
- M, Monument WO-II
- N, Watersportvereniging De Noord
- Roeibootroute riemenroute (3 km)
- Voorgestelde ontsluitingsroute
- Koppeling Noordelijke vaarroute andere vaarroutes (optie)
- Vaarroutes (Grote scheepvaart)
- Kanoroutes
- Sloepenroute
- Nader te bepalen uitbreiding kanoroute
- Hoofdwaterlopen
- Knelpunten (vaarroute komt niet overeen met leggerprofiel)
- Knelpunt in verband met peilscheiding
- Knelpunt in verband met dichte dam

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Landsmeer/HHNK	1:24000	DEFINITIEF
Project: Waterplan Landsmeer	Formaat: A3	Projectnummer: 1222053
Onderdeel: Vaarroutes 1222053_10008D.MXD	Datum 25-04-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 8

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Bijlage

9

Overbreedtes

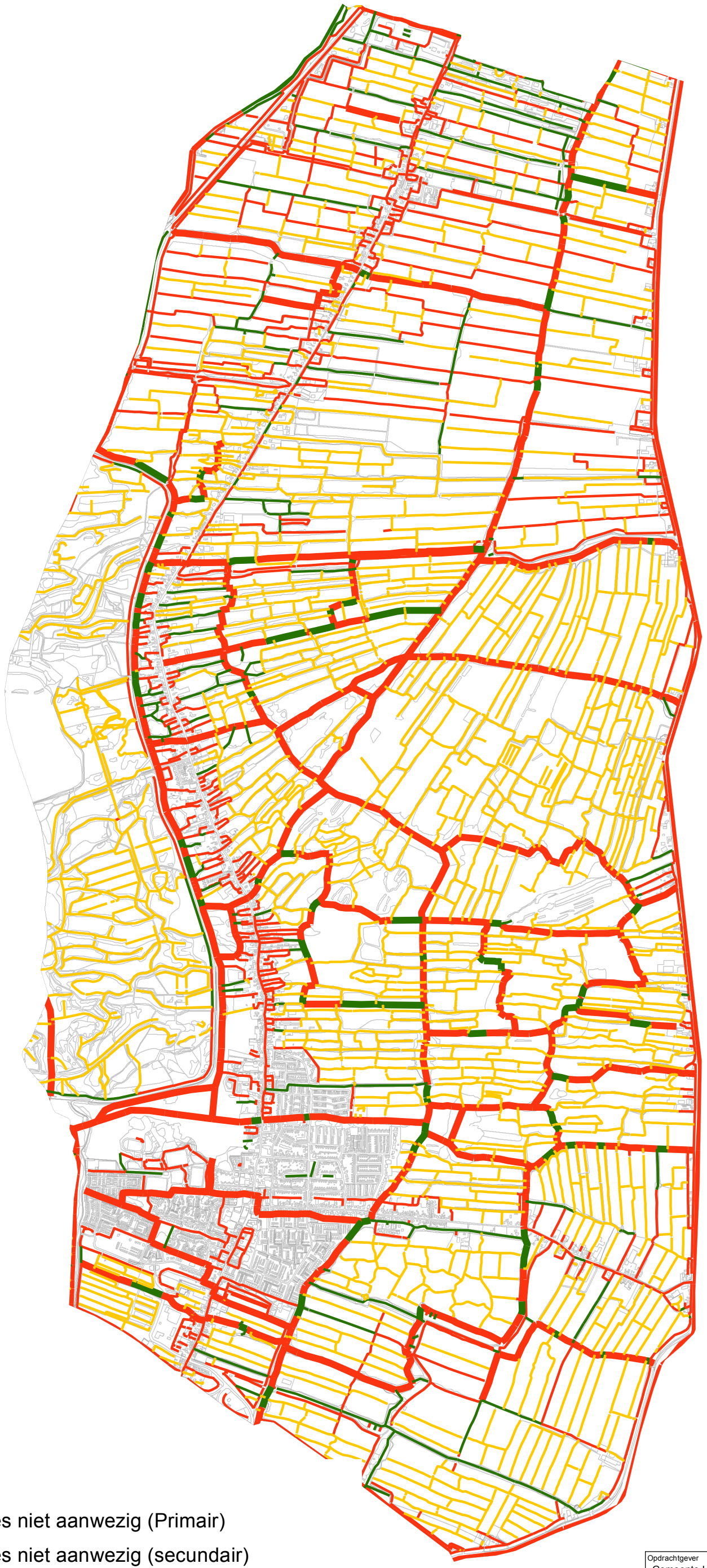

N

Legenda

- Overbreedtes niet aanwezig (Primair)
- Overbreedtes niet aanwezig (secundair)
- Overbreedte aanwezig (Primaire waterloop)
- Overbreedte aanwezig (Secundaire waterloop)
- Controle op bergend vermogen (Tertiaire waterloop)

N.B. hele brede waterlopen worden nu nog als rood aangemerkt. Een detail slag dient nog gemaakt te worden

0 0.6 1.2 Km

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Overbreedtes 1222053_10028D.MXD	Datum 02-05-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 9

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Bijlage

10

Waterbreedtes

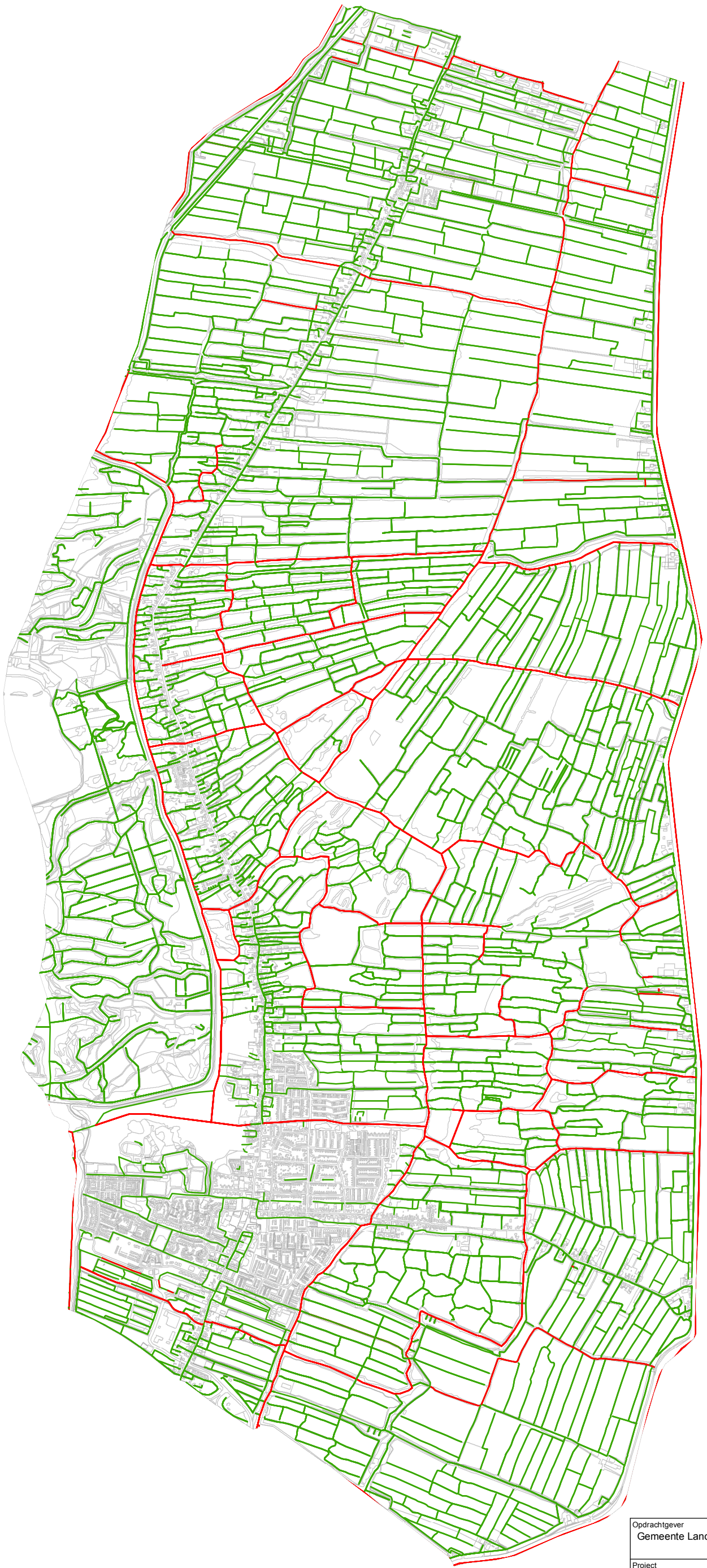

N

0 0.6 1.2 Km

Legenda

Waterbreedte (m)

< 6

= 6

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Leggerinfo met waterbreedte (m) 1222053_10013D.MXD	Datum 26-04-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 10

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Bijlage

11

Combinatiekaart met polders, routes en aanlegmogelijkheden
Viskaart

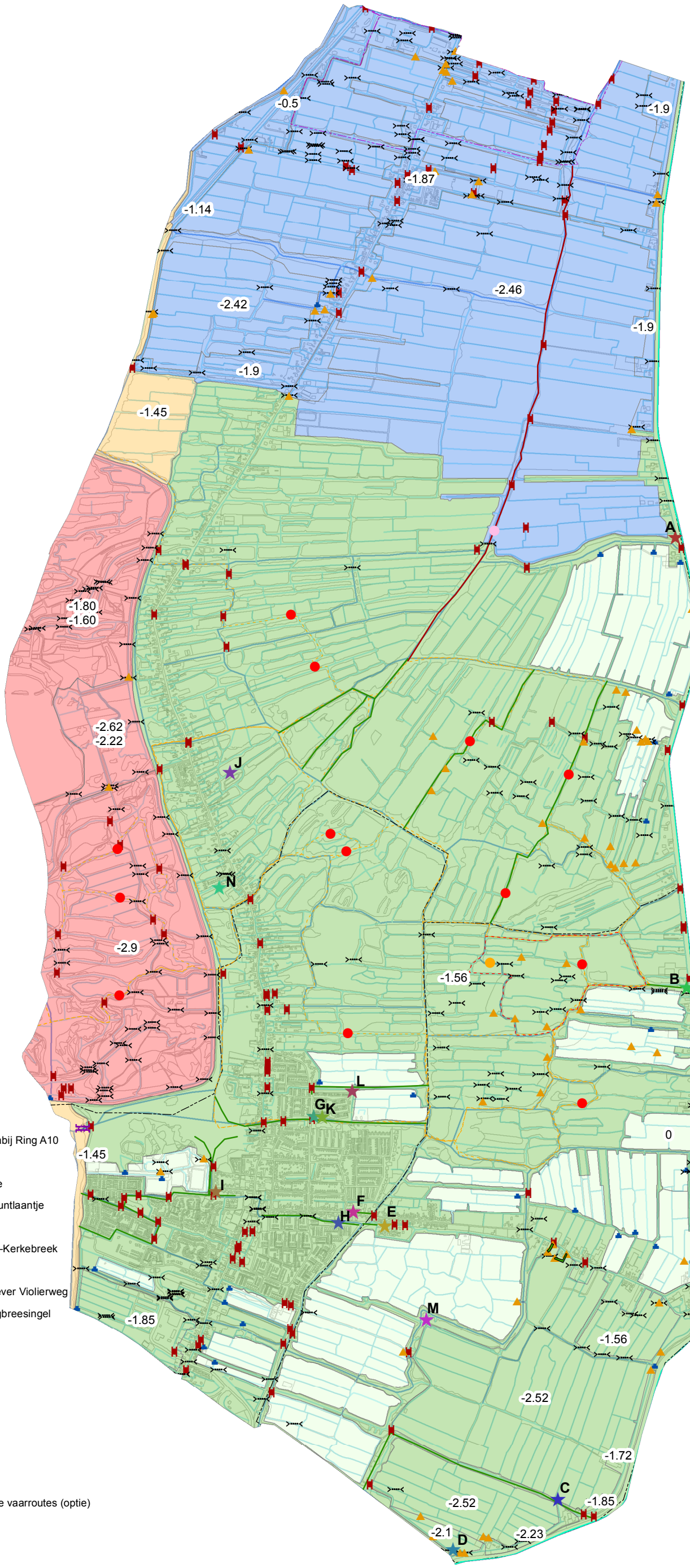

Legenda

- A, TOP-locatie bij pondje Ilpendam
- B, Bezoekerscentrum ilperveld
- C, Jachthaven Staver Kanaaldijk 106b
- D, WSV De ouwe Helling kanaaldijk nabij Ring A10
- E, Privé haventje Kistenmakerseiland
- F, Aanlegmogelijkheid langs De Gouwe
- G, Aanleg Gortesloot N-oever Watermuntlaantje
- H, Aanlegmogelijkheid Stoutenburg
- I, Ontsluiting Luijendijk - Hermessingel-Kerkebreek
- J, Jachthaven de Koehoorn te Den Ilp
- K, Aanlegmogelijkheid Gortesloot N-oever Violierweg
- L, Aanlegmogelijkheid Laansloot/Weegbreesingel
- M, Monument WO-II
- N, Watersportvereniging De Noord
- Peilscheidingskunstwerk
- Sluis
- Duiker
- Brug
- Gemaal
- Roeibootroute riemenroute (3 km)
- Voorgestelde ontsluitingsroute
- Koppeling Noordelijke vaarroute andere vaarroutes (optie)
- Vaarroutes (Grote scheepvaart)
- Kanoroutes
- Sloepenroute
- Nader te bepalen uitbreiding kanoroute
- Waterlopen
- Hoofdwaterlopen
- Purmerland
- Waterlandsboezem
- Oostzaan
- Het Twiske
- Onderbemaling binnen Waterlandsboezem
- Knelpunten (vaarroute komt niet overeen met leggerprofiel)
- Knelpunt in verband met peilscheiding
- Knelpunt in verband met dichte dam

0 0.6 1.2 Km

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Landsmeer/HHNK	1:24000	DEFINITIEF
Project: Waterplan Landsmeer	Formaat: A3	Projectnummer: 1222053
Onderdeel: Combinatiekaart 1222053_10025D.MXD	Datum 26-04-16 / Get. ACM / Gec. AGW	Bijlage 11

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

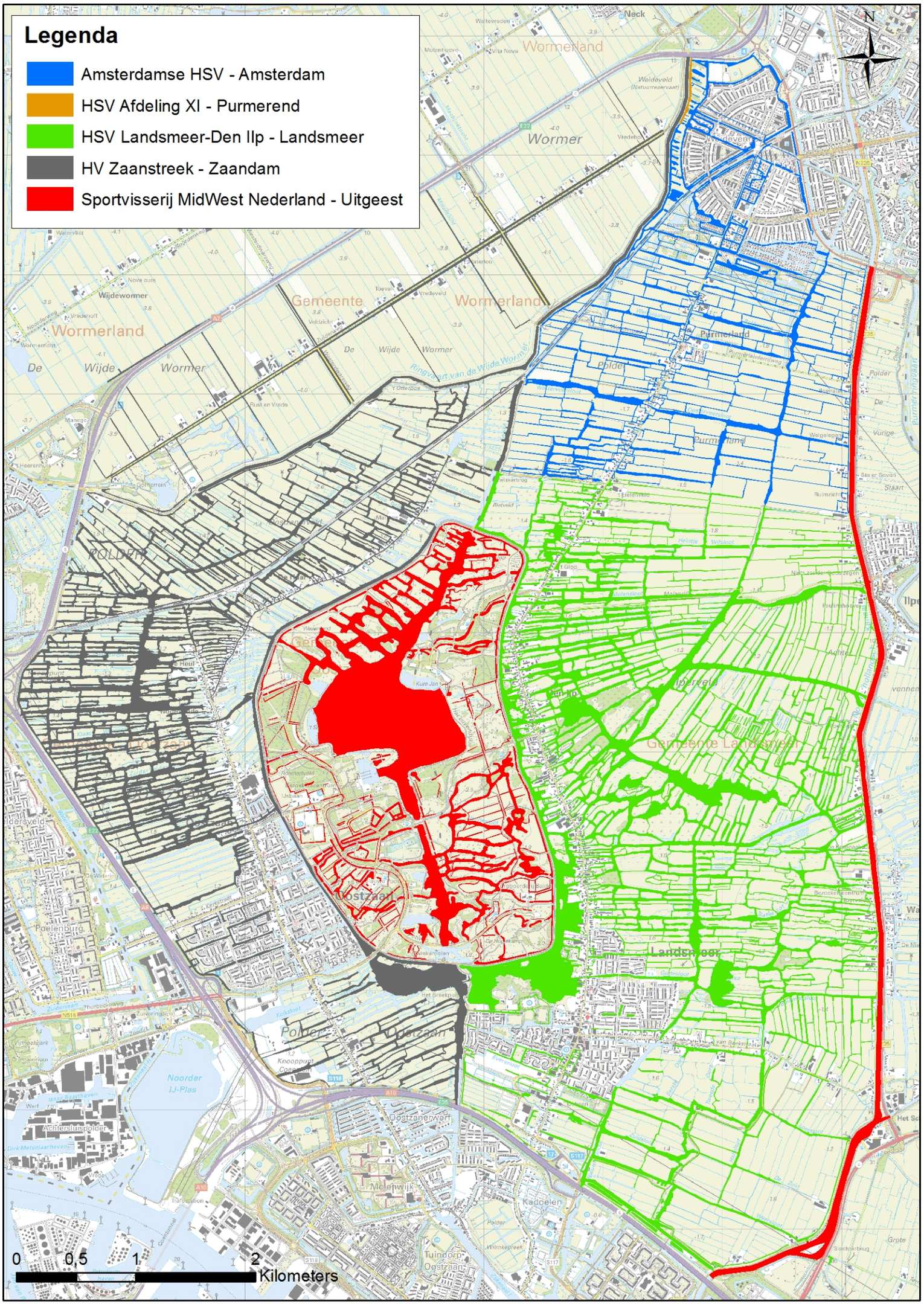
Legenda
Amsterdamse HSV - Amsterdam
HSV Afdeling XI - Purmerend
HSV Landsmeer-Den Ilp - Landsmeer
HV Zaanstreek - Zaandam
Sportvisserij MidWest Nederland - Uitgeest
N
0
0,5
1
2
Kilometers

Bijlage

12

Legger, beheer en onderhoud

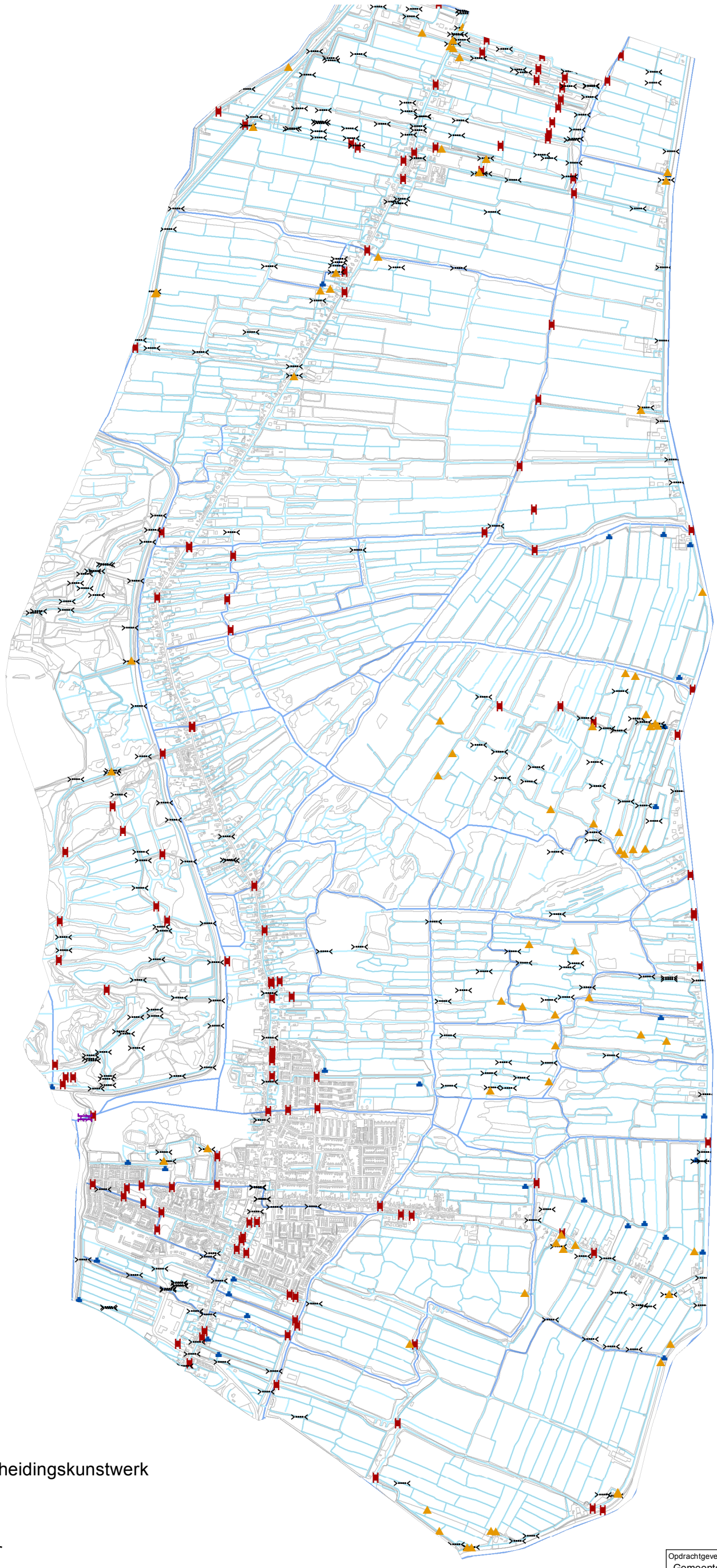

N

Legenda

- Peilscheidingskunstwerk
- Sluis
- Duiker
- Brug
- Gemaal
- Waterlopen
- Hoofdwaterlopen

0 0.6 1.2 Km

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Kunstwerken 1222053_10024D.MXD	Datum 26-04-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 12

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Tekening:
TI15285-S-02 Onderhoudsplichtigen

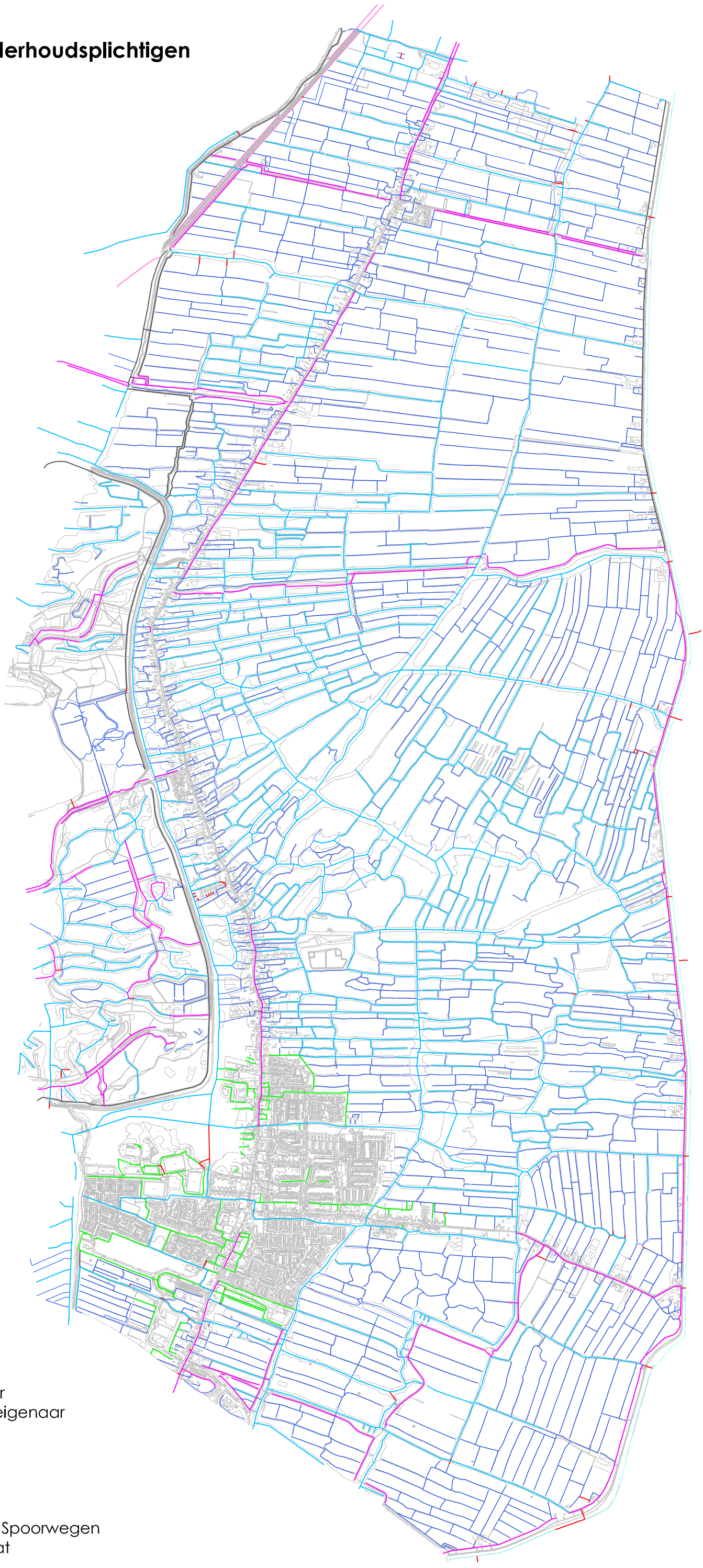

Legenda

- Wegeigenaar
- Aanliggend eigenaar
- Onbekend
- Gemeente
- Dijkeigenaar
- Waterschap
- Provincie
- Nederlandse Spoorwegen
- Rijkswaterstaat

Tekening:
TI15285-S-03 Gemeentelijk water in stedelijk gebied

Legenda

Gemeentelijk water

Bijlage

13

Oevers geschikt voor aanleg boten en eigendom gemeente Landsmeer

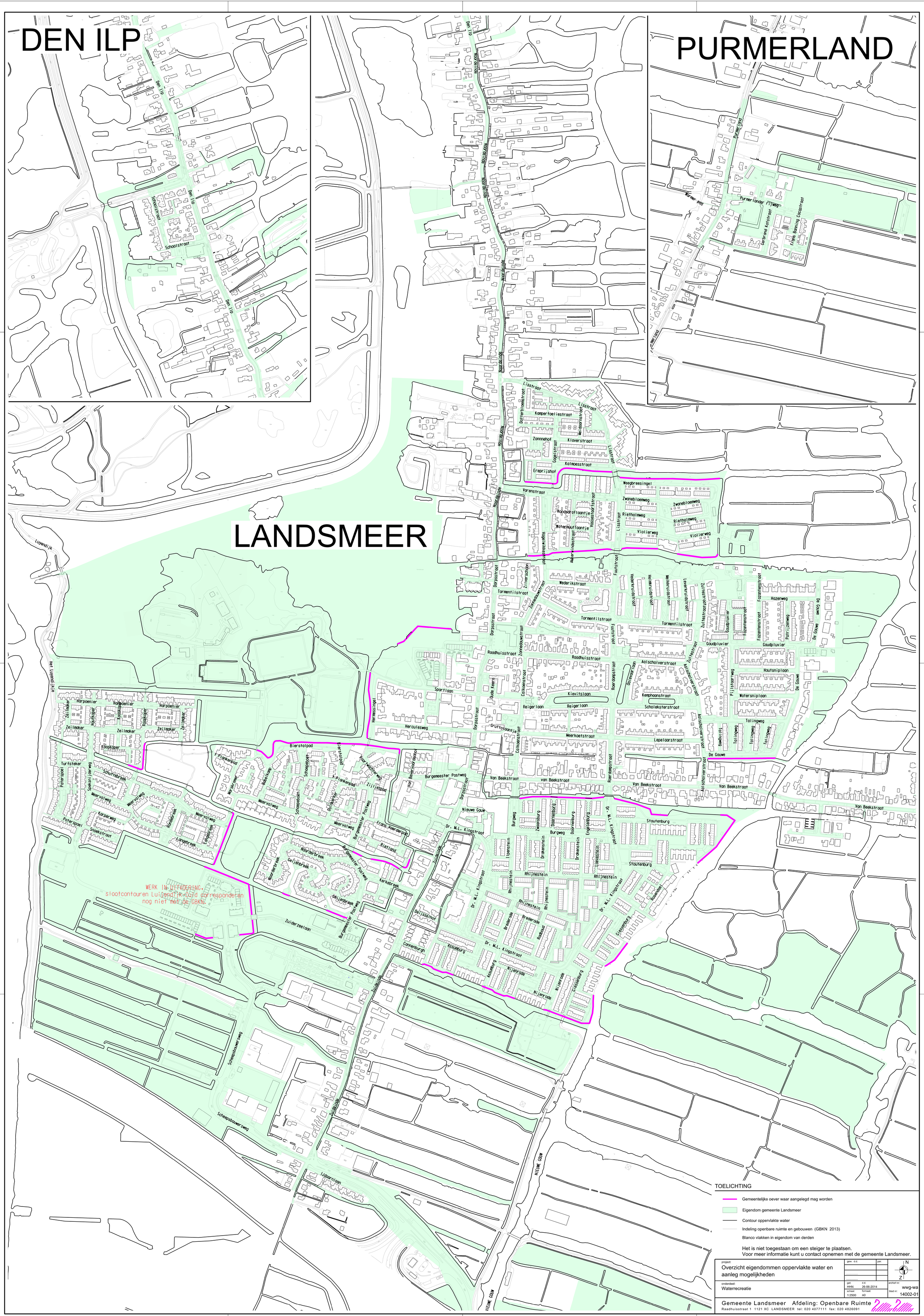

TOELICHTING

- Gemeentelijke oever waar aangelegd mag worden
- Eigendom gemeente Landsmeer
- Contour oppervlakte water
- Indeling openbare ruimte en gebouwen (GBKN 2013)
- Blanco vlakken in eigendom van derden

Het is niet toegestaan om een steiger te plaatsen.
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de gemeente Landsmeer.

project: Overzicht eigendommen oppervlakte water en aanleg mogelijkheden	gew. d.d. / par.		N / Z
onderdeel: Waterrecreatie	get: HHN	d.d. 26-06-2014	archief nr: wwg-wa
	schaal: 1:2500	formaat: A0	blad nr: 14002-01

Gemeente Landsmeer Afdeling: Openbare Ruimte
Raadhuisstraat 1 1121 XC LANDSMEER tel: 020 4877111 fax: 020 4826091

Bijlage

14

Baggerwerkzaamheden gemeentelijk water en locatie baggerdepots

Legenda

Baggerdepots

- Banscheiding
- De Boer
- Lombok
- Luijendijk (mogelijk te realiseren)
- Violierweg
- Westkanaaldijk

0 0.65 1.3 Km

N

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Baggerdepots 1222053_10031E.MXD	Datum 13-06-16 Get. SME Gec. AGW	Bijlage 14

Tauw

Postbus 1680
5602 BR Eindhoven
Telefoon (040) 232 55 50
Fax (040) 232 55 75

Tekening:
TI15285-S-05 Reeds gebaggerd

Verklaring

- Gebaggerde watergangen 2012
- Gebaggerde watergangen 2013
- Gebaggerde watergangen 2014

Tekening:
TI15285-S-06 Nog te baggeren water

Verklaring

Nog te baggeren water

Bijlage

15

Minimale leggerdiepte

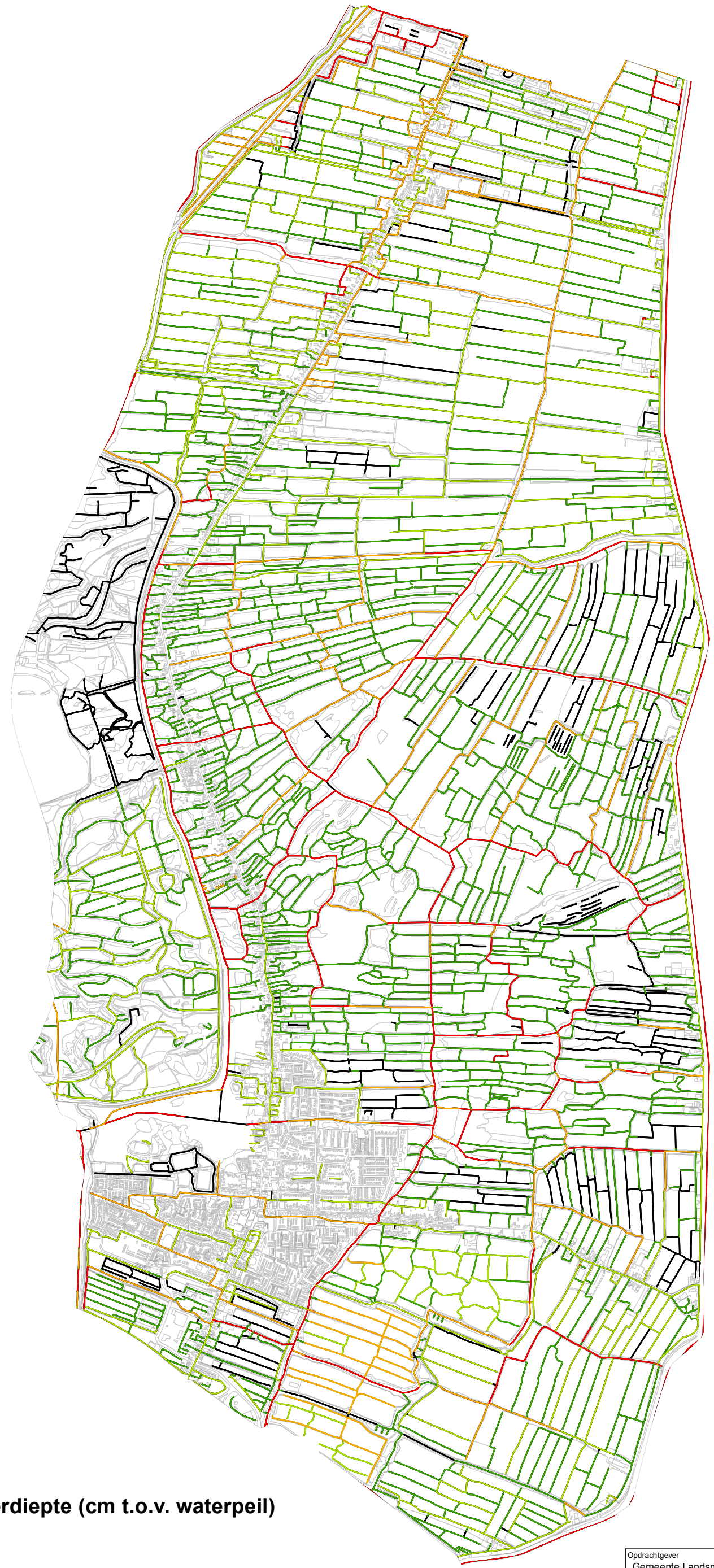

N

Legenda

Minimum leggerdiepte (cm t.o.v. waterpeil)

- 30
- 50
- 80
- Dieper dan 80
- Gegevens ontbreken/onderbemaling

0 0.6 1.2 Km

Opdrachtgever Gemeente Landsmeer/HHNK	Schaal 1:24000	Status DEFINITIEF
Project Waterplan Landsmeer	Formaat A3	Projectnummer 1222053
Onderdeel Leggerinfo met normdiepte in cm tov waterpeil 1222053_10030U.MXD	Datum 11-05-16 Get. ACM Gec. AGW	Bijlage 15

Tauw

Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon (030) 282 48 24
Fax (030) 288 94 84

Bijlage

16

Kwaliteit waterbodem

Tekening:
TI15285-S-04 Kwaliteit waterbodem

Verklaring

- Vrij verspreidbaar, Vrij toepasbaar
- Aangrenzend verspreidbaar, Klasse A
- Aangrenzend verspreidbaar, Klasse B
- Niet verspreidbaar, Klasse A
- Niet verspreidbaar, Klasse B
- Niet verspreidbaar, Niet toepasbaar

Bijlage

17

Verslagen bestuurlijke overleggen

Verslag Waterplan Landsmeer

Aanwezig	**Contactpersoon**
Wethouder Cor Hienkens en Hoogheemraad Rob Veenman, Chaim van der Zant, Gemeente Landsmeer, Rob Hotting, HHNK, Annemarie Wolters, Tauw	ing. A.G. (Annemarie) Wolters
Kopie aan John van Diepen, HHNK en Maaike Bevaart, Tauw	

Datum bespreking 29 oktober 2014
Ons kenmerk I002-1222053AGW-aao-V01-NL
Onderwerp Waterplan Landsmeer

In maart 2014 hebben de gemeente Landsmeer en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de intentieovereenkomst om te komen tot een waterplan en een overdracht van het onderhoud van het stedelijk oppervlaktewater voor de gemeente Landsmeer ondertekend. Nu ligt er een eerste aanzet voor het waterplan Landsmeer dat in concept is aangeboden aan de stuurgroep om de vervolgkoers af te stemmen.

1: Opening / kennismakingsronde
Wethouder Cor Hienkens heet een ieder van harte welkom in het gemeentehuis van Landsmeer.

2: Terugkoppeling bestuurlijk overleg 22 oktober
Wethouder Cor Hienkens geeft een korte terugkoppeling van het bestuurlijk overleg van 22 oktober, vanuit HHNK was hierbij Hoogheemraad Hans van Os aanwezig. Gesproken is over de precarioheffing en de overdracht van wegen.

Precarioheffing
Dit is een belasting voor leidingen die door gemeentegrond lopen. Hoogheemraad Veenman verwijst naar de verantwoording van HHNK voor 33 gemeenten met samen 1,1 miljoen inwoners. De legeskosten en nu ook precarioheffingen lopen uit de hand. Wethouder Hienkens geeft aan, zich sterk te zullen maken om het signaal naar de toekomst af te laten buigen. Dat wil zeggen het beperken cq vrijstellen van de heffing voor HHNK.

Overdracht wegen
Hoogheemraad Veenman geeft aan dat het de laatste jaren gebruikelijk is dat er uitruil plaatsvindt van wegen en het stedelijk water tussen gemeenten en HHNK. Hij is tevreden over de manier waarop dit plaatsvindt. Wethouder Hienkens ziet graag de overdracht van het stedelijk water, maar ook van de wegen op korte termijn geregeld. Dit alles op een zeer objectieve wijze.

Waterplan Landsmeer
Annemarie Wolters (projectleider Tauw) geeft een korte toelichting op de toegezonden documenten en het proces rondom het waterplan.

Het vaststellen van het Waterplan bevestigt de samenwerking met de gemeente op het gebied van het verbeteren van het watersysteem. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het beheer van het watersysteem, de aan- en afvoer van water en waterberging daaronder begrepen. De gemeente is verantwoordelijk voor de ruimtelijke inrichting en ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving, de recreatie en doorvaarbaarheid van water, natuur en leefmilieu. Echter laat de praktijk zien dat de focus bij de gemeente Landsmeer ligt bij de gemeentelijke zorgtaken rondom afvalwater, hemelwater en grondwater, welke beschreven staan in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. De gemeente heeft heel beperkt capaciteit om de focus te verbreden verder dan het baggeren en de zorg rondom de beschoeiingen. Zij is dan ook erg gebaat bij de overdracht van het onderhoud stedelijk water aan HHNK en ziet dit ook als eerste prioriteit om zo capaciteit vrij te maken om andere zaken binnen de gemeente op te pakken. Beide partijen streven naar een zo goed mogelijk beheer en onderhoud van het watersysteem tegen zo laag mogelijk maatschappelijke kosten. Dit kan alleen worden bereikt door samenwerking en afstemming van ambities. Vooral dit laatste aspect zal zorgvuldig uitgedacht moeten worden tijdens het waterplantraject.

Door zowel wethouder Hienkens als Hoogheemraad Veenman wordt aangegeven dat het 1ste concept van het waterplan er kort en bondig uit ziet en dat zij dit graag zien bij een waterplan. Een document dat op een bondige wijze invulling geeft aan de gezamenlijke visie. Op basis van de visie worden door de projectgroep straks maatregelen bepaald, die noodzakelijk zijn om tot de gewenste situatie te komen. Wethouder Hienkens merkt op dat het een gemeentelijk waterplan betreft waarin je het gemeenschappelijk belang beschrijft.
In de inhoudsopgave van het waterplan wordt H2 de visie en dan verder met eerdere indeling (H3 Geschiedenis et cetera).

Herkenning huidige situatie, kansen en knelpunten
De Hoogheemraad en de wethouder hebben hun inhoudelijke aandachtspunten op het 1ste concept waterplan reeds buiten het stuurgroepoverleg om aan de projectgroep meegegeven. De projectgroep gaat hiermee aan de slag. De Hoogheemraad geeft tijdens het stuurgroepoverleg nog een notitie mee met 'Algemene uitgangspunten waterbeheer/ waterplannen/ overname stedelijk water'. Besloten wordt deze algemene uitgangspunten in de inleiding op te nemen om kaders scherper neer te zetten.

Enkele aandachtspunten voor het uitvoeringsplan:
- Concrete maatregelen benoemen
- Verantwoordelijkheid (trekker)
- Betrokkenen

- Kostenverdeling HHNK – Landsmeer (alleen plan-, voorbereidingskosten, geen uitvoeringskosten)
- Tijdspad (jaar van actie)

Samenstelling klankbordgroep
De lijst met te betrekken klankbordgroepen is nagenoeg compleet. Besloten wordt de LTO uit te nodigen als 1ste aanspreekpunt voor de agrariërs / grootgrondbezitters van het gebied.
Rob Hotting gaat na of er ook beroepsvissers in het gebied actief zijn.

Aanvulling:
De beroepsvissers hier zijn:
Landsmeer de heer P. Hartog 020-4825724
Den Ilp de heer G. de Vries 020-4823244

De hengelsportvereniging is HSV Landsmeer Den Ilp (zeer actief).
Voorzitter de heer Wals 020-4821329
Info@hsv-landsmeer-den ilp.nl

Naar aanleiding van deze bestuurlijke bijeenkomst wordt het concept waterplan aangepast en wordt door de projectgroep een stap gemaakt in het opstellen van de visie voor gemeente Landsmeer. Tijdens een klankbordgroepavond wordt deze visie gepresenteerd en wordt de klankbordgroep om een reactie gevraagd en aanvullingen te geven rondom kansen en knelpunten in het gebied.

Duurzaamheid
Wethouder Hienkens geeft aan dat de gemeente Landsmeer duurzaamheid tegenwoordig hoog op de agenda heeft staan. Het verankeren van duurzaamheid in het waterplan is dan ook wenselijk.

LINK recreatie – stedelijk water
Wethouder en Hoogheemraad zijn het met elkaar eens dat de LINK tussen recreatie en stedelijk water niet los is te zien en waterrecreatie onderdeel is van het waterplan. Hoogheemraad geeft aan dat Landsmeer de eerste gemeente is met een waterplan waar sprake is van een agrarisch vaargebied. Vee wordt overgevaren van boerderij naar foerageergebied, vrijwilligers bereiken met een bootje hun werkgebied. Er wordt veel gezwommen in de recreatieplassen binnen de gemeente, echter heeft het water geen officiële zwemwaterstatus. Het is van belang dit ook zo op te nemen in het waterplan.

Rondvraag
Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

Wethouder Hienkens bedankt Hoogheemraad Veenman voor zijn komst en het open gesprek dat gevoerd is. De 2de stuurgroep bijeenkomst zal in maart 2015 plaatsvinden. In tussentijd wordt Wethouder Hienkens op de hoogte gehouden van de voortgang met betrekking tot het waterplan door Chaim van der Zant. Rob Hotting houdt Hoogheemraad Veenman op de hoogte van de vorderingen.

Verslag Waterplan Landsmeer

Aanwezig Wethouder Nico van Baarsen en Hoogheemraad Rob Veenman, Chaim van der Zant, gemeente Landsmeer, Rob Hotting, HHNK

Kopie aan Annemarie Wolters, Tauw, John van Diepen, HHNK, Merel Schuller, Tauw

Contactpersoon
Ing. A.G. (Annemarie) Wolters

Datum 2 mei 2016

Ons kenmerk I003-1222053SME-V01

1. Waterplan

Rob Veenman:

- Voorwoord opnemen met het waarom van het waterplan (tekstvoorstel RH volgt);
- Kaart met thema: waar mag je aanleggen met bootjes is goed en bruikbaar instrument. Als beleidsuitgangspunt duidelijk op nemen in waterplan;

Nico van Baarsen:

- Peilbesluiten gaan nu uit van 2 of 3 mm daling per jaar. Dat moet (op termijn) naar 0 mm per jaar om het gebied klimaat neutraal te maken en CO2 te beperken. Dat is een kans voor de gemeente om klimaat neutraal te worden. Uiteraard heeft dat gevolgen, kosten en opbrengsten. De gemeente wil hier inzicht in de cijfers. (tekstvoorstel CvdZ is verstuurd);
- Relatie met ontwerp beheerplan Natura 2000;
- Glasvezelkabel in bermen van wegen HHNK? Dit wordt meegenomen bij de gesprekken over overdracht wegen;

Verder:

- Leggerkaart over de vaarroute kaarten leggen. Lopen alle routes goed, zijn dit de routes?
- Maatregelenplan ambtelijk doornemen op prioriteit en kosten en is het praktisch genoeg;
- Overdracht stedelijk water wordt in 2017 opgepakt direct na afronding Waterplan;
- Overdracht wegen wordt de komende maanden verder opgepakt. HHNK informeert de gemeente nog over het laatste voorstel / stand van zaken m.b.t. kosten, kaarten, wegen, paden etc. waarover al eens ambtelijk zou zijn gesproken/afspraken liggen voordat Rudi Schoorstra dit dossier kreeg. Mogelijk mist de gemeente nog informatie en kan snel tot een besluit worden gekomen. Rob Veenman en Nico van Baarsen beheren beide de portefeuille wegen. Er waren nog vragen over breedband, eigendom, hoeveelheden, bekostiging etc. etc. (aktie Rob V informeert Rene de Rijk);
- Klimaatstresstest niet alleen voor wateroverlast maar ook droogte en hittestress. Trekkerschap ligt bij de gemeente;
- Baggeren wordt meegenomen bij het overname onderhoud stedelijk water traject. Vele kabels en leidingen die niet diep genoeg liggen zijn een probleem dat niet van vandaag op morgen is opgelost. Gemeente heeft nutsbedrijven aangeschreven met verzoek aan te geven welke leidingen zij beheren. Dit is eerste stap, vervolg zal moeten zijn dat nieuwe leidingen conform voorschriften aangelegd worden. Gemeente neemt enige overdiepte op in bestek en ziet toe hoe de aannemer dit uitvoert;

2. Asbestscenario

Asbestscenario 3 met delen van kosten door gemeente en HHNK 50% om 50% als eigenaar meewerkt, zie waterplan Stedebroec. Er is vooralsnog sprake van een perceel

waar asbest vermoed wordt. Er wordt een schatting gemaakt van de financiële omvang om dit te verwijderen. (CvdZ)

Verslag stuurgroepoverleg

Aanwezig	Wethouder Nico van Baarsen	Gemeente Landsmeer	
	Hoogheemraad Rob Veenman	HHNK	
	Chaim van der Zant	Gemeente Landsmeer	
	Rob Hotting	HHNK	
	Annemarie Wolters	Tauw	

Opgesteld door
Annemarie Wolters
Doorkiesnummer
06-158 501 60
E-mail
annemarie.wolters@tauw.nl

Onderwerp Waterplan Landsmeer
Datum bespreking 19 juli 2016
Plaats gemeentehuis Landsmeer

Datum 20 juli 2016
Ons kenmerk M003-1222053AGW-agv-V01-NL

Middels een oplegnotitie zijn de bestuurders bijgepraat over de input vanuit de tweede klankbordgroep sessie dinsdag 12 juli 2016 en hoe daar invulling aan gegeven wordt in het waterplan. Per besproken onderwerp is hieronder een en ander kort toegelicht.

Waterplan algemeen
Over het algemeen komt naar voren dat de verwachtingen die men heeft bij het waterplan wat beter gestuurd dienen te worden. Het waterplan is vooral een afspraak tussen gemeente Landsmeer en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Daarbij is aan belanghebbenden (middels 2 klankbordgroepsessies) gevraagd wat voor hen belangrijk is om rekening mee te houden. Als dat mee kan in dagelijkse beheermaatregelen dan is dat een kwestie van goede afstemming en blijven de kosten gering. Voor kansen en knelpunten buiten de dagelijkse beheermaatregelen om zal mogelijk in de toekomst een politieke afweging gemaakt dienen te worden. Deze krijgen dan een plaats binnen andere beleidsplannen van de gemeente dan wel HHNK. Mochten verenigingen/organisaties zelf invulling willen geven aan concrete plannen en de gemeente daarover willen informeren dan wel nodig hebben kunnen zij zich wenden tot het secretariaat voor een overleg met de portefeuillehouder.

In het maatregelenprogramma ziet de klankbordgroep graag dat toegevoegd wordt welke actoren betrokken moeten/kunnen worden per maatregel om op die manier de samenwerking op te zoeken. Om het accent op het maatregelenprogramma te vergroten wordt deze vanuit de bijlage in het hoofdrapport geplaatst. De bestuurders zien ook graag de gereserveerde gelden vermeld per maatregel. Ook als de budgetten reeds gereserveerd zijn binnen het bestaande regulier onderhoud dan wel andere plannen dienen de te verwachte kosten wel in beeld te zijn.

Er dient een reservering opgenomen te worden voor de overname van het stedelijk waterbeheer van de gemeente naar HHNK. Peildatum zal zijn 2018. Indien er noodzaak is om aanvullend onderzoek te laten doen kunnen hier goede afspraken over gemaakt worden.

Klimaat en duurzaamheid
Wethouder Nico van Baarsen geeft aan dat de gemeente Landsmeer klimaatadaptatie en duurzaamheid hoog op de politieke agenda heeft staan. De veenbodem van Landsmeer klinkt in en als de grondwaterstanden zakken, oxideert het veen. Voor Landsmeer is het noodzakelijk om - voor de betreffende gebruiksfuncties in het gebied – de geschetste scenario's door LAAG HOLLAND voor het veenweidegebied in de toekomst nader te bekijken. Hoogheemraad Rob Veenman geeft aan dat HHNK momenteel bezig is met het opstellen van een veenweidevisie. In een positionpaper wordt momenteel geschreven dat zij graag willen bijdragen met kennis en kunde, echter dat het initiatief zou moeten liggen bij de provincie in overleg met LAAG HOLLAND. Ten slotte is bodemdaling een verantwoordelijkheid die niet alleen bij HHNK ligt.

Communicatie en afstemming
Goede communicatie, afstemming en het delen van informatie bevorderd de samenwerking. Specifiek is door de klankbordgroep gevraagd om communicatie en afstemming bij plannen of initiatieven vanuit de gemeente/ HHNK of stakeholders in het gebied. Er is behoefte aan het uitwisselen van gedachtes over bijvoorbeeld handhaving/ vergunningen en hoe om te gaan met gedrag van mensen op het water. Graag zien de verenigingen dat informatie over maaibeheer en baggerplanning vooraf met hen gedeeld wordt. Zij kunnen daarbij advies geven aan de gemeente, maar ook vroegtijdig iedereen binnen de vereniging informeren over de initiatieven van de gemeente of HHNK. Nu worden vaak alleen omwonenden geïnformeerd.

Intentieovereenkomst – samenwerkingsovereenkomst
Beide partijen hebben in 2015 de intentieovereenkomst ondertekend om in 2015 met het overnametraject van het stedelijk water beheer te starten. De daadwerkelijk overname van het groot onderhoud zal plaatsvinden in 2017. Mede hierdoor wordt besloten de intentieverklaring met een jaar te verlengen en bij daadwerkelijke vaststelling van het waterplan de intentieovereenkomst om te zetten in een samenwerkingsovereenkomst. Chaim van der Zant zal vanuit de gemeente Landsmeer en Rob Hotting vanuit HHNK als ambtelijk aanspreekpunt voor de voortgang optreden.

Bestuurlijk traject
Hoogheemraad Rob Veenman geeft aan graag betrokken te worden bij het bestuurlijk traject intern bij de gemeente voor de vaststelling van het waterplan. Bij HHNK zal het waterplan zowel door het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur worden vastgesteld. Wethouder Nico van Baarsen overlegt de bestuurlijke agenda van Landsmeer zodat hierover afstemming kan plaatsvinden met HHNK.

Handhaving (BOA's)
Uit de klankbordgroepsessie kwam naar voren dat zowel Landschap Noord Holland als de sportvisserij MidWestNederland BOA's (in dienst en op vrijwillige basis) in het gebied inzet. Er is behoefte aan afstemming van het toezicht en specificeren van handhaving.

Aanpassingen specifiek voor visserij
Issues die spelen zijn de bereikbaarheid van visplekken en de bevisbaarheid van het water. De visverenigingen zien graag aangewezen locaties die tot de slootkant gemaaid zijn en benut kunnen worden. Daarnaast is bij de verschillende partijen onduidelijkheid over het beheer van de visstand. In het waterplan is het belangrijk te benoemen dat het water van Landsmeer zowel voor beroepsvissers als hengelsportverenigingen gebruikt wordt en dat mogelijke spanningen tussen deze partijen door goede communicatie voorkomen kunnen worden.

Diverse aanpassingen
Aan de hand van de klankbordgroep sessie en nader gestuurde informatie zal Tauw het waterplan aanvullen. Onder andere de volgende zaken:

- Participatie binnen Waterplan
- Communicatie, afstemming en delen informatie
- BOA's en communicatie (is een kans)
- Toelichting crisisbeheersing
- Naar voren brengen dat gewerkt wordt naar een overname van het stedelijk waterbeheer binnen de gemeente Landsmeer. Het overige benoemde water heeft HHNK reeds opgenomen in het regulier beheer en onderhoud
- Maatregelenprogramma naar hoofdrapport vanuit bijlage en betrokken actoren toevoegen. Verlengen maatregelenprogramma naar 10 jaar
- Aanpassing diverse kaarten (baggerdepots, leggerdiepte, recreatiekaart, combinatiekaart, etc.)
- In de bijlage een overzicht van organisaties die in beeld zijn om te betrekken bij vervolgtraject